

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว)

ปริญญา

จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว

จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว

สาขา

ภาควิชา

เรื่อง ผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองต่อ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเรียนรัชดาวิทยา (นครปฐม)

The Effects of Self-Directed Learning Developing Program on
Achievement in English of Underachievers of
Mathayomsuksa 5 Students at Rachadavitaya School (Nakhon Pathom)

นามผู้วิจัย นางสาวกาวนา ชาวโคกหม้อ

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(รองศาสตราจารย์นภาพร ปรีชามารถ, ค.ม.)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
(รองศาสตราจารย์รุ่งแสง อรุณไพโรจน์, Ph.D.)

หัวหน้าภาควิชา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วรพิมพ์ ธีระวัฒน์, ศศ.ม.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

.....
(รองศาสตราจารย์กัญญา ธีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ เดือน พ.ศ.

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองต่อผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนรัชดาวิทยา (นครปฐม)

The Effects of Self-Directed Learning Developing Program on Achievement in
English of Underachievers of Mathayomsuksa 5 Students
at Rachadavitaya School (Nakhon Pathom)

โดย

นางสาวภาวนา ชาวโคกหม้อ

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว)
พ.ศ. 2552

กาวนา ชาวโคกหม้อ 2552: ผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการ
ชี้นำตนเองต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ระดับชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนรัชดาวิทยา (นครปฐม) ปรินญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
(จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว) สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว
ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก:
รองศาสตราจารย์นายพร ปรินามารด, ค.ม. 176 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้
ด้วยการชี้นำตนเองต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ระดับชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนรัชดาวิทยา (นครปฐม) กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ภาษาอังกฤษต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 มีคะแนนจากแบบทดสอบ TONI-2 (Test of Nonverbal
Intelligence Second Edition) อยู่ในระดับเหนือเกณฑ์ปกติและสมัครใจเข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาความ
พร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองจำนวน 40 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ
20 คน โดยการสุ่มแบบเข้ากลุ่ม (Randomly assigned) กลุ่มทดลองได้เข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาความ
พร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง 12 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที เป็นเวลา 6 สัปดาห์ เก็บรวบรวมข้อมูล
โดยใช้แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ แบบวัดระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการ
ชี้นำตนเอง แบบทดสอบวัดสติปัญญา TONI-2 และแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมโปรแกรม
พัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติทดสอบที (T-test)
กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยพบว่า 1) มีความแตกต่างของคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง
ของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง 2) มีความแตกต่างของคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วย
การชี้นำตนเองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง 3) มีความแตกต่างของคะแนน
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง 4) มีความแตกต่างของ
คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง
5) กลุ่มทดลองมีความพึงพอใจต่อโปรแกรมฯในระดับปานกลางถึงมากที่สุด

Pawana Chawkokmor 2009: The Effects of Self-Directed Learning Developing Program on Achievement in English of Underachievers of Mathayomsuksa 5 Students at Rachadavitaya School (Nakhon Pathom). Master of Arts (Educational Psychology and Guidance), Major Field: Educational Psychology and Guidance, Department of Education Psychology and Guidance. Thesis Advisor: Associate Professor Napaporn Prechamart, M.Ed. 176 pages.

The purpose of this research was to study the effects of Self-Directed Learning Developing Program on Achievement in English of Underachievers of Mathayomsuksa 5 Students at Rachadavitaya School (Nakhon Pathom). The sample using purposive sampling technique, consisted of 40 Mathayomsuksa 5 Students at Rachadavitaya School (Nakhon Pathom), whose scores on achievement in English Test were below the 50th percentile, and scores on TONI-2 (Test of Nonverbal Intelligence Second Edition) were above average. They were randomly assigned to form the experimental and the control groups, 20 students each. The experimental group participated in Self-Directed Learning Developing Program for twelve 60 minutes sessions, 2 sessions per a week for a period 6 consecutive weeks. Data were collected by using the achievement in English Test, The Self-Directed Learning Scales, TONI-2 Test and the students' opinions towards the Self-Directed Learning Developing Program questionnaire. T-test technique was utilized for data analysis. The level of significant was set at .05

Results indicated that: 1) There were significant differences between the pre-test and post-test scores of the experimental group on The Self-Directed Learning Scale. 2) There were significant differences of the post-test scores on The Self-Directed Learning Scale between the experimental group and the control group. 3) There were significant differences between the pre-test and post-test scores of the experimental group on the achievement in English Test. 4) There were significant differences of the post-test scores on the achievement in English Test between the experimental group and the control group. 5) The experimental students' opinions showed that they favored the program between moderate to highest levels.

Student's signature

Thesis Advisor's signature

/ /

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี โดยได้รับความกรุณาเป็นอย่างดีจากคณาจารย์หลายท่าน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์นภาพร ปรีชาमारถ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก รองศาสตราจารย์ ดร. รุ่งแสง อรุณไพโรจน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่ได้กรุณาให้คำแนะนำตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี และขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร.พัชรภรณ์ ศรีสวัสดิ์ ประธานการสอบ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรพรรณ วีระปรียากร ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่ได้ให้คำแนะนำเพิ่มเติมเพื่อความสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์.ดร. ชัยฤทธิ์ โพธิสุวรรณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อัญชัน เกียรติบุตร อาจารย์ชัยสิทธิ์ ตั้งทองกุล ที่กรุณาตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะที่มีประโยชน์ และอาจารย์ศิริสุดา ลดาวัลย์ ณ อุรุยา ที่กรุณาฝึกวิธีการใช้แบบทดสอบวัดสติปัญญา TONI-2

ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการโรงเรียนรัชดาวิทยา (นครปฐม) ในการเข้าไปทดลองโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้แนะตนเอง ขอขอบพระคุณอาจารย์ คนุพงศ์ บริสุทธิ์ และบุคลากรทุกท่านที่ให้คำปรึกษาแนะนำช่วยเหลือตลอดช่วงเวลาที่ทำการทดลอง ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณของท่านยิ่ง และขอขอบคุณนักเรียนทุกคนที่ได้ให้ความช่วยเหลือและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีจนทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จได้

สุดท้าย ขอขอบคุณครอบครัวของผู้วิจัย รวมถึงเพื่อนๆ พี่ๆ และน้องๆ นิสิตสาขาจิตวิทยา การศึกษาและการแนะแนวทุกคนที่ได้ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมาจนทำให้วิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ภาวนา ชาวโลกหม้อ

เมษายน 2552

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง	(3)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
ขอบเขตของงานการวิจัย	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย	7
นิยามศัพท์	7
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	9
แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง	10
แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ	31
แนวคิดเกี่ยวกับนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์	41
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	46
สมมติฐานการวิจัย	54
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	56
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	57
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	58
การดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล	73
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	75
บทที่ 4 ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์	76
ผลการวิจัย	76
ข้อวิจารณ์	90

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ	97
สรุปผลการวิจัย	97
ข้อเสนอแนะ	102
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	105
ภาคผนวก	113
ภาคผนวก ก หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย	114
ภาคผนวก ข ข้อมูลผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการวิจัย	120
ภาคผนวก ค ตัวอย่างโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วย การชี้แนะตนเอง	122
ภาคผนวก ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	154
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	176

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	กรอบแนวคิดที่ใช้ในการสร้างโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการ ชี้นำตนเอง 59
2	โครงสร้างโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง 60
3	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการ ชี้นำตนเองของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง 77
4	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการ ชี้นำตนเองของกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง 78
5	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการ ชี้นำตนเองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง 79
6	เปรียบเทียบคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองของกลุ่ม ทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง โดยการทดสอบด้วยสถิติทดสอบที (Independent – Sample t – test) 80
7	เปรียบเทียบคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองของกลุ่ม ทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง โดยการทดสอบแบบจับคู่ด้วยสถิติทดสอบ ที (Paired – Sample t - test) 80
8	เปรียบเทียบคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองของกลุ่ม ควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง โดยการทดสอบแบบจับคู่ด้วยสถิติ (Paired – Sample t - test) 83

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
9	เปรียบเทียบคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลองโดยการทดสอบด้วยสถิติที (Independent – Sample t - test)	81
10	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภาษาอังกฤษของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง	82
11	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภาษาอังกฤษ ของกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง	83
12	เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง โดยการทดสอบด้วยสถิติที (Independent – Sample t - test)	84
13	เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง โดยการทดสอบแบบจับคู่ด้วยสถิติที (Paired – Sample t - test)	84
14	เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง โดยการทดสอบแบบจับคู่ด้วยสถิติที (Paired – Sample t - test)	85
15	เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษหลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง โดยการทดสอบด้วยสถิติที (Independent – Sample t - test)	85

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
16	แสดงค่าร้อยละระดับความคิดเห็นต่อการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นต่อ โปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองของนักเรียน กลุ่มทดลอง	86

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

โลกยุคปัจจุบัน เป็นโลกที่มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา กระแสของศิลปวิทยาการสมัยใหม่ ก่อให้เกิดการแข่งขันในทุกชนชาติ การพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมชาติอื่นๆ คงเป็นไปได้ยากยิ่ง หากขาดทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด และสิ่งที่จะพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีประสิทธิภาพได้ก็คือ การศึกษาคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2539) กล่าวว่าการศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งในการสร้างความเจริญก้าวหน้า และแก้ไขปัญหาดังต่าง ๆ ในสังคม เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้บุคคลได้พัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ ตลอดจนช่วยวางรากฐานพัฒนาการของชีวิตตั้งแต่แรกเกิด การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถด้านต่าง ๆ ทำให้ดำรงชีวิตและประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุข รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง รวมเป็นพลังสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนได้ ดังนั้นประเทศใดมีประชากรที่ได้รับการศึกษาอย่างถูกต้อง และทั่วถึง ประเทศนั้นก็ประสบความสำเร็จในทุกด้านไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรม การศึกษาจึงเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป็นพื้นฐานอันสำคัญของการพัฒนาและเป็นเครื่องชี้นำสังคม ผู้ที่ได้รับการศึกษาจึงเป็นบุคคลที่มีคุณภาพและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ

การสนองต่อสังคมไทยปัจจุบัน ซึ่งเป็นสังคมในยุคข้อมูลข่าวสาร ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ และวัฒนธรรม การติดต่อสื่อสารเป็นไปอย่างสะดวกรวดเร็ว ไร้ขอบเขต การศึกษาไทยจึงกำหนดให้มีการศึกษาภาคบังคับ ถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งถือเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มุ่งเน้นให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม การเมือง เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และเทคโนโลยี โดยมีการเรียนการสอน 8 สาระการเรียนรู้ อันประกอบด้วย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี และกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะภาษาอังกฤษจัดเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งในการติดต่อสื่อสารกับนานาประเทศ และถือเป็นภาษาสากลที่สามารถใช้สื่อสารกับบุคคลเกือบทั่วโลก

เป็นกุญแจสำคัญในการศึกษาวิทยาการสมัยใหม่ ดังที่ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2544: 1) กล่าวว่า

... สังคมโลกปัจจุบัน เป็นสังคมข้อมูลข่าวสาร ความก้าวหน้า ความเคลื่อนไหวและการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ และวัฒนธรรม มีผลกระทบทั่วถึงอย่างรวดเร็ว บุคคลในสังคมต้องติดต่อพบปะ เพื่อดำเนินกิจกรรมทางสังคมหรือเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น ภาษาต่างประเทศจึงกลายเป็นเครื่องมืออันสำคัญยิ่ง ในการสื่อสารความรู้สึคนึกคิดเพื่อให้เกิดความเข้าใจกัน และกัน ในการศึกษาหาข้อมูลความรู้ และการถ่ายทอดวิทยาการต่าง ๆ แก่กัน ในด้านเศรษฐกิจ ภาษามีความจำเป็นยิ่งขึ้น ในการเจรจาต่อรองด้านการค้าและการประกอบอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการรู้ภาษาต่างประเทศ จะช่วยสร้างสัมพันธภาพอันดีระหว่างชนชาติไทยและชนชาติอื่น ๆ เพราะมีความเข้าใจวัฒนธรรมที่แตกต่างกันของแต่ละเชื้อชาติ ทำให้สามารถปฏิบัติตนต่อกันได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม มีความเข้าใจและภาคภูมิใจในภาษาและวัฒนธรรมไทย สามารถถ่ายทอดวัฒนธรรมไทยไปสู่สังคมโลก...

การศึกษาไทยจึงจัดให้มีการเรียนวิชาภาษาอังกฤษตั้งแต่ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ด้วยความคาดหวังว่าการสอนจำนวนมากปี จะช่วยให้ระดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของผู้เรียนอยู่ในระดับมาตรฐานที่เป็นสากลได้ กล่าวคือ สามารถสื่อสารได้คล่อง ทั้งการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน รวมทั้งเข้าใจวัฒนธรรมของผู้ใช้ภาษาอังกฤษได้ดี (เสงี่ยม ไตรรัตน์, 2540) นอกจากนี้ระบบการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาระบบใหม่ Admission 53 ซึ่งจะเริ่มใช้ในปีการศึกษา 2552 เป็นปีแรก ก็ได้ให้ความสำคัญกับภาษาอังกฤษโดยกำหนดให้ทุกคนจะต้องสอบ GAT คือ ความถนัดทั่วไป (General Aptitude Test) ประกอบด้วย ความสามารถในการอ่าน เขียน คิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาและความสามารถในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ สอบ O-NET ซึ่งประกอบด้วย 8 กลุ่มสาระโดยมีกลุ่มสาระภาษาอังกฤษเป็นวิชาหนึ่งที่ต้องสอบเพื่อนำคะแนนไปใช้ในการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาอีกด้วย (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2551) จึงเห็นได้ว่าภาษาอังกฤษมีความสำคัญต่อผู้เรียนทั้งด้านการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ และมีความสำคัญต่อประเทศชาติทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม

ภาษาอังกฤษเป็นวิชาที่มีความสำคัญต่อการเรียนของนักเรียนในทุกกระบวนการศึกษาและทุกสาขาวิชา เมื่อจบการศึกษาภาษาอังกฤษก็มีความสำคัญต่อการประกอบอาชีพ และการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น แต่ในปัจจุบันภาษาอังกฤษกำลังเป็นปัญหาของนักเรียนส่วนใหญ่ จากสถิติคะแนนทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (O-NET) ที่สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติจัดสอบเมื่อเดือน

กุมภาพันธ์ 2550 มีนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้าสอบทั้งหมด 314,383 คน จากข้อสอบวิชาภาษาอังกฤษ 100 คะแนน มีผู้ได้คะแนนต่ำกว่า 50 คะแนนถึง 287,422 คน โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนภาษาอังกฤษเพียง 32.37 คะแนน จึงชี้คว่ามาตรฐานการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของเด็กไทยไม่ได้มีการพัฒนามากนัก (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2551) และจากการสำรวจผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่านักเรียนที่มีผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษต่ำกว่า 2.00 นั้น มีจำนวนมากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียน 2.00 ขึ้นไป (อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด, 2542) จากข้อมูลข้างต้นนี้สะท้อนถึงการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายซึ่งผ่านการเรียนวิชาภาษาอังกฤษมาหลายปีกลับไม่เข้าใจภาษาอังกฤษและไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ แสดงให้เห็นว่าการเรียนการสอนเฉพาะในห้องเรียนไม่เพียงพอต่อการพัฒนาความสามารถด้านภาษาอังกฤษ การจัดการเรียนการสอนควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้และได้ฝึกทักษะในการใช้ภาษาให้มากที่สุด ทั้งในและนอกห้องเรียน โดยการส่งเสริมให้นักเรียนรู้วิธีการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองอันเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้โดยการพึ่งตนเอง และเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ดังที่ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2544: 2) กล่าวว่า

...การเรียนภาษาต่างประเทศแตกต่างจากการเรียนสาระการเรียนรู้อื่น เนื่องจากผู้เรียนไม่ได้เรียนภาษาเพื่อความรู้เกี่ยวกับภาษาเท่านั้น แต่เรียนเพื่อให้สามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้ตามความต้องการในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในชีวิตประจำวัน และการทำงานอาชีพ การที่ผู้เรียนจะใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องคล่องแคล่วและเหมาะสมนั้นขึ้นอยู่กับทักษะการใช้ภาษา ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนภาษาที่ดี ผู้เรียนจะต้องมีโอกาสได้ฝึกทักษะการใช้ภาษาให้มากที่สุด ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน การจัดกระบวนการเรียนการสอนต้องสอดคล้องกับธรรมชาติ และลักษณะเฉพาะของภาษา การจัดการเรียนการสอนภาษาจึงควรจัดกิจกรรมให้หลากหลาย ทั้งกิจกรรมการฝึกทักษะทางภาษา และกิจกรรมฝึกผู้เรียนให้รู้วิธีการเรียนภาษาคด้วยตนเองควบคู่ไปด้วย อันจะนำไปสู่การเป็นผู้เรียนที่พึ่งตนเองได้ (Learner-Independence) และสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) ทั้งด้านภาษาต่างประเทศ โดยใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือในการค้นคว้าหาความรู้ในการเรียนวิชาอื่น ๆ ในการศึกษาต่อรวมทั้งประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นจุดหมายสำคัญประการหนึ่งของการปฏิรูปการเรียนรู้...

การเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองเป็นวิธีการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นผู้ริเริ่มด้วยตนเอง ด้วยความสมัครใจ โดยการกำหนดสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ กำหนดเป้าหมาย วางแผนการเรียนรู้ หาแหล่งวิทยาการและสื่อ

ต่าง ๆ มีการวัดและประเมินผล สามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา ไม่ว่าที่ไหน เมื่อใดก็ตาม โดยมีผู้อื่นช่วยหรือไม่ก็ตาม ดังที่ ชิดชงศ์ ส.นันทนตร (2549: 101) กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง ผู้เรียนจำเป็นต้องรับผิดชอบในกระบวนการเรียนรู้อย่างมาก และเป็นผู้ตัดสินใจว่าจะเรียนอย่างไรจึงจะเหมาะสม การที่บุคคลหนึ่งสามารถเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองได้ หมายความว่าบุคคลนั้นเป็นผู้รับผิดชอบในการเรียนรู้ สามารถกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้และประสิทธิผลที่เกิดขึ้น นั่นคือบทบาทของผู้สอนและผู้เรียนจะเปลี่ยนแปลงไป ผู้เรียนกลายเป็นผู้กำหนดข้อมูลและทักษะที่ตนต้องการเรียน กำหนดว่าจะดำเนินกระบวนการเพื่อบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้อย่างไร รวมทั้งกำหนดว่าจะประเมินผลความก้าวหน้าอย่างไร ผู้สอนเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวก (facilitator) และเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับผู้เรียน นอกจากนี้ Knowles (1975: 15) ยังกล่าวว่าผู้ที่เรียนรู้โดยการริเริ่มด้วยตนเองจะเรียนได้มากกว่า ดีกว่า มีความตั้งใจ มีจุดมุ่งหมาย และมีแรงจูงใจสูงกว่า สามารถนำประโยชน์จากการเรียนรู้ไปใช้ได้ดีกว่าและยาวนานกว่าคนที่เรียนโดยเป็นผู้รับหรือรอการถ่ายทอดจากผู้สอน การเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองจึงสามารถนำมาพัฒนาการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของผู้เรียนได้ เพราะเมื่อผู้เรียนมีการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง ผู้เรียนจะเรียนภาษาอังกฤษด้วยความสนใจใคร่รู้ เรียนด้วยความสมัครใจ เรียนด้วยความกระตือรือร้น ประกอบกับในปัจจุบันผู้เรียนสามารถหาแหล่งวิทยาการในการเรียนรู้ได้ง่าย ไม่ว่าจะเป็นอินเทอร์เน็ต ห้องสมุด หรือการสื่อสารกับชาวต่างชาติที่เป็นเจ้าของภาษาจริง ๆ หากผู้เรียนมีระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองมากเท่าใด ก็ยิ่งเรียนรู้ภาษาอังกฤษได้มากขึ้น

ในฐานะที่ผู้วิจัยทำงานเกี่ยวข้องกับการศึกษา รู้สึกระหนักถึงความสำคัญของวิชาภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งกำลังสอบเข้าศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย ด้วยระบบ Admission 53 เป็นรุ่นแรก เพราะปัญหาการเรียนวิชาภาษาอังกฤษเป็นอุปสรรคต่อนักเรียนในอนาคต ทั้งเรื่องการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ หรือการค้นคว้าหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง จึงสนใจนำวิธีการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง ซึ่งเป็นวิธีการที่ทำให้ผู้เรียนสามารถกำหนดเป้าหมายในการเรียนด้วยตนเอง มีความคิดริเริ่มเพื่อให้ประสบผลสำเร็จ มีความรับผิดชอบ ตลอดจนมีทัศนคติและมีแรงจูงใจในการเรียน มาใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียน เพื่อการสนับสนุนให้นักเรียนมีความสามารถด้านการเรียนภาษาอังกฤษมากขึ้น ตลอดจนเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนรัชดาวิทยา (นครปฐม) โดยเปรียบเทียบคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษและแบบวัดระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทั้งก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ช่วยให้นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์มีระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษสูงขึ้น
2. ได้โปรแกรมพัฒนาความพร้อมของการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองให้แก่นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนรัชดาวิทยา (นครปฐม)
3. ผลของงานวิจัยเป็นประโยชน์ต่อครูอาจารย์ และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง โดยนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษให้แก่เรียนด้อยสัมฤทธิ์

ขอบเขตของงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Research) โดยใช้รูปแบบการทดลองที่มีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเพื่อศึกษาผลของโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีการวัดตัวแปรตามก่อนและหลังการทดลอง (Pre test-Post test Control Group Design)

2. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนรัชดาวิทยา (นครปฐม) จำนวน 160 คน

3. กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนรัชดาวิทยา (นครปฐม) ซึ่งผู้วิจัยทำการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง จากนักเรียนที่ได้คะแนนจากแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 และได้คะแนนจากแบบทดสอบ TONI-2 อยู่ในระดับเหนือเกณฑ์ปกติและสมัครใจเข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง จำนวน 40 คน จัดนักเรียนโดยการสุ่มแบบเข้ากลุ่ม แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 20 คน

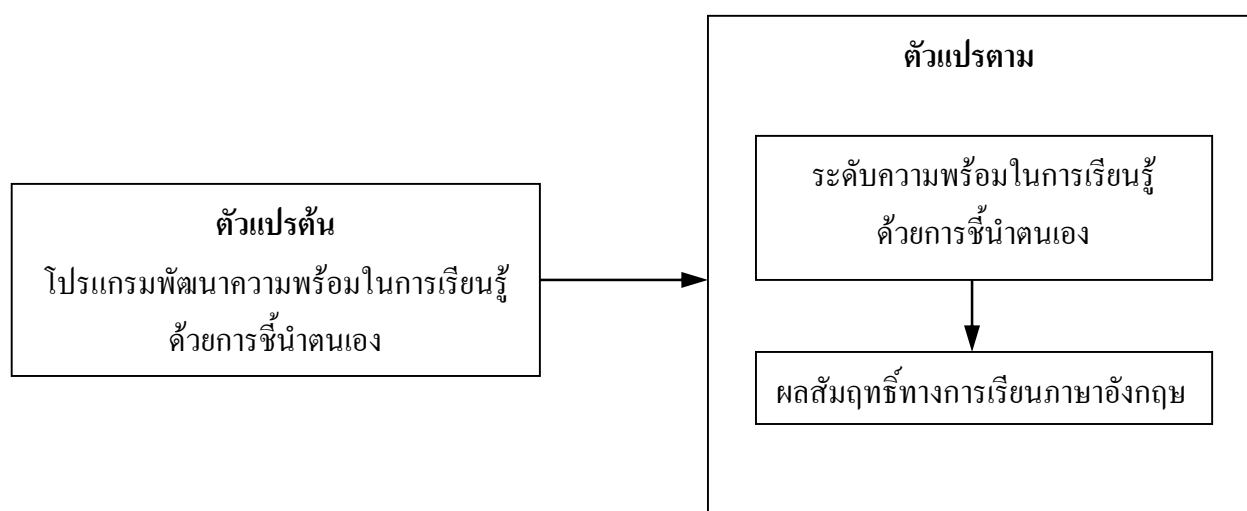
4. การวิจัยครั้งนี้ทดลองใช้โปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่บ่งชี้การเป็นผู้เรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง ได้แก่ การเปิดโอกาสต่อการเรียนรู้ มีอัฒโนทัศน์ในด้านของการเป็นผู้เรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ความคิดริเริ่มและการเรียนรู้ด้วยตนเอง ความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน รักการเรียนรู้ ความคิดสร้างสรรค์ การมองอนาคตในแง่ดีและความสามารถในการใช้ทักษะในการศึกษาหาความรู้และการแก้ปัญหา ประกอบด้วย 12 กิจกรรม ได้แก่ “วันแรกพบ” “เรียนรู้สู่ความสำเร็จ” “ความคิดสร้างสรรค์” “จัดเวลาค้นหาความสำเร็จ” “ฟัง พูด” “อ่าน เขียน” “สำรวจตรวจสอบ” “มุ่งสู่เป้าหมาย” “สัญญาสร้างฝัน 1” “สัญญาสร้างฝัน 2” “สัญญาสร้างฝัน 3” และ “วันอำลา” โดยจัดกิจกรรมทั้งหมด 12 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที เป็นเวลา 6 สัปดาห์ อาศัยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ แบบวัดระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง และแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง

5. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น (Independent variable) ได้แก่ โปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง

ตัวแปรตาม (Dependent variable) ได้แก่ ระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์

โปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง หมายถึง ชุดกิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อพัฒนาระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ตามคุณลักษณะที่บ่งชี้การเป็นผู้เรียนรู้ด้วยการนำตนเองของ Guglielmino (1977) ซึ่งประกอบด้วย การเปิดโอกาสต่อการเรียนรู้มีอัตมโนทัศน์ในด้านการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ ความคิดริเริ่มและการเรียนรู้ด้วยตนเองความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน รักการเรียนรู้ ความคิดสร้างสรรค์ การมองอนาคตในแง่ดีและความสามารถในการใช้ทักษะในการศึกษาหาความรู้และการแก้ปัญหา ประกอบด้วย 12 กิจกรรม ได้แก่ “วันแรกพบ” “เรียนรู้สู่ความสำเร็จ” “ความคิดสร้างสรรค์” “จัดเวลาค้นหาความสำเร็จ” “ฟังพูด” “อ่าน เขียน” “สำรวจตรวจสอบ” “มุ่งสู่เป้าหมาย” “สัญญาสร้างฝัน 1” “สัญญาสร้างฝัน 2” “สัญญาสร้างฝัน 3” และ “วันอำลา” โดยจัดกิจกรรมทั้งหมด 12 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที เป็นเวลา 6 สัปดาห์

การเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง หมายถึง การเรียนรู้ที่ผู้เรียนริเริ่มด้วยตนเองโดยการกำหนดว่าต้องการเรียนรู้อะไร กำหนดเป้าหมาย วางแผนการปฏิบัติ สืบค้นแหล่งวิทยาการต่างๆ และประเมินผล การเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกและสนับสนุนการเรียนรู้

แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ หมายถึง แบบทดสอบภาษาอังกฤษของโรงเรียนรัชดาวิทยา (นครปฐม) ที่ใช้ทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน โดยเป็นข้อสอบปรนัย 4 ตัวเลือกแต่มีคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียวแบ่งเป็น 3 ตอน คือ Section I : Grammar Structure จำนวน 25 ข้อ Section II : Vocabulary จำนวน 10 ข้อ Section III : Reading Comprehension จำนวน 15 ข้อรวม 50 ข้อ

นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนรัชดาวิทยา (นครปฐม) ที่มีความสามารถทางสติปัญญาอยู่ในระดับเหนือเกณฑ์ปกติขึ้นไป แต่มีคะแนนจากแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ หมายถึง คะแนนของกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการทำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ของโรงเรียนรัชดาวิทยา (นครปฐม)

ความสามารถทางสติปัญญาในระดับเหนือเกณฑ์ปกติขึ้นไป หมายถึง คะแนนจากการวัดด้วยแบบทดสอบ TONI-2 (Test of Nonverbal Intelligence Second Edition) แล้วได้คะแนนมาตรฐานของแบบทดสอบในระดับเหนือเกณฑ์ปกติ

กลุ่มทดลอง หมายถึง กลุ่มนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนรัชดาวิทยา (นครปฐม) ที่ได้เข้าร่วม โปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง

กลุ่มควบคุม หมายถึง กลุ่มนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนรัชดาวิทยา (นครปฐม) ที่ไม่ได้เข้าร่วม โปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

ในการวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้ค้นคว้า ตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง

- 1.1 ความหมายของการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง
- 1.2 ความสำคัญของการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง
- 1.3 ประโยชน์ของการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง
- 1.4 คุณลักษณะของผู้ที่มีการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง
- 1.5 กระบวนการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง
- 1.6 กลวิธีการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง
- 1.7 บทบาทของครูจากผู้สอนเป็น “ผู้อำนวยความสะดวก”
- 1.8 แบบวัดระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง

2. แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ

- 2.1 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
- 2.2 ปัจจัยและองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาต่างประเทศ
- 2.3 เทคนิคการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศและภาษาอังกฤษ

3. แนวคิดเกี่ยวกับนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์

- 3.1 ความหมายของนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์
- 3.2 ลักษณะของนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์
- 3.3 การคัดเลือกนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์
- 3.4 เทคนิควิธีการช่วยเหลือนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์

4.งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมของการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง

4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ

แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง

การเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง (Self-directed Learning) มีคำอื่น ๆ ที่มีความหมายใกล้เคียงกัน คือ การเรียนรู้ด้วยการวางแผน (Self-planned Learning) การศึกษาด้วยตนเอง (Self-education/Self-Study) การสอนตนเอง (Self-teaching) การเรียนรู้อย่างอิสระ (Autonomous Learning/ Independent study) การเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (discovery learning / the Inquiry method) (ส่องหล้า เทพเชาว์นะ, 2534: 14) กล่าวว่า Self-directed Learning นักการศึกษาใช้เป็นภาษาไทย ดังนี้สุดธิดา มีสวัสดิ์ และชัยฤทธิ์ โพธิสุวรรณ (2547: 12) ใช้คำว่า การเรียนรู้โดยการเรียนรู้ด้วยตนเอง สมบัติ สุวรรณพิทักษ์ (2541: 1) ใช้คำว่า การเรียนรู้ด้วยตนเองในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้คำว่า “การเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง”

ความหมายของการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง

การเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง มีนักการศึกษาหลายท่านให้ความหมายไว้ต่าง ๆ ดังนี้

Knowles (1975: 18) กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง ผู้เรียนเป็นผู้คิดริเริ่มการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีการกำหนดความต้องการในการเรียนรู้ กำหนดเป้าหมาย สื่อการสอน หาแหล่งความรู้ เลือกกลวิธีการเรียนรู้ และประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง โดยอาจมีผู้ช่วยหรือไม่ก็ได้

Skager (1977: 133) ให้ความหมายของการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้ส่วนบุคคลที่ผู้เรียนมีเป้าหมายในการพัฒนาทักษะ สามารถวางแผน บริหาร จัดการและประเมินผลการเรียนรู้ของตนเองและในฐานะสมาชิกกลุ่มได้

Griffin (1983: 153) สรุปว่า การเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง คือ วิธีการเรียนและวิธีการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองผู้เรียนสามารถควบคุมการเรียนและสร้างความเข้าใจเนื้อหาได้ด้วยตนเอง

Brookfield (1984: 61) ให้ความหมายของการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองว่าเป็นการแสวงหาความรู้โดยผู้เรียนเป็นผู้กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ที่ชัดเจน ควบคุมกิจกรรมการเรียนรู้ของตนในด้านเนื้อหาและวิธีการเรียน โดยอาจขอความช่วยเหลือในด้านต่างๆ เช่น การกำหนดและใช้หนังสือประกอบการเรียนหรือบทความต่างๆจากบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเลือกวิธีการประเมินผลด้วยตนเอง

Maurice (n.d.) กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง คือ การที่บุคคลได้สำรวจตนเองและตอบสนองต่อความใคร่รู้ของตนเอง เป็นการเลือกที่จะเรียนรู้ จัดการ และประเมินผลกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยจะทำในเวลาใดก็ได้ สถานที่ใดก็ได้ และเมื่อตอนอายุเท่าไรก็ได้ ในโรงเรียนก็สามารถนำเทคนิคการเรียนรู้ด้วยตนเองไปใช้ได้ โดยการสอนที่เน้นทักษะกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองมากกว่าการสอนแบบเน้นเนื้อหาและการสอบ การเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นการเริ่มต้นด้วยกิจกรรมที่ทำท่ายและพัฒนาไปสู่กิจกรรมที่ซับซ้อนขึ้น

สุทธิดา มีสวัสดิ์ และ ชัยฤทธิ์ โพธิสุวรรณ (2547: 14) กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง คือ การที่บุคคลมีความสามารถในการนำพาตนเองในด้านการเรียนรู้ มีจุดมุ่งหมาย สนใจในการใฝ่หาความรู้แบบสมัครใจและสามารถบอกได้ว่าตนเองต้องการความรู้และต้องการเรียนอะไร สามารถคิดริเริ่มและวางแผนสิ่งที่จะศึกษาด้วยตนเอง โดยมีผู้อื่นช่วยหรือไม่ก็ตาม

สมบัติ สุวรรณพิทักษ์ (2541: 7) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองว่า หมายถึง กระบวนการพัฒนาทักษะและแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ด้วยตนเอง โดยผู้เรียนได้ทำกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นอย่างหลากหลาย ทั้งครู ผู้สอน ผู้ให้คำแนะนำ วิทยากร และเพื่อน ซึ่งการเรียนรู้ด้วยตนเองจะประกอบไปด้วย การวิเคราะห์และกำหนดความต้องการของตนเอง การกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้ การหาแหล่งวิธีการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้ การเลือกวิธีการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้และการกำหนดวิธีการประเมินผลการเรียนรู้

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545: 14) กล่าวว่า การเรียนรู้โดยการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เป็นลีลาการเรียนรู้ที่ตรงกับความสนใจ ความสามารถและความถนัดของผู้เรียน โดยจะเน้นกระบวนการเรียนรู้แต่ละครั้งเกิดขึ้นอย่างไร เรียนรู้ด้วยวิธีใด มีขั้นตอนตั้งแต่เริ่มต้นจนจบอย่างไร โดยเปิดโอกาสและจัดสถานการณ์ให้แก่ผู้เรียนได้ศึกษา วิเคราะห์

ประเมินจุดดีจุดด้อยและปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ของตนเองเพื่อนำไปสู่การปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนรู้ให้เหมาะสมพร้อมที่จะนำไปใช้ในกระบวนการเรียนรู้ครั้งต่อไป

พจนา ทรัพย์สมาน (2549: 2) กล่าวว่า การเรียนรู้ที่ผู้เรียนแสวงหาความรู้และค้นพบความรู้ด้วยตนเอง หมายถึง การที่ผู้เรียนสร้างความรู้ของตนเองจากความคิดและปฏิบัติตามขั้นตอน เพื่อวิเคราะห์ความสำคัญจำเป็นของสิ่งที่ได้เรียนรู้ วางแผนกำหนดขอบเขตวิธีการเรียนรู้ ลงมือเรียนรู้ตามแผน นำเสนอข้อมูลที่ได้จากการเรียนรู้ วิเคราะห์อภิปรายสรุปความรู้ ข้อคิดแนวทางปฏิบัติ จัดทำผลงานรายงานผลการเรียนรู้และวิธีการเรียนรู้ของตนในรูปแบบต่างๆ ตามความถนัดความสนใจ

สรุปได้ว่า การเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนริเริ่มด้วยตนเอง โดยการกำหนดสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ กำหนดเป้าหมาย วางแผนการเรียนรู้ หาแหล่งวิทยาการและสื่อต่างๆ มีการวัดและประเมินผล ด้วยความสมัครใจ โดยมีผู้อื่นช่วยหรือไม่ก็ตาม ซึ่งกระบวนการเรียนรู้ทั้งหมดเกิดจากแรงจูงใจภายในของบุคคล

ความสำคัญของการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง

Knowles (1975: 15) ซึ่งเป็นนักการศึกษาที่มีชื่อเสียงได้กล่าวถึงความสำคัญของการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองไว้ดังนี้

1. บุคคลที่เรียนรู้ด้วยการริเริ่มของตนเองจะเรียนได้มากกว่า ดีกว่า มีความตั้งใจ มีจุดมุ่งหมาย และมีแรงจูงใจสูงกว่า สามารถนำประโยชน์จากการเรียนรู้ไปใช้ได้ดีกว่าและยาวนานกว่าคนที่เรียนโดยเป็นผู้รับหรือรอการถ่ายทอดจากผู้สอน

2. การเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองสอดคล้องกับพัฒนาการทางจิตวิทยา และกระบวนการธรรมชาติ ทำให้บุคคลมีทิศทางของการบรรลุดีภาวะจากลักษณะหนึ่งไปสู่อีกลักษณะหนึ่ง เช่น

ความต้องการในการพึ่งพาผู้อื่น/ไม่เป็นตัวของตัวเอง	สู่	ความเป็นตัวของตัวเอง
ความสามารถต่ำ	สู่	ความสามารถสูงขึ้น
ความเห็นแก่ตัว	สู่	การช่วยเหลือผู้อื่น
การไม่ยอมรับตนเอง	สู่	การยอมรับตนเอง
การเลียนแบบ	สู่	การริเริ่ม
ความหุนหัน	สู่	ความมีเหตุผล

3. การเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองทำให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ ซึ่งเป็นลักษณะที่สอดคล้องกับพัฒนาการใหม่ ๆ ทางการศึกษา เช่น หลักสูตรห้องเรียนแบบเปิด ศูนย์บริการวิชาการ การศึกษาอย่างอิสระ มหาวิทยาลัยเปิด ล้วนเน้นให้ผู้เรียนรับผิดชอบการเรียนรู้เอง

4. การเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองทำให้มนุษย์อยู่รอด มีความเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ เกิดขึ้นเสมอ ทำให้มีความกระตือรือร้นที่จะต้องศึกษาเรียนรู้ การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองจึงเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องตลอดชีวิต

สมคิด อิศระวัฒน์ (2541: 38) ได้สรุปความสำคัญของการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองไว้ดังนี้

1. ทำให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข
2. ทำให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีความสนใจใคร่รู้
3. ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้มากที่สุด
4. ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องด้วยตนเอง

สมบัติ สุวรรณพิทักษ์ (2541: 3) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ที่ได้ผลว่าควรจะเป็นการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รู้จักวิธีการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง โดยมีสาเหตุ 2 ประการคือ

1. การเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองสอดคล้องกับสภาพและกระบวนการพัฒนาทางจิตวิทยา คือ เมื่อมนุษย์ลืมตามองโลก มนุษย์ยังไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ต้องพึ่งพ่อแม่และคนอื่นๆ ตลอดเวลา ต่อมาเมื่อมนุษย์เติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ก็สามารถที่จะช่วยเหลือเองได้ มีความรับผิดชอบในชีวิตของตนเอง ไม่พึ่งพาคนอื่น เป็นการพัฒนาไปสู่การเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง

2. มีหลักฐานอ้างอิงแน่ชัดว่า ผู้ใหญ่ที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ส่วนมากมีความคิดเป็นของตนเองและเข้ามาเรียนด้วยความสมัครใจ การเรียนรู้สิ่งต่างๆ ด้วยความสมัครใจจะทำให้เรียนรู้ได้ดีกว่าการถูกบังคับ เพราะเป็นการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองที่ผู้เรียนมีเป้าหมาย มีแรงจูงใจ และสามารถนำผลที่ได้จากการเรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและยาวนานกว่า

พจนานุกรม (2549: 3) กล่าวถึงความสำคัญของการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองว่าเป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนแสวงหาและค้นพบความรู้ด้วยตนเองเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง มีความสุข มีความภาคภูมิใจในตนเองสอดคล้องกับความเชื่อที่ว่าทุกคนมีศักยภาพในการเรียนรู้และการเรียนรู้ไม่ใช่ถูกสอนอยู่ตลอดเวลา ควรให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการเรียนรู้ในการเรียนรู้ด้วยตนเอง จากการซักถามพูดคุยคิดหาเหตุผล

สรุปได้ว่า การเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองมีความสำคัญที่ส่งผลให้ผู้เรียนมีความสนใจ ใฝ่รู้ มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ โดยเป็นผู้ริเริ่มที่จะเรียนรู้ในสิ่งที่ตนเองสนใจและถนัดด้วยความสมัครใจ จึงสามารถเรียนรู้ได้ดีกว่า มากกว่า ผู้เรียนที่รอการถ่ายทอดจากครูเพียงอย่างเดียว นอกจากนี้ การเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองยังเป็นวิธีการเรียนรู้ที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตอีกด้วย

ประโยชน์ของการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง

Taylor (1995: 1) กล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้โดยตรงที่ผู้เรียนพยายามทำกิจกรรมใหม่ๆ อย่างหลากหลาย โดยไม่ย่อท้อต่อปัญหา โดยถือว่าปัญหา คือ ความท้าทายและสนุกที่จะเรียน การเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น ความเพียรพยายาม และมีวินัยในการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังสร้างความมั่นใจและความรอบรู้ให้เกิดในตัวผู้เรียนอีกด้วย

Maurice (n.d.) กล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองว่าครูผู้สอนสามารถใช้แนวความคิดแบบการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองไปใช้ในการเรียนการสอน เช่น ใช้ในการกำหนดเป้าหมายของกิจกรรม การเลือกกิจกรรม การนำเข้าสู่บทเรียนหรือเป็นบทสรุปในตอนท้ายของการเรียนการสอนที่ผู้เรียนสามารถเลือกทำงานได้อย่างอิสระ

รุ่ง แก้วแดง (2541: 113) กล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองว่าทำให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังนี้

1. มีความคิดริเริ่มในการวินิจฉัยและประเมินความต้องการเรียนรู้ของตนเองโดยได้รับการช่วยจากบุคคลอื่นหรือไม่ก็ได้

2. สามารถเลือกแหล่งข้อมูลเพื่อช่วยในการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมรู้จักพัฒนาเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ ด้วยวิธีการค้นหาคำตอบและให้เหตุผล รู้จักถามเหตุผลของการมีกฎระเบียบ กระบวนการ หลักการและข้อสมมติฐานที่ยอมรับได้โดยปริยาย
3. สามารถปฏิเสธหรือเห็นด้วย หรือปฏิบัติตามในสิ่งที่ผู้อื่นต้องการ ได้ด้วยการตัดสินใจของตนเอง
4. สามารถเลือกแปลความหมายและเลือกวิธีการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับแนวความคิดและวัตถุประสงค์ของตนเองได้อย่างมีเหตุผล
5. สามารถทบทวนกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องในฐานะที่เป็นพัฒนาการทางความรู้ และสังคม ตลอดจนสามารถปรับวิธีการเรียนรู้ของตนเพิ่มศักยภาพในการเรียนรู้
6. สามารถกำหนดเป้าหมาย นโยบาย และวางแผนอย่างอิสระ โดยปราศจากความกดดันจากผู้อื่น
7. สามารถพัฒนาความเข้าใจจนสามารถถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจได้
8. สามารถสร้างกรอบแนวคิดได้ชัดเจน อิสระ และพร้อมที่จะเปลี่ยนกรอบแนวคิดเมื่อมีเหตุผล
9. สามารถแสวงความรู้ด้วยความกระตือรือร้นอย่างสม่ำเสมอ โดยไม่ต้องเสริมแรงหรือรางวัลจากผู้อื่น
10. สามารถระบุค่านิยมส่วนตัวและความสนใจของตนเอง
11. สามารถยอมรับความคิดอื่นที่ถูกต้องและเผชิญกับอุปสรรค รวมทั้งข้อวิจารณ์เป้าหมายของตนโดยปราศจากโทสะ
12. สามารถประเมินข้อบกพร่องและข้อจำกัดของตนเองในฐานะผู้เรียนได้

13. รู้จักพัฒนาเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ของตนเองด้วยการค้นหาคำตอบและให้เหตุผล

14. รู้จักถามเหตุผลของการมีกฎระเบียบ กระบวนการ หลักการ และข้อสมมติฐานที่ยอมรับได้โดยปริยาย

สรุปได้ว่า บุคคลที่มีการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง จะเรียนรู้ได้มากกว่า ดีกว่า มีความตั้งใจ มีจุดมุ่งหมาย และมีแรงจูงใจสูงกว่า สามารถนำประโยชน์จากการเรียนรู้ไปใช้ได้ดีกว่าและยาวนานกว่าคนที่เรียน โดยเป็นผู้รับหรือรอการถ่ายทอดจากผู้สอน บุคคลที่เรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองจะพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองได้มากขึ้น เช่น มีความเป็นตัวของตัวเองมากขึ้น มีความสามารถสูงขึ้น ขอมรับตนเองมากขึ้น มีความรับผิดชอบ มีเหตุผลมากขึ้น เป็นต้น นอกจากนี้การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองยังเป็นวิถีทางที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข มีความสนใจใคร่รู้สามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้มากและต่อเนื่อง มีความคิดริเริ่มในการใช้ประโยชน์จากแหล่งวิทยาการ เพื่อนำมาพัฒนาการเรียนรู้ของตนให้มากขึ้น

คุณลักษณะของผู้ที่มีการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง

รจนา คำนิ้งผล (2542: 37) กล่าวว่า สิ่งสำคัญในการจัดการเรียนการสอนโดยวิธีการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง คือ ผู้เรียนได้วางแผนการเรียนรู้และได้ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งแตกต่างจากกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเคยปฏิบัติในอดีต ผู้เรียนจึงต้องทราบบทบาทของตนว่า จะต้องปฏิบัติตนเองอย่างไรบ้างจึงจะทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง

Knowles (1975: 61) ได้กล่าวถึงลักษณะของผู้มีการชี้นำตนเองไว้ 9 ประการ สรุปได้ดังนี้

1. มีความเข้าใจถึงความแตกต่างของบุคคลในด้านความคิด และทักษะที่จะเป็นในการเรียนรู้ได้แก่ รู้ความแตกต่างระหว่างการเรียนรู้โดยมีครูเป็นผู้ชี้นำ และการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง

2. มีแนวคิดเกี่ยวกับตนเองว่าเป็นบุคคลที่มีความเป็นตัวของตัวเอง ไม่ขึ้นกับผู้อื่นและเป็นผู้ที่สามารถชี้นำตนเองได้

3. มีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อน เพื่อที่จะให้บุคคลเหล่านั้นเป็นผู้สะท้อนให้ทราบถึงความต้องการในการเรียนรู้ การวางแผนการเรียนรู้ของตนเองรวมทั้งการช่วยเหลือผู้อื่น ตลอดจนการได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลเหล่านั้น

4. มีความสามารถในการวิเคราะห์ความต้องการในการเรียนรู้อย่างแท้จริงโดยร่วมมือกับผู้อื่น

5. มีความสามารถในการกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้จากความต้องการในการเรียนรู้ของตนเอง โดยเป็นจุดมุ่งหมายที่สามารถประเมินผลสำเร็จได้

6. มีความสามารถในการเชื่อมความสัมพันธ์กับผู้สอนเพื่อขอความช่วยเหลือและปรึกษา

7. มีความสามารถในการแสวงหาบุคคลและแหล่งวิทยาการที่เหมาะสมสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่แตกต่างกัน

8. มีความสามารถในการเลือกแผนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ โดยใช้ประโยชน์จากแหล่งวิทยาการต่างๆ มีความคิดริเริ่มและมีทักษะในการวางแผนอย่างดี

9. มีความสามารถในการเก็บรวบรวมข้อมูล และนำผลจากข้อมูลที่ค้นพบไปใช้ได้เหมาะสม

Guglielmino (1997: 34) ได้ศึกษาลักษณะการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง โดยใช้เทคนิคเดลฟาย ให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 14 คน เป็นผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบสำคัญที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง แล้วนำไปวิเคราะห์ได้ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองที่เกิดจากองค์ประกอบทั้ง 8 ด้าน คือ

1. การเปิดโอกาสต่อการเรียนรู้ (openness to learning opportunities) หมายถึง การมีความสนใจในการเรียนรู้ มีความคาดหวังที่จะเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ความพึงพอใจในการริเริ่มเรียนรู้ ความเห็นว่าแหล่งความรู้มีแรงดึงดูดใจและน่าสนใจ ความอดทนในการค้นหาคำตอบการยอมรับการวิพากษ์วิจารณ์และการใช้ประโยชน์จากคำวิจารณ์

2. มโนภาพต่อตนเองในด้านการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ (selfconcept as effective learner) หมายถึงความมีความมั่นใจในการเรียนรู้ด้วยตนเองสามารถจัดเวลาในการเรียนรู้ได้อย่างมีระเบียบวินัยในตนเอง ตระหนักในความจำเป็นของการเรียนรู้และแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ ความเป็นผู้อยากรู้ อยากใฝ่เรียนรู้

3. ความคิดริเริ่มและอิสระในการเรียนรู้ (initiative and independence in learning) หมายถึงสามารถติดตามปัญหาที่อยากได้อย่างคล่องแคล่วคล่องขึ้นชอบในการมีส่วนร่วมจัดประสบการณ์ การเรียนรู้เชื่อมั่นในความสามารถที่จะเรียนรู้ด้วยตนเองได้ดี มีทักษะในการอ่าน/ทำความเข้าใจและสามารถวางแผนการเรียนรู้ตนเองได้

4. การมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเอง (informed acceptance of responsibility for one's own learning) หมายถึง การยอมรับความสามารถด้านสติปัญญาของตนเอง การมีความพร้อมในการศึกษาเรื่องที่ยากในขอบเขตที่ตนสนใจ การมีความเชื่อในจุดมุ่งหมายของการศึกษา การมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ของตนเองความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเองและความสามารถในการประเมินความก้าวหน้าของการเรียนรู้ของตนเอง

5. รักการเรียนรู้ (love of learning) หมายถึง การเป็นผู้กระตือรือร้นในการเรียนรู้อยู่เสมอความชื่นชอบ/ชื่นชมในผู้ที่รักการเรียนรู้สิ่งใหม่ ความสนุกสนานกับการแสวงหาความรู้

6. ความสร้างสรรค์ (creativity) หมายถึง ความสามารถคิดค้นหาวิธีแปลกใหม่ในการแก้ปัญหา ความสามารถที่จะคิดค้นวิธีที่หลากหลายในการเรียนรู้

7. การมองอนาคตในแง่ดี (positive orientation to the future) หมายถึง การเข้าใจตนเองว่ามีการเรียนรู้ตลอดชีวิต การมองอนาคตในทางบวก การมองปัญหาว่าเป็นสิ่งท้าทายมากกว่าจะเป็นสัญญาณให้หยุดการกระทำ

8. ความสามารถใช้ทักษะการศึกษาหาความรู้และทักษะการแก้ปัญหา (ability to use basic study skills and problem solving skills) หมายถึง การเป็นผู้ที่มีความสามารถในการใช้ทักษะพื้นฐานในการศึกษา ได้แก่ ทักษะการฟัง การอ่าน การเขียน การจำและการมีทักษะในการแก้ไขปัญหา

Skager (1978: 116-177) กล่าวว่า ผู้เรียนที่สามารถเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองได้ดีต้องมีลักษณะ 7 ประการ คือ

1. ยอมรับตนเอง (self-acceptance) ได้แก่ การมีเจตคติในเชิงบวกต่อตนเอง
2. มีการวางแผนการเรียน (planfulness) ประกอบด้วย
 - รู้ความต้องการในการเรียนของตน
 - วางจุดมุ่งหมายที่สอดคล้องกับความต้องการนั้น
 - วางแผนปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์การเรียน
3. มีแรงจูงใจภายใน (intrinsic motivation) คือ การเรียนรู้ได้โดยไม่ต้องบังคับหรือควบคุมจากภายนอก เช่น รางวัล ตำแหน่ง วุฒิบัตร เป็นต้น
4. การประเมินตนเอง (internalized evaluation) ว่าสามารถเรียนรู้ได้ดีเพียงใด โดยอาจประเมินด้วยตนเองหรือขอความร่วมมือจากผู้อื่นก็ได้
5. เปิดกว้างต่อประสบการณ์ (openness to experience) ได้แก่ การมีความสนใจใคร่รู้ อดทนต่อความยุ่งยาก ซับซ้อนคลุมเครือ เรียนอย่างสนุก สิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดแรงจูงใจในการทำกิจกรรมซึ่งก่อให้เกิดประสบการณ์ใหม่ ๆ
6. การยืดหยุ่น (flexibility) คือ การปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนรู้เมื่อเกิดปัญหาหรือการเรียนรู้ไม่ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย มีการลองผิดลองถูกโดยไม่ล้มเลิกความตั้งใจ
7. ความเป็นตัวของตัวเอง (autonomy) บุคคลที่มีความเป็นตัวของตัวเองจะสามารถตั้งมาตรฐานด้านเวลาและสถานที่ได้ว่าลักษณะการเรียนรู้แบบใดที่มีคุณค่าและเป็นที่ยอมรับ

อมรรัตน์ จันทวงศ์ (2549) รวบรวมคุณลักษณะของผู้ที่มีการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองสรุปได้ดังนี้

1. มีความสมัครใจที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง (voluntarily to learn) มิได้เกิดจากการบังคับ แต่มีเจตนาที่จะเรียนรู้ด้วยความอยากรู้
2. ใช้ตนเองเป็นแหล่งข้อมูลของตนเอง (self resourceful) นั่นคือ ผู้เรียนสามารถบอกได้ว่าสิ่งที่ตนจะเรียนคืออะไร รู้ว่าทักษะและข้อมูลที่ต้องการหรือจำเป็นต้องใช้มีอะไรบ้าง สามารถกำหนดเป้าหมาย วิธีการรวบรวมข้อมูลที่ต้องการ และวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ ผู้เรียนต้องเป็นผู้จัดการการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ด้วยตนเอง (manage of change) ผู้เรียนมีความตระหนักในความสามารถสามารถตัดสินใจได้ มีการรับผิดชอบต่อน้ำที่และบทบาทในการเป็นผู้เรียนรู้ที่ดี
3. รู้ "วิธีการที่จะเรียน" (know how to learn) นั่นคือ ผู้เรียนควรทราบขั้นตอนการเรียนรู้ของตนเอง รู้ว่าเราจะไปสู่จุดที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างไร
4. มีบุคลิกภาพเชิงบวก มีแรงจูงใจ และการเรียนแบบร่วมมือกับเพื่อนหรือบุคคลอื่นตลอดจนการให้ข้อมูล (ปฐมนิเทศ) ในเชิงบวกเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในการเรียน (charismatic organizational player)
5. มีระบบการเรียนและการประยุกต์การเรียน และมีการชื่นชมและสนุกสนานกับกระบวนการเรียน (responsible consumption)
6. มีการเรียนจากข้อผิดพลาดและความสำเร็จ การประเมินตนเองและความเข้าใจถึงศักยภาพของตน (feedback and reflection)
7. มีความพยายามในการหาวิธีการใหม่ ๆ ในการหาคำตอบการประยุกต์ความรู้ที่ได้จากการเรียนไปใช้กับสถานการณ์ของแต่ละบุคคล การหาโอกาสในการพัฒนา และค้นหาข้อมูลเพื่อแก้ปัญหา (seeking and applying)
8. มีการชี้แนะ การอภิปรายในห้องเรียน การแสดงความคิดเห็นส่วนตัวและการพยายามมีความเห็นที่แตกต่างไปจากผู้สอน (assertive learning behavior)
9. มีการรวบรวมข้อมูลจากการได้ปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและมีวิธีการนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ (information gathering)

สมคิด อิศระวัฒน์ (2541: 35) สรุปลักษณะของคนซึ่งเรียนรู้ด้วยการนำตนเองว่ามีลักษณะดังนี้คือ

1. เรียนด้วยความสนใจใคร่รู้ ด้วยความสมัครใจโดยไม่มีใครบังคับ

2. รับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง กล่าวคือ ผู้เรียนสามารถบอกสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ ทักษะที่จำเป็นต้องใช้ในการเรียนรู้ สามารถกำหนดเป้าหมาย วิธีการรวบรวมข้อมูลและการประเมินผล ตลอดจนมีความรับผิดชอบต่อน้ำที่และบทบาทในการเป็นผู้เรียนที่ดี

3. รู้วิธีเรียนและขั้นตอนการเรียนรู้ของตนเอง

ซิดชงก์ ส.นันทนาเนตร (2549: 102-103) สรุปว่าลักษณะของการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองนั้นผู้เรียนจะต้องรับผิดชอบในการ

1. ระบุเป้าหมายในการเรียนของตนเอง

2. ระบุแหล่งข้อมูล/แหล่งวิทยาการ

3. กำหนดยุทธวิธีในการดำเนินงาน

4. กำหนดกระบวนการประเมินผลตนเอง

นอกจากนี้ ซิดชงก์ ส. นันทนาเนตรกล่าวอีกว่าการที่ผู้เรียนจะสามารถเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพได้นั้น ผู้เรียนต้องมีความพร้อมในตนเองและมีคุณสมบัติอื่น ๆ ที่สำคัญคือ

1. สามารถกำหนดความต้องการการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

2. มีทัศนคติที่ดีต่อความสามารถในการเรียนรู้ของตนเอง

3. สามารถกำหนดเป้าหมายที่เหมาะสม สามารถเลือกวิธีการเรียนหรือปรับใช้วิธีการเรียนรู้ใหม่ ๆ ในสถานการณ์ต่าง ๆ

4. ความสามารถที่จะทำให้ตนเองเกิดแรงจูงใจ และควบคุมตนเอง

5. มีความยืดหยุ่นในการกำหนดเป้าหมายการเรียนและการเลือกวิธีเรียน

6. รู้ว่าตนเองจะเรียนอย่างไรดี และรู้จักอ่อนจุดแข็งของตนเอง

7. มีความรู้และทักษะในกระบวนการเรียนรู้

คุณสมบัติดังกล่าวข้างต้นอาจมีอยู่ในตัวคนของผู้เรียนหรือบางคนอาจมีคุณสมบัติดังกล่าวน้อยแต่ผู้เรียนก็สามารถพัฒนาขึ้นมาได้ด้วยตนเองหรือด้วยความช่วยเหลือจากผู้สอนหรือผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง

สรุปได้ว่า คุณลักษณะของผู้ที่มีการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง คือ เป็นผู้ที่มีความเข้าใจถึงความแตกต่างของบุคคลในด้านความคิด และทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้ มีความเป็นตัวของตัวเอง เข้าใจตนเอง รู้จักวางแผนการเรียนรู้ของตนเองรวมทั้งการช่วยเหลือผู้อื่น มีความสามารถในการกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้จากความต้องการในการเรียนรู้ของตนเอง สร้างจุดมุ่งหมายที่สามารถประเมินผลสำเร็จได้ นอกจากนี้ยังรู้จักแนวทางและแหล่งที่จะหาความรู้ เพื่อที่จะได้เรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ โดยผู้ที่สามารถเรียนรู้ด้วยการนำตนเองได้นั้นจะเป็นผู้ที่ยอมรับความสามารถด้านสติปัญญาของตนเอง พร้อมทั้งจะศึกษาเรื่องที่ยากอย่างไม่ย่อท้อ รวมทั้งยอมรับข้อบกพร่อง เพื่อแก้ไข ปรับปรุง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อความก้าวหน้าและพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างแท้จริง

กระบวนการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง

Knowles (1975: 34) กล่าวถึง กระบวนการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองประกอบด้วย 7 ขั้นตอน คือ

1. สร้างบรรยากาศในการเรียนรู้โดยการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ มีอิสระให้ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ให้เกียรติ และเคารพในกฎเกณฑ์ที่มีร่วมกัน
2. วางแผนร่วมกันระหว่างครูกับนักเรียน
3. วินิจฉัยความต้องการทางการเรียนร่วมกัน
4. กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ร่วมกัน

5. กำหนดและเลือกกลวิธีในการเรียนรู้ที่จะทำให้บรรลุเป้าหมาย

6. ดำเนินกิจกรรมตามแผนที่ได้กำหนดไว้

7. ประเมินผลกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนและครู

Tough (1979: 95-96) ได้กล่าวถึงกระบวนการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง ไว้ดังนี้

1. กำหนดสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ ทักษะที่ต้องการเรียนรู้ โดยผู้เรียนพิจารณาจากข้อผิดพลาดหรือจุดอ่อนของตนเองในปัจจุบัน

2. ตัดสินใจเลือกกิจกรรมการเรียนรู้ วิธีการ หาแหล่งวิทยาการหรืออุปกรณ์ที่ประกอบการเรียนรู้เพื่อใช้ในการรวบรวมความรู้และข้อเท็จจริงต่างๆ

3. เลือกสถานที่เรียนรู้ ซึ่งอาจจะเป็นสถานที่สงบ ๆ หรือสถานที่ที่มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวก

4. วางเป้าหมายหรือกำหนดระยะเวลาการทำงานที่แน่นอน

5. กำหนดวันเวลาที่เริ่มเรียน โดยตัดสินใจว่าจะเริ่มเรียนเรื่องใด เมื่อใด

6. ตัดสินใจว่าช่วงระยะเวลาใด เนื้อหาควรก้าวไปเท่าใด

7. พยายามหามูลเหตุที่เป็นอุปสรรค ที่จะทำให้การเรียนรู้ไม่ประสบความสำเร็จ หรือหาขั้นตอนส่วนที่ทำให้กระบวนการเรียนรู้ในปัจจุบันไม่มีประสิทธิภาพ

8. หาเวลาสำหรับการเรียนรู้ ขั้นตอนนี้จะเกี่ยวข้องกับการลดเวลา หรือจัดเวลาให้เหมาะสมกับการทำงาน กิจกรรมในครอบครัวหรือการพักผ่อน

9. คำนวณความก้าวหน้าของตนในด้านการเรียนรู้หรือทักษะที่ต้องการ

10. การเข้าถึงแหล่งวิทยาการที่เหมาะสม หรืออุปกรณ์ที่เหมาะสม อาทิ หนังสือ ห้องสมุด ตลอดจนการเข้าพบบุคคลสำคัญที่เอื้อประโยชน์ต่อการเรียนรู้

11. การสะสมหรือหาเงินที่จำเป็น สำหรับประโยชน์ในการหาแหล่งวิทยาการ การซื้อหนังสือ การเช่าอุปกรณ์บางอย่าง ตลอดจนค่าใช้จ่ายในการศึกษา

12. เตรียมสถานที่หรือคัดแปลงห้องเรียนที่เหมาะสมสำหรับการเรียน โดยคำนึงถึงความร้อน หนาว อากาศถ่ายเทและแสงสว่าง

13. เพิ่มขึ้นตอนที่เพิ่มแรงจูงใจในการเรียนรู้ ผู้เรียนอาจหาวิธีเพิ่มแรงจูงใจเพื่อที่จะเพิ่มความก้าวหน้าในการเรียน หรือเพิ่มความพอใจ พยายามเน้นความสำคัญของการเรียน ซึ่งสิ่งที่จะทำได้ ได้แก่ หาสาเหตุของการขาดแรงจูงใจ เพิ่มความสุข ความยินดีและความสนใจในกิจกรรมการเรียนรู้ เอาชนะความผัดหวังหรือข้อแก้ต่าง ๆ และบอกกล่าวถึงความสำเร็จของตน

กณพร คมสัน (2540:9) พัฒนารูปแบบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน โดยดำเนินการสอนตามกระบวนการ 3 ขั้นตอนและกิจกรรมตามรูปแบบ 7 กิจกรรมดังนี้

1. ก่อนเรียน

1.1 สำรวจความต้องการความรู้เสริมการอ่าน

1.2 วางโครงการเรียน เป็นขั้นตอนที่ครูกับนักเรียนร่วมกันกำหนดเป้าหมายในการเรียน

1.3 เตรียมความพร้อมนักเรียนเป็นขั้นตอนที่ครูเป็นผู้ดำเนินการเป็นหลักโดยให้ความรู้กับนักเรียนเกี่ยวกับขั้นตอนการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง เอกสารที่นำมาประกอบการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง และประเมินความเข้าใจของนักเรียนเพื่อให้แน่ใจว่าผู้เรียนสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองได้

2. ขั้นตอนการเรียนตามรูปแบบ เป็นขั้นตอนที่เรียนหลังจากผ่านขั้นเตรียมความพร้อมแล้ว ซึ่งในแต่ละคาบเรียนนักเรียนจะดำเนินกิจกรรมตามรูปแบบ ได้แก่ การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่

พอใจ การวินิจฉัยความต้องการทางการอ่าน กำหนดเป้าหมายการอ่าน การวางแผนกิจกรรมที่นักเรียนร่วมกันคิด กำหนดกิจกรรมที่ต้องทำเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ปฏิบัติตามแผน ประเมินผลการปฏิบัติ และการอภิปรายเกี่ยวกับวิธีการที่นักเรียนปฏิบัติและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ พร้อมทั้งรับความรู้เสริมการอ่านเพิ่มเติมเพื่อให้ นักเรียนได้รับความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการอ่าน

3. ขั้นตอนการประเมินผลการเรียน เป็นขั้นตอนที่ดำเนินการเกี่ยวกับการวัดผลการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยครอบคลุมการวัดทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียนและวัดผลภายหลังเรียน

สรุปได้ว่ากระบวนการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง ทำได้โดยการให้ผู้เรียนพบประสบการณ์ใหม่ที่ทำให้เกิดแรงจูงใจ แล้วนำมาวางแผน สร้างจุดมุ่งหมายเพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงานโดยใช้ประสบการณ์ แหล่งความรู้ หรือผู้ช่วยตามความเหมาะสม จากนั้นดำเนินการเพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ โดยลำดับสุดท้ายต้องมีการติดตามผล เพื่อนำข้อสรุป ข้อวิจารณ์ต่างๆ มาใช้ในการพัฒนาตนเองต่อไป

กลวิธีการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง

Maurice (n.d.) กล่าวถึงกลวิธีการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองว่าสามารถเตรียมตัวได้หลายวิธี โดยได้เสนอกลวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองไว้สรุปได้ดังนี้

1. เขียนข้อความเพื่อกำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้ของผู้เรียน ประมาณ 20-30 ข้อความ
2. เลือกข้อความที่สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อกำหนดวิธีการและวางแผนในการปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย
3. จัดการสิ่งรอบตัวเพื่อให้เอื้อประโยชน์ต่อกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง
4. ปฏิบัติตามแผน กระตุ้นตนเอง และประเมินผลพร้อมทั้งนำเสนอผลงานในรูปแบบของแฟ้มสะสมผลงาน

อมรรัตน์ จันทวงศ์ (2549) ได้รวบรวมกลวิธีการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองสรุปได้ดังนี้

1. การทำสมุดบันทึกส่วนตัว เพื่อใช้บันทึกข้อมูล ความคิดเรื่องราวต่าง ๆ ที่เราได้เรียนรู้หรือเกิดขึ้นในสมองของเรา สมุดนี้ จะช่วยเก็บสะสมความคิดที่ละน้อยเข้าไว้ด้วยกันเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาเพิ่มเติมให้กว้างไกลออกไป

2. การกำหนดโครงการเรียนรู้รายบุคคล ที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าว่าจะเรียนรู้อย่างไร โดยพิจารณาว่าความรู้ที่เราจะแสวงหานั้นช่วยให้เราถึงจุดประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ ทำให้เกิดความพึงพอใจ ความสนุกสนานที่จะเรียนหรือไม่ ประหยัดเงินและเวลามากน้อยเพียงใด

3. การทำสัญญาการเรียน เป็นข้อตกลงระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน โดยอยู่บนพื้นฐานความต้องการของผู้เรียนที่สอดคล้องกับเป้าหมายและหลักการของสถาบันการศึกษา โดยกำหนดกิจกรรมการเรียนที่เหมาะสม

4. การสร้างห้องสมุดของตนเอง หมายถึง การรวบรวมรายชื่อ ข้อมูล แหล่งความรู้ต่างๆ ที่คิดว่าจะเป็นประโยชน์ตรงกับความสนใจเพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

5. การหาแหล่งความรู้ในชุมชน เช่น ผู้รู้ ผู้ชำนาญในอาชีพต่างๆ ห้องสมุด สมาคม สถานที่ราชการ ฯลฯ ซึ่งแหล่งความรู้เหล่านี้จะเป็นแหล่งสำคัญในการค้นคว้า

6. การหาเพื่อนร่วมเรียน เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน

7. การเรียนรู้จากการฝึกและปฏิบัติ ซึ่งจะก่อให้เกิดความรู้และประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์

สรุปได้ว่า กลวิธีการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองนั้นทำได้หลายวิธี ได้แก่ การเขียนข้อความเพื่อกำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้ของผู้เรียนสั้น ๆ ตามความสนใจ แล้วนำมาเลือกเพื่อกำหนดวิธีการที่สามารถทำให้บรรลุตามจุดมุ่งหมาย ทำการหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ ทั้งในชุมชน ผู้รู้ ห้องสมุด หรือทำการแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อน หรือ ผู้ชำนาญการ โดยแต่ละขั้นของการเรียนรู้ ผู้เรียนควรจัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียน ก่อให้เกิดความตื่นตัวหรือความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้

บทบาทของครูจากผู้สอนเป็น “ผู้อำนวยการความสะดวก”

การจัดกระบวนการเรียนรู้ตามแนวทางของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ครูผู้สอนต้องเปลี่ยนบทบาทของตนเอง จากการทำหน้าที่เป็นผู้สอน ผู้ให้ความรู้ จัดการสอนโดยใช้ตนเองเป็น

แหล่งความรู้ สอนเน้นเนื้อหา ชัดคร่าวและแบบฝึกหัดเป็นหลัก มาเป็นบทบาทของ “ผู้อำนวยความสะดวก” ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองจากประสบการณ์จริง (พจนานุกรมศัพท์สมาน, 2549)

Taylor (1995) ได้เสนอแนวคิดว่าครูสามารถสนับสนุนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองโดยการเปิดโอกาสให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับการเรียนรู้ เช่น หัวข้อว่า “ฉันรู้ว่าฉันต้องการเรียนรู้และฉันเป็นผู้เรียน ดังนั้นถ้าฉันต้องการเรียนรู้สิ่งใดแล้ว ฉันจะสามารถเรียนรู้ได้ ฉันชอบที่จะเรียนรู้และแก้ปัญหา เพราะฉันรู้ว่าถึงแม้สิ่งนั้นจะหนักแต่มันก็แฝงไปด้วยความสนุกสนาน” การตั้งหัวข้อควรเป็นหัวข้อเชิงบวกเพื่อชักจูงให้เห็นความสำคัญของการเรียนรู้ เป็นการนำไปสู่การตัดสินใจเกี่ยวกับว่าเราต้องเรียนรู้สิ่งใด เมื่อใดและอย่างไร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการประเมินค่า และพัฒนาต่อไป

Bolhuis (1996) เน้นว่า ครูเป็นผู้ซึ่งสนับสนุนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ต้องมอบอิสระต่อผู้เรียน ตลอดจนตั้งคำถามและบอกข้อบกพร่อง ข้อสงสัยต่าง ๆ จากการเรียนจะทำให้เกิดการเรียนรู้มากขึ้น ช่วยขจัดจุดอ่อนเพื่อให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้น Leal (1993) สนับสนุนในเรื่องการสำรวจแนวคิดเพื่ออภิปราย และ Como (1992) เสนอให้ผู้เรียนได้มีการตัดสินใจโดยปราศจากการกดดัน ช่วยประเมินในเหตุการณ์ที่นักเรียนกระทำผิด ใช้กิจกรรมที่สนับสนุนความสนใจ เสริมแรง และช่วยให้ผ่านอุปสรรคไปได้

Knowles (n.d., อ้างใน ชิดชงค์ ส.นันทนาเนตร, 2549) กล่าวว่านักการศึกษาจะช่วยพัฒนาผู้เรียนให้สามารถชี้นำตนเองได้โดย

1. การพัฒนาความสัมพันธ์หรือการสร้างบรรยากาศ เป็นการสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนตระหนักว่าตนเองมีส่วนช่วย หรือร่วมมือกันมากกว่าการแข่งขัน มีความไว้วางใจซึ่งกันและกันระหว่างผู้เรียนเองกับผู้สอน เป็นบรรยากาศที่ผู้เรียนรู้สึกว่าจะมีความปลอดภัย มั่นใจ ได้รับการสนับสนุนมากกว่าการสร้างคามกดดันหรือติเตียน

2. การกำหนดลักษณะของผู้ที่สามารถเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง (a cognitive map of self-directed learning) กล่าวคือ ผู้เรียนต้องมีความต้องการที่จะเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง สามารถนำประสบการณ์จริงมาเป็นแหล่งความรู้สำหรับตนเองและผู้อื่น มีเป้าหมายในการเรียน สามารถ

แก้ปัญหาและสิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตได้ ผู้เรียนต้องมีแรงจูงใจภายในเป็นตัวกระตุ้นให้เรียน โดยเฉพาะเมื่อมีสภาพแวดล้อมและการเสริมแรงที่เหมาะสม

3. ใช้แบบฝึกหัดที่ช่วยให้เกิดทักษะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง เช่น ทักษะการวิเคราะห์ความต้องการการเรียนรู้ของตนเอง ทักษะการอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์มากกว่าการอ่านเก็บใจความ และทักษะการสัมภาษณ์บุคคล เป็นต้น

4. การสร้างสัญญาการเรียนรู้ (learning contract) เป็นสัญญาการเรียนรู้ที่เป็นความตกลงร่วมกันระหว่างผู้เรียนและผู้สอน ซึ่งในสัญญาการเรียนรู้จะระบุ เป้าหมายการเรียนรู้ กระบวนการหรือวิธีการเรียนรู้ หลักฐานแสดงความสำเร็จ รวมทั้งวิธีประเมินผลการเรียน เป็นต้น

5. การให้ผู้เรียนตั้งคำถามที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองและตอบคำถาม

สินีนาฏ ดวงเพียร (ม.ป.ป.) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองว่า จะมีส่วนประกอบเด่นๆ คือ การวางแผนการเรียนและการมีข้อตกลงกับผู้สอน เนื่องจากผู้เรียนมีอิสระที่จะเรียนรู้ จึงต้องมีช่วงเวลาสรุปปัญหาร่วมกันการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองนั้น ผู้สอนควรช่วยให้ผู้เรียนตั้งเป้าหมายที่มีมาตรฐานชัดเจนและท้าทาย ไม่กำกวม ไม่ยากหรือง่ายเกินไป สามารถทำสำเร็จได้โดยเร็ว ดังนั้นผู้สอนจึงมีบทบาทในการอำนวยความสะดวกดำเนินการดังนี้

1. การกำหนดโครงร่างเป้าหมายของการเรียนโดยผู้สอนต้องจูงใจโดยให้ทางเลือกที่ตรงกับเนื้อหาตรงกับความสนใจและกำหนดรอบเวลาที่จะบรรลุเป้าหมายได้

2. การวางแผนกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน

3. การกระตุ้นผู้เรียนให้เชื่อมต่อกับกระบวนการต่างๆ ที่วางไว้เพื่อบรรลุเป้าหมาย

4. กระตุ้นให้ผู้เรียนคิดทางเลือกที่หลากหลายเพื่อการบรรลุเป้าหมายที่กำหนด

5. มีการทดสอบสิ่งที่เรียนรู้เป็นระยะๆ ว่าได้เรียนครบถ้วนตามที่วางเป้าหมายไว้มากน้อยเพียงใด

สรุปได้ว่า การเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง ครู ผู้สอน วิทยากรหรือบุคลากรที่ทำหน้าที่ด้านการศึกษา ต้องเปลี่ยนบทบาทของตนเอง จากการทำหน้าที่เป็นผู้สอน มาเป็นบทบาทของ “ผู้อำนวยความสะดวก” ทำหน้าที่หลักในการส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองจากประสบการณ์จริง ทั้งนี้ต้องมอบอิสระต่อผู้เรียน ตลอดจนตั้งคำถามและบอกข้อบกพร่อง ตอบข้อสงสัยต่าง ๆ จากการเรียนจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มากขึ้น

แบบวัดระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง

Guglielmino (1997: 32-43) ได้ศึกษาลักษณะการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง โดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi technique) ให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 14 คน เป็นผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบสำคัญที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยมีการสำรวจ 3 ครั้ง คือ

ครั้งที่ 1 ส่งแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ ระบ่องค์ประกอบสำคัญที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง รวมถึงความสามารถ เจตคติและบุคลิกภาพส่วนตัว นำข้อมูลที่ได้มาสร้างเป็นแบบสอบถามสำหรับการสำรวจครั้งต่อไป

ครั้งที่ 2 ส่งแบบสอบถามชุดที่ 2 เป็น rating sheet ให้กับผู้เชี่ยวชาญคณะเดิมแสดงความคิดเห็นพร้อมทั้งเสนอแนะเพิ่มเติม และการสำรวจครั้งที่ 3 จัดส่งแบบสอบถามที่เป็นผลสรุปจากแบบสอบถามชุดที่ 2 ให้กับผู้เชี่ยวชาญแสดงเหตุผลกับการให้ rating

ครั้งที่ 3 นำผลการสำรวจทั้ง 3 ครั้งมาเป็นข้อคำถามสำหรับการสร้างแบบวัด Self-Directed Learning Readiness (SDLRS)

แบบวัดนี้เป็นลักษณะการประเมินตนเอง โดยมีตัวเลือกลักษณะมาตราประมาณค่า (Likert-type item) จำนวน 41 ข้อ และนำเครื่องมือไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 307 คน ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีลักษณะแตกต่างกันทั้งหมด 4 กลุ่ม คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย นักศึกษาในระดับวิทยาลัยที่เรียนเต็มเวลา และกลุ่มที่เรียนภาคค่ำ Guglielmino นำคำตอบที่ได้มาวิเคราะห์เป็นรายข้อ และประเมินค่าพารามิเตอร์ของแบบวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.87 จากนั้น Guglielmino ได้ปรับปรุงเครื่องมือวัดระดับความพร้อมของการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง (SDLRS) ซึ่งจากเดิมมี 41 ข้อ มาปรับเป็น 58 ข้อ ผลการวิเคราะห์

องค์ประกอบครั้งนี้พบว่าลักษณะความพร้อมของการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองเกิดจากองค์ประกอบทั้ง 8 ด้าน คือ

1. การเปิดโอกาสต่อการเรียนรู้ (openness to learning opportunities) หมายถึง การมีความสนใจในการเรียนรู้ มีความคาดหวังที่จะเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ความพึงพอใจในการริเริ่มเรียนรู้ ความเห็นว่าแหล่งความรู้มีแรงดึงดูดใจและน่าสนใจ ความอดทนในการค้นหาคำตอบการยอมรับการวิพากษ์วิจารณ์และการใช้ประโยชน์จากคำวิจารณ์

2. มโนภาพต่อตนเองในด้านการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ (selfconcept as effective learner) หมายถึง ความมีความมั่นใจในการเรียนรู้ด้วยตนเองสามารถจัดเวลาในการเรียนรู้ได้อย่างมีระเบียบวินัยในตนเอง ตระหนักในความจำเป็นของการเรียนรู้และแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ ความเป็นผู้อยากรู้ อยากใฝ่เรียนรู้

3. ความคิดริเริ่มและอิสระในการเรียนรู้ (initiative and independence in learning) หมายถึง สามารถติดตามปัญหาที่ยากได้อย่างคล่องแคล่วขึ้นชอบในการมีส่วนร่วมจัดประสบการณ์ การเรียนรู้เชื่อมั่นในความสามารถที่จะเรียนรู้ด้วยตนเองได้ดี มีทักษะในการอ่าน/ทำความเข้าใจและสามารถวางแผนการเรียนรู้ตนเองได้

4. การมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเอง (informed acceptance of responsibility for one's own learning) หมายถึง การยอมรับความสามารถด้านสติปัญญาของตนเอง การมีความพร้อมในการศึกษาเรื่องที่ยากในขอบเขตที่ตนสนใจ การมีความเชื่อในจุดมุ่งหมายของการศึกษา การมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ของตนเองความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเองและความสามารถในการประเมินความก้าวหน้าของการเรียนรู้ของตนเอง

5. รักการเรียนรู้ (love of learning) หมายถึง การเป็นผู้กระตือรือร้นในการเรียนรู้อยู่เสมอ ความชื่นชอบ/ชื่นชมในผู้ที่รักการเรียนรู้สิ่งใหม่ ความสนุกสนานกับการแสวงหาความรู้

6. ความสร้างสรรค์ (creativity) หมายถึง ความสามารถคิดค้นหาวิธีแปลกใหม่ในการแก้ปัญหา ความสามารถที่จะคิดค้นวิธีที่หลากหลายในการเรียนรู้

7. การมองอนาคตในแง่ดี (positive orientation to the future) หมายถึง การเข้าใจตนเองว่ามีการเรียนรู้ตลอดชีวิต การมองอนาคตในทางบวก การมองปัญหาว่าเป็นสิ่งที่ท้าทายมากกว่าจะเป็นสัญญาณให้หยุดการกระทำ

8. ความสามารถใช้ทักษะการศึกษาหาความรู้และทักษะการแก้ปัญหา (ability to use basic study skills and problem solving skills) หมายถึงการเป็นผู้ที่มีความสามารถในการใช้ทักษะพื้นฐานในการศึกษา ได้แก่ ทักษะการฟังการอ่าน การเขียน การจำและการมีทักษะในการแก้ไขปัญหา

สรุปได้ว่าแบบวัดระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองที่สร้างโดย Guglielmino เป็นเครื่องมือที่มีมาตรฐานสามารถนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายได้ทั้งในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย และในระดับอุดมศึกษา

แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ให้ความรู้เกี่ยวกับสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2544) ดังต่อไปนี้

ลักษณะเฉพาะ

การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศแตกต่างจากสาระการเรียนรู้อื่น เนื่องจากผู้เรียนไม่ได้เรียนภาษาเพื่อความรู้เกี่ยวกับภาษาเท่านั้น แต่เรียนภาษาเพื่อให้สามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้ตามความต้องการในสถานการณ์ต่างๆทั้งในชีวิตประจำวัน และการทำงานอาชีพ การที่ผู้เรียนจะใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องคล่องแคล่วและเหมาะสมนั้นขึ้นอยู่กับทักษะการใช้ภาษา ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนภาษาที่ดี ผู้เรียนจะต้องมีโอกาสดูฝึกทักษะการใช้ภาษาได้มากที่สุด ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน การจัดการเรียนการสอนภาษาจึงควรจัดกิจกรรมให้หลากหลาย ทั้งกิจกรรมการฝึกทักษะทางภาษา และกิจกรรมการฝึกผู้เรียนให้รู้วิธีการเรียนภาษาด้วยตนเองควบคู่กันไปด้วย อันจะนำไปสู่การเป็นผู้เรียนที่พึ่งตนเองได้ และสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิตทั้งด้านภาษาต่างประเทศโดยใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือในการค้นคว้าหาความรู้ในรายวิชา

อื่นๆ ในการศึกษาต่อรวมทั้งในการประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นจุดหมายสำคัญประการหนึ่งของการปฏิรูปการเรียนรู้

โครงสร้างของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

โครงสร้างของหลักสูตรภาษาต่างประเทศ กำหนดตามระดับความสามารถทางภาษาและ พัฒนาการของผู้เรียน(Proficiency-Based) เป็นสำคัญ โดยจัดแบ่งเป็น 4 ระดับ คือ

- 1) ช่วงชั้น ป.1-3 ระดับเตรียมความพร้อม (Preparatory Level)
- 2) ช่วงชั้น ป.4-6 ระดับต้น (Beginner Level)
- 3) ช่วงชั้น ม.1-3 ระดับกำลังพัฒนา (Developing Level)
- 4) ช่วงชั้น ม.4-6 ระดับก้าวหน้า (Expanding Level)

วิสัยทัศน์

การจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคาดหวังว่าเมื่อผู้เรียนเรียนภาษาต่างประเทศอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาผู้เรียนจะมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆแสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ หรือศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลก สามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์

สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

สาระของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หมายถึง องค์ความรู้ที่เป็นสากลสำหรับผู้เรียนภาษาต่างประเทศ ประกอบด้วย สาระด้านภาษาเพื่อการสื่อสาร ภาษาและวัฒนธรรม ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนโลก

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร (communication) การใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อความเข้าใจ แลกเปลี่ยน นำเสนอข้อมูล ข่าวสาร แสดงความคิดเห็น เจตคติ อารมณ์ และความรู้สึกในเรื่องต่างๆ ทั้งที่เป็นภาษาพูดและภาษาเขียน

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม (cultures) หมายถึง ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ พฤติกรรมทางสังคม ค่านิยม และความเชื่อที่แสดงออกทางภาษา

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น (connections) หมายถึง ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศในการแสวงหาความรู้ที่สัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก (communities) หมายถึง ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศภายในชุมชน และเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

มาตรฐานการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐานที่ 1.1 เข้าใจกระบวนการฟังและการอ่าน สามารถตีความจากเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่างๆ และนำความรู้มาใช้อย่างมีวิจารณญาณ

มาตรฐานที่ 1.2 มีทักษะในการสื่อสารทางภาษา แลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร แสดงความรู้สึกความคิดเห็น โดยใช้เทคโนโลยีและการจัดการที่เหมาะสม เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

มาตรฐานที่ 1.3 เข้าใจกระบวนการพูด เขียน และสื่อสารข้อมูล ความคิดเห็น ความคิดรวบยอดในเรื่องต่างๆ ได้อย่างสร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพและสุนทรียภาพ

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐานที่ 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาและนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ

มาตรฐานที่ 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา กับวัฒนธรรมไทยและนำมาใช้อย่างมีวิจารณญาณ

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐานที่ 3.1 การใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนาและเปิดโลกทัศน์ของตน

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐานที่ 4.1 สามารถใช้ภาษาต่างประเทศตามสถานการณ์ต่างๆ ในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม

มาตรฐานที่ 4.2 สามารถใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ การทำงาน การประกอบอาชีพ การสร้างความร่วมมือ และการอยู่ร่วมกันในสังคม

สรุปได้ว่า หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ให้ความรู้เกี่ยวกับสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีลักษณะเฉพาะคือ ไม่ได้เรียนภาษาเพื่อความรู้เกี่ยวกับภาษาเท่านั้น แต่เรียนภาษาเพื่อให้สามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้ตามความต้องการในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในชีวิตประจำวัน และการงานอาชีพ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ฝึกทักษะการใช้ภาษาได้มากที่สุด ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน เพื่อให้ผู้เรียนที่พึงตนเองและเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต เมื่อพิจารณาโครงสร้างของหลักสูตรภาษาต่างประเทศ พบว่ามีการกำหนดตามระดับความสามารถทางภาษาและพัฒนาการของผู้เรียน 4 ระดับ ตามช่วงชั้น 4 ช่วงชั้น โดยมีความคาดหวังว่าเมื่อผู้เรียนจะมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนและสามารถสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ รวมทั้งนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ทั้งนี้สาระสำคัญของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ประกอบด้วยภาษาเพื่อการสื่อสาร ภาษาและวัฒนธรรม ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

ปัจจัยและองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาต่างประเทศ

Jakobovits (1971: 103-115) ได้ศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบในการเรียนการสอนภาษาที่สอง หรือ ภาษาต่างประเทศ และได้สรุปว่าองค์ประกอบที่จะทำให้การเรียนการสอนภาษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คือ

1. องค์ประกอบด้านการสอน ได้แก่

- ความรู้ความสามารถในด้านการสอนของครู คุณภาพในการถ่ายทอดความรู้และการใช้สื่อการเรียนการสอน
- การใช้เวลาในการเรียนภาษาอังกฤษโดยการเปิดโอกาสในการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน
- การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ หลากหลายรูปแบบ สอดคล้องกับระดับความสามารถ ธรรมชาติของผู้เรียน และเรื่องที่สอน

2. องค์ประกอบที่เกี่ยวกับตัวผู้เรียน ได้แก่

- ความสามารถด้านสติปัญญา
- ความถนัดทางด้านภาษา
- ความพยายามที่จะเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
- ทักษะติดต่อภาษาต่างประเทศและครูผู้สอน
- ความสนใจในภาษาที่เรียน
- วิธีการเรียนรู้ภาษาของผู้เรียนที่จะสามารถดูดซับความรู้ในภาษาใหม่ให้เข้ากับภาษาของตน

- ผลที่ผู้เรียนได้รับจากภาษาต่างประเทศหรือภาษาที่สอง หมายถึงการที่ผู้เรียนเรียนรู้ภาษาใหม่แล้ว ภาษาใหม่ให้ความรู้สึกซึ่งมีต่อสติปัญญาและความรู้ของผู้เรียน หรือมีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อมหรือไม่ และภาษาใหม่ที่เรียนมีผลต่อบุคลิกภาพของผู้เรียนมากน้อยเพียงใด

3. องค์ประกอบด้านสังคมและวัฒนธรรม ได้แก่

- ความเชื่อมั่นในภาษาของตน การที่ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในภาษาของตนมากขึ้นไป โดยไม่ยอมรับภาษาใหม่ การเรียนก็จะไม่ได้ผล

- องค์ประกอบทางด้านภาษาศาสตร์ ผู้เรียนภาษาต่างประเทศจะต้องมีความเข้าใจในข้อแตกต่างของภาษาที่หนึ่งหรือภาษาแม่ว่ามีข้อแตกต่างจากภาษาที่สองมากน้อยเพียงใด อาทิ ด้านการออกเสียง การเรียงคำ เป็นต้น

- ภาวะสองวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นในสังคมของผู้เรียน สิ่งที่ผู้เรียนต้องพบในขณะที่เรียนภาษาต่างประเทศ คือ วัฒนธรรมของผู้เรียนเองกับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ถ้าวัฒนธรรมมีความคล้ายคลึงกันมากเท่าใดการเรียนภาษาต่างประเทศก็จะได้ผลมากขึ้นเพียงนั้น

Finocchiaro (1974: 22-23) ได้กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ได้แก่

1. ปัจจัยเกี่ยวกับผู้เรียน ได้แก่ ความถนัด ภาษาแม่หรือภาษาเดิม ความจำเป็นในการใช้ภาษาต่างประเทศ ความกระตือรือร้น ความเพียรพยายาม แรงจูงใจ สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ประสบการณ์ด้านภาษา เป็นต้น

2. ปัจจัยเกี่ยวกับตัวครู ได้แก่ พฤติกรรมการสอนของครูและเจตคติต่อครูที่มีต่อการเรียนการสอนและตัวนักเรียน เป็นต้น

3. ปัจจัยเกี่ยวกับโรงเรียนและชุมชนที่ผู้เรียนอาศัยอยู่ เช่น จำนวนปีที่สอนภาษาต่างประเทศในแต่ละหลักสูตร สิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนภาษา ได้แก่ ห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องสมุด

โทรทัศน์ สื่อทัศนูปกรณ์ สื่อการสอนภาษาต่างประเทศ การทดสอบต่าง ๆ การทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การสอบวัดความสามารถทางภาษา

Stern (1983: 332-341) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการเรียนภาษาต่างประเทศหรือภาษาที่สอง สรุปได้ดังนี้

1. ด้านสังคม ได้แก่ ความสอดคล้องทางภาษา วัฒนธรรมของภาษาแม่กับภาษาต่างประเทศหรือภาษาที่สอง และฐานะทางเศรษฐกิจของผู้เรียน เป็นต้น
2. ด้านตัวผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วย อายุและเพศของผู้เรียน สถิติปัญญาของผู้เรียน ความรู้สึกของผู้เรียนและบุคลิกภาพของผู้เรียน
3. ด้านวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งได้แก่ กลยุทธ์และเทคนิควิธีที่ใช้ในการเรียนรู้ของผู้เรียน พฤติกรรมการเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน ทั้งเจตคติต่อภาษาที่เรียน ความสนใจในการทบทวนความรู้และวางแผนการเรียน

สรุปได้ว่า ปัจจัยและองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเรียนภาษาต่างประเทศ ประกอบไปด้วย องค์ประกอบด้านการสอน ได้แก่ ความรู้ความสามารถในการสอนของครู คุณภาพในการถ่ายทอดความรู้ เวลาในการเรียนภาษาอังกฤษ การวัดผลและประเมินผล องค์ประกอบที่เกี่ยวกับตัวผู้เรียน ได้แก่ สถิติปัญญา ความถนัด ความมานะพยายาม เจตคติ แรงจูงใจ และองค์ประกอบด้านสังคมและวัฒนธรรม ได้แก่ วัฒนธรรมในสังคมของผู้เรียน ฐานะทางเศรษฐกิจ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาในส่วนขององค์ประกอบที่เกี่ยวกับตัวผู้เรียน ได้แก่ ความมานะพยายาม เจตคติ แรงจูงใจ เป็นต้น ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สามารถเรียนรู้ได้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง

เทคนิคการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศและภาษาอังกฤษ

เกษมศรี วงศ์เลิศวิทย์ (2538: 49-65) เสนอกลวิธีการสอนภาษาโดยการสร้างจินตนาการจากการฟังและการฝึกออกเสียง สรุปได้ดังนี้

1. การใช้แบบฝึกเพื่อการสอนออกเสียง สิ่งที่เป็นพื้นฐานแรกสุดของการสอนภาษา คือ การสอนออกเสียง การสอนออกเสียงเป็นการช่วยให้นักเรียนสร้างรูปแบบเฉพาะไว้ชุดหนึ่ง ซึ่งเกิดจาก

การผสมผสานของส่วนย่อยที่รับเข้ามาด้วยการได้ยิน และเก็บเอาไว้ในความจำที่อยู่ในจินตนาการ การฝึกออกเสียงมีกลวิธีการฝึกหลายวิธี ได้แก่

- การฝึกพร้อมกันทั้งชั้นเรียน การฝึกเป็นกลุ่มหรือแถว การฝึกเดี่ยว ขณะที่ทั้งห้องฝึกพร้อมกัน นักเรียนแต่ละคนจะรู้สึกปลอดภัยที่สุด เพราะสามารถลองฝึกให้คุ้นเคยกับเสียงใหม่ได้โดยไม่ต้องกังวลว่าครูจะจับผิดว่าออกเสียงไม่ถูกต้อง

- การเรียกนักเรียน (หรือกลุ่มของนักเรียน) ตามลำดับ กับการเรียกแบบสุ่ม การเรียกตามลำดับเป็นวิธีที่ทำให้นักเรียนรู้สึกปลอดภัยมากกว่า ส่วนวิธีเรียกแบบสุ่มจะทำให้นักเรียนต้องตื่นตัวตลอดเวลา

- การให้นักเรียนปิดหนังสือหรือเปิดหนังสือ วิธีการปิดหนังสือจะทำให้นักเรียนพูดแทนที่จะฟัง ส่วนการเปิดหนังสือมีผลในแง่ที่ช่วยให้นักเรียนบางคนคลายความกังวลลง และเป็นการให้บทฝึกที่มองเห็น เพื่อช่วยสร้างสมดุลและช่วยเสริมให้กับการฟัง

- การให้พูดซ้ำคนละ หรือกลุ่มละ 2-3 ครั้ง กับการพูดซ้ำเพียงครั้งเดียว นักเรียนอาจจะรู้สึกว่า การฝึกพูดซ้ำหลายครั้งติด ๆ กัน ทำให้เปรียบเทียบผลการฝึกได้ดีกว่าการที่ต้องคอย 1-2 นาทีทีละครั้งถึงคราวได้ฝึกอีก แต่อีกในแง่หนึ่ง การให้พูดซ้ำเพียงครั้งเดียวจะทำให้จังหวะการฝึกเป็นไปอย่างรวดเร็ว

- จังหวะการฝึกช้าหรือเร็ว จะทำให้นักเรียนรู้สึกว่าการทำอยู่มีการเปลี่ยนแปลง

- น้ำเสียงที่ใช้ จะเป็นเสียงแบบปกติ แบบลึกลับ แบบมีเลศนัย หรือว่าจะเป็นน้ำเสียงที่แสดงชัยชนะหรือจะใช้แบบเน้นเสียง

- ความดัง อาจแก่พอได้ยิน หรือดังตามปกติ หรือดังก้องแบบนักพูด

2. การเลียนแบบ คือ การพยายามให้ออกเสียงเหมือนกับพยายามเลียนแบบ หรือล้อเลียนสำเนียงของคนต่างชาติ วิธีการพูดหรือประโยคเลียนแบบผู้อื่นอย่างน้อย 4 แบบด้วยกัน

- แบบแรก เป็นการเลียนแบบบุคคลได้อย่างไม่มีที่ติ เป็นแบบที่เลียนเสียงได้เหมือนจนอาจแยกได้ว่าเสียงไหนเป็นการเลียนแบบ เสียงไหนเป็นเสียงจริง

- แบบที่สอง เป็นการเลียนลักษณะภาษาได้อย่างไม่มีที่ติ แบบนี้ผู้เรียนจะเก็บรายละเอียดที่ต่างกันเล็ก ๆ น้อย ๆ ของเดิมได้หมดโดยใช้เสียงของตนเอง

- แบบที่สาม มีรายละเอียดเล็ก ๆ น้อย ๆ ของเสียงหายไปบ้าง ทำให้ผู้ฟังบอกได้ว่าผู้พูดไม่ใช่เจ้าของภาษา แต่ความแตกต่างของเสียง ที่จำเป็นสำหรับการแยกแยะคำในภาษานั้นนอกจากกัน ยังมีอย่างครบถ้วน

- แบบที่สี่ เป็นแบบสุดท้ายของการพูดตาม นักเรียนจะใช้แค่ระบบในเสียงของภาษาแม่ของตนเท่านั้น ผลก็คือได้แบบสำเนียงต่างภาษาอย่างชัดเจน

3. คู่เทียบเสียง (minimal pairs) คือ คำหรือข้อความที่ต่างความหมาย แต่มีเสียงเหมือนกันทุกส่วน วัตถุประสงค์ของการฝึกกลวิธีนี้คือ ให้เลือกคู่เทียบเสียงที่แสดงความแตกต่างของเสียงที่สำคัญในภาษาที่เลือกเรียนหรือเลือกสอน แต่ไม่สำคัญหรือไม่มีในภาษาแม่ของผู้เรียน คู่เทียบเสียงจะไม่เพียงแต่ช่วยฝึกการฟังของนักเรียนให้ดีขึ้น แต่ยังเป็นการแสดงให้เห็นความสำคัญของการออกเสียงที่คู่เทียบเสียงนั้นเน้นให้เห็นความถูกต้อง

4. กลวิธีการฝึกแบบ “รับภาษา” สำหรับการออกเสียง องค์ประกอบสำคัญของการรับภาษา ได้แก่ การพบเนื้อหาใหม่ในบริบทที่จำเป็น ไม่ใช่จุดสำคัญที่เราสนใจ การให้โอกาสนักเรียนฟังระยะหนึ่งเพื่อสร้างความสามารถทางภาษาชนิดรับเข้า (passive competence) ก่อนจะเริ่มมีการใช้ภาษาออก (active performance) และการเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในสิ่งที่กำลังดำเนินอยู่ในขณะนั้นอย่างมีความหมายโดยไม่มีการประเมินว่า “พูดผิด” กลวิธีนี้นักเรียนมีโอกาสเลือกที่จะฟังหรือใช้ภาษาได้อย่างอิสระโดยค้นหาจากแหล่งวิทยาการต่าง ๆ เช่น ข่าว การสนทนาทางโทรศัพท์ รายการทีวี หรือการสนทนาระหว่างตัวท่านเองกับเจ้าของภาษา เป็นต้น

แอนดรูว์ บิกส์ (2543) กล่าวถึงเทคนิคการเรียนรู้ภาษาอังกฤษไม่จำเป็นต้องซื้อหนังสือสักเล่ม ไม่ต้องซื้อ VDO CD VCD หรือ DVD เกี่ยวกับการเรียนภาษาอังกฤษ ไม่ต้องไปกังวลว่าสถาบันสอนภาษาอังกฤษ ECC ดีกว่า AUA หรือไม่ ไม่จำเป็นต้องขึ้นเครื่องบินไปเรียนเมืองนอก แต่สิ่งที่สามารถ

ทำให้เก่งภาษาอังกฤษได้คือ การพูด การเขียน และการอ่าน โดยเฉพาะการพูดถ้าฝึกบ่อยๆจะทำให้สามารถเก่งภาษาอังกฤษได้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆ

สายฝน สุวรรณ และคณะ (2546: 94-95) กล่าวถึงเทคนิคการเรียนรู้ภาษาอังกฤษให้เก่งต้องมีการพูด การฟัง และการเขียนภาษาอังกฤษบ่อยๆ เช่น วิธีฝึกพูดกับเจ้าของภาษา ฟังข่าวต่างประเทศ ฟังเพลงภาษาอังกฤษ เล่นอินเทอร์เน็ต อ่านหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ เป็นต้น ความสม่ำเสมอในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นเรื่องสำคัญ หากไม่อ่าน ไม่ฟัง ไม่พูด ไม่เขียนอย่างสม่ำเสมอ ก็มีสิทธิ์ที่จะหลงลืมได้เช่นกัน

ณัตตินา สุวัฒน์วิทยากร (2550) กล่าวถึงเทคนิคการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของ ครูเทพ เนตร-ปรียา (มุกสิกไชย) ชุมไชโย ซึ่งเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเอง โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตามแบบธรรมชาติ เทคนิคนี้เป็นการเรียนภาษาทางตรง เมื่อผู้เรียนฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอแล้ว ทักษะของภาษานั้นจะติดตัวไปตลอด เช่นเดียวกับการที่คนไทย พูดภาษาไทย และคุ้นเคยกับภาษาไทยมาตั้งแต่กำเนิด การเรียนภาษานั้นมีอยู่ด้วยกัน 2 ทาง คือ การเรียนภาษาทางตรงและทางอ้อม การเรียนทางตรงคือ การรับภาษานั้นๆ ไปเลยโดยไม่ต้องผ่านภาษาอื่นๆ ส่วนการเรียนทางอ้อมเป็นการเรียนโดยผ่านภาษาที่สอง เช่น เรียนภาษาอังกฤษผ่านภาษาไทย หรือ การเรียนภาษาญี่ปุ่นผ่านภาษาอังกฤษ ฯลฯ ซึ่งการเรียนภาษาทางอ้อมในเมืองไทย เป็นการทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกลำบากใจ เหมือนว่ามีเครื่องขัดเหนียว แต่การเรียนแบบทางตรงนั้น จะต้องเรียนรู้ด้วยตัวเอง อาจดูเหมือนยากในระยะการเริ่มต้น แต่ผลที่ได้ตอบกลับมาก็คือ เมื่อคุ้นเคยและสามารถทำได้อย่างต่อเนื่องแล้ว ความรู้นั้นจะเป็นทักษะที่ติดตัวไปตลอดชีวิต

สรุปได้ว่า เทคนิคการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมีหลายรูปแบบทั้งการฝึกออกเสียง การเลียนแบบ การฝึกแบบรับภาษา การฝึกอ่าน ฝึกเขียน และการเรียนรู้ภาษาทางตรงโดยไม่ผ่านภาษาไทย ซึ่งเทคนิคเหล่านี้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้โดยการถ่ายทอดจากครูและสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ยังมีประสบการณ์การเรียนรู้มากเท่าใดก็ยิ่งทำให้มีความเข้าใจภาษาอังกฤษและมีทักษะทางด้านภาษาอังกฤษมากขึ้น และเป็นความสามารถที่ติดตัวไปตลอดชีวิต

แนวคิดเกี่ยวกับนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์

ความหมายของนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ (Underachievers) ดังนี้

Slavin (1990: 527) กล่าวว่า นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ คือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความคาดหวังและความสามารถทางสติปัญญาที่แท้จริง เป็นนักเรียนที่เห็นคุณค่าในตนเอง และมีความสามารถในการเริ่มต้นการเรียนแต่ไม่มีความพยายามในการเรียนรู้ มีความคิดต่อตนเองไม่ดี และหลีกเลี่ยงการเรียนรู้

Hildreth (1966: 422) กล่าวว่า นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ หมายถึง นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับสติปัญญา

Butler-Por (1987: 6) กล่าวว่า นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ คือ นักเรียนที่มีผลการเรียนคลาดเคลื่อนไปทางลบเมื่อเทียบกับความสามารถที่แท้จริง ซึ่งครูและผู้ปกครองสามารถสังเกตเห็นได้อย่างชัดเจน

สรุปได้ว่า นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ คือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถทางสติปัญญา โดยนักเรียนเหล่านี้เป็นนักเรียนที่มีความคิดต่อตนเองไม่ดี ขาดความพยายามในการเรียนรู้ มีความสามารถในการเริ่มต้นการต่ำและหลีกเลี่ยงการเรียนรู้

ลักษณะของนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์

บรรเจอดพร รัตนพันธ์ (2540: 31-53) ได้สรุปและรวบรวมลักษณะของนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ไว้ดังนี้

1. การรับรู้เกี่ยวกับตนเอง (self-perception) นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ส่วนมากรับรู้ว่าคุณค่าในตนเองต่ำ ไม่เห็นคุณค่าในตนเอง กลัวความล้มเหลว มีความวิตกกังวลและหวาดกลัวโดยแสดงออกอย่างชัดเจน

2. การตั้งเป้าหมาย (goal orientation) นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ตั้งเป้าหมายต่ำกว่าความสามารถที่แท้จริง มีความคาดหวังในการศึกษาและการประกอบอาชีพต่ำหรือไม่มีเลย ขาดความพยายามและความกระตือรือร้นในการเรียนรู้หรือการทำในสิ่งที่ท้าทายความสามารถ

3. ความสัมพันธ์กับเพื่อน (peer relations) นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์มีทักษะในการเข้าสังคมในระดับต่ำเมื่อเทียบกับเพื่อนในวัยเดียวกัน มักมีเพื่อนน้อยและโดดเดี่ยว

4. ความสัมพันธ์กับผู้ที่มีอำนาจเหนือกว่า (authority relationships) นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์มีกริยาก้าวร้าวเป็นปฏิปักษ์ต่อผู้มีอำนาจเหนือกว่า พยายามที่จะอยู่เหนือกฎเกณฑ์หรือระเบียบวินัย ขาดความรับผิดชอบ ไม่น่าเชื่อถือและไว้วางใจ

5. การสร้างสาเหตุ (locus of control) นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์คิดว่าปัญหาและความผิดมีเหตุจากปัจจัยภายนอก มักโทษบุคคลอื่น โชคชะตา หรือสิ่งต่างๆ คอยจับผิดและคิดคดค้านบุคคลอื่นเสมอ

6. การแสดงอารมณ์ (emotion expression) นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ขาดการควบคุมอารมณ์ มักแสดงอารมณ์รุนแรง ท้อแท้และไม่มีความสุข

การคัดเลือกนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์

ผู้วิจัยได้ศึกษาวิธีการคัดเลือกนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ในการวิจัยของบรรเจอดพร รัตนพันธ์ (2540: 35-38) และประสาร มาลากุล ณ อยุธยาและคณะ (2520: 4-5) ซึ่งได้สรุปรวบรวมไว้ 11 วิธี ดังนี้

1. central tendency split คัดเลือกนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ โดยการแบ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนออกเป็น 2 ระดับ ระดับแรก คือ นักเรียนที่ด้อยสัมฤทธิ์ ซึ่งเป็นผู้ที่มีความสามารถสูงแต่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ระดับที่สอง คือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ปกติซึ่งมีคะแนนอยู่ในระดับสูงทั้งความสามารถและผลสัมฤทธิ์ และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าระดับความสามารถซึ่งมีคะแนนความสามารถระดับต่ำ แต่มีผลสัมฤทธิ์สูง

2. arbitrary partition-middle grouped eliminated คัดเลือกนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์โดยการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มสูง และกลุ่มต่ำ โดยตัดกลุ่มกลางทิ้งไป

3. arbitrary absolute split คัดเลือกนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์จากผลรวมคะแนนความสามารถทางการเรียน และผลสัมฤทธิ์ โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าคะแนนความสามารถ 1-2 ระดับ เป็นนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ และเลือกนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าคะแนนความสามารถ 1-2 ระดับ เป็นนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าระดับความสามารถ

4. relative discrepancy split คัดเลือกนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์โดยนำคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับคะแนนทำนายความสามารถมาเรียงลำดับ แล้วเลือกนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าระดับความสามารถ จากความคลาดเคลื่อนระหว่างคะแนนที่เรียงลำดับไว้

5. regression model selection คัดเลือกนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์โดยใช้สมการถดถอยทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากระดับความสามารถที่วัดได้ นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าระดับความสามารถ คือ ผู้ที่มีความคลาดเคลื่อนระหว่างผลสัมฤทธิ์ที่แท้จริงกับผลสัมฤทธิ์ที่ทำนายได้

6. วิธีการของ parsley and others คัดเลือกนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์โดยใช้แบบทดสอบ California Achievement Test (CAT) ซึ่งนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจริงเปรียบเทียบกับคะแนนผลสัมฤทธิ์ที่คาดหวัง ถ้าหากนักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจริง ต่ำกว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ที่คาดหวังเกินกว่า 0.6 จัดว่าเป็นนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์

7. achievement within one standard deviation of intelligence คัดเลือกนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ด้วยการเทียบคะแนนมาตรฐานที่ (T-score) ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและระดับความสามารถทางสติปัญญา ในพิสัยหนึ่งหน่วยของค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ถ้าเป็นนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปกติจะมีคะแนนที่ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและระดับความสามารถทางสติปัญญา ซึ่งวัดได้จาก แบบทดสอบความสามารถทางสติปัญญา อยู่ในค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน + 1 S.D. (10 หน่วยคะแนน) สำหรับนักเรียนที่มีคะแนนที่ผลสัมฤทธิ์สูงกว่าคะแนนที่ของระดับความสามารถทางสติปัญญา

เกินกว่า + 1 S.D. เป็นผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าระดับความสามารถทางสติปัญญาน้อยกว่า -1 S.D. เป็นนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์

8. difference between intelligence and achievement scores relative to standard error of measurement คัดเลือกนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์โดยใช้ความแตกต่างระหว่างผลสัมฤทธิ์และคะแนนความสามารถทางสติปัญญา เทียบกับค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการวัด โดยผู้ที่มีคะแนนของผลสัมฤทธิ์ และความสามารถทางสติปัญญาอยู่ในพิสัย +1 S.E.M. (Standard error of measurement) ของแบบทดสอบความสามารถทางสติปัญญา ถือว่าเป็นนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปกติ ถ้าต่างกันสูงกว่า +1 S.E.M. เป็นผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าความสามารถทางสติปัญญา ถ้าต่างกันต่ำกว่า -1 S.E.M. เป็นนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์

9. different between achievement score and predicted achievement relative to standard error of estimate คัดเลือกนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์โดยใช้สมการถดถอยเพื่อหาคะแนนผลสัมฤทธิ์ที่ทำนายจากคะแนนความสามารถทางสติปัญญาที่วัดได้ ถ้าคะแนนผลสัมฤทธิ์จริงอยู่ในพิสัย +1 S.E. est (standard error of estimate) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์จากการทำนายจัดว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปกติ แต่ถ้าคะแนนผลสัมฤทธิ์จริงสูงกว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์จากการทำนายนักเรียนเป็นผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าความสามารถ และถ้าคะแนนผลสัมฤทธิ์จริงต่ำกว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์จากการทำนาย นักเรียนเป็นนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์

10. teacher judgement เป็นการคัดเลือกนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์จากการวินิจฉัยของครู

11. วิธีการคัดเลือกโดยใช้แบบคัดเลือกนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ AIM (Achievement Identification Measure) โดยคำนึงถึงองค์ประกอบ 5 ประการ คือ การแข่งขัน ความรับผิดชอบ การควบคุมตนเอง การให้ความสำคัญในเรื่องการเรียนและการยอมรับนับถือ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีการคัดเลือกนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ด้วยวิธี central tendency split โดยการคัดเลือกนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนรัชดาวิทยา (นครปฐม) ที่มีความสามารถทางสติปัญญาอยู่ในระดับเหนือเกณฑ์ปกติขึ้นไป แต่มีคะแนนจากแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50

เทคนิควิธีการช่วยเหลือนักเรียนด้วยสัมฤทธิ์

ในการศึกษางานวิจัยของนุสรา สรรพกิจกำจร (2539); บรรเจอดพร รัตนพันธ์ (2540); โกศล มิตรชื่น (2547); อัมพนนาฏ ดวงสุวรรณ (2549) ซึ่งเป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานักเรียนด้วยสัมฤทธิ์ ทำให้ผู้วิจัยสามารถสรุปเทคนิควิธีการช่วยเหลือหรือพัฒนานักเรียนด้วยสัมฤทธิ์ ได้ดังนี้

1. ใช้กระบวนการกลุ่มพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เพื่อทำให้นักเรียนมีแรงจูงใจในการเรียน โดยการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนให้มีอิสระในการแสดงความคิดเห็น มีการเสริมแรงและการให้ข้อมูลย้อนกลับ นอกจากนี้กระบวนการกลุ่มยังส่งเสริมให้นักเรียนได้มีโอกาสในการแสดงความคิดเห็น การช่วยเหลือผู้อื่นและรับความช่วยเหลือจากสมาชิกกลุ่มอีกด้วย

2. ใช้วิธีการพัฒนากลยุทธ์ในการเรียน เพื่อช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับนักเรียน ทำให้นักเรียนรู้วิธีการเรียนที่สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ เช่น การสอนให้นักเรียนจัดทำตารางเวลา ให้นักเรียนรู้จักใช้ประโยชน์จากห้องสมุดในการค้นคว้าหาความรู้ สร้างนิสัยรักการอ่าน ให้นักเรียนเรียนรู้วิธีการจดบันทึกและประโยชน์ของการจดบันทึก ให้นักเรียนรู้เทคนิคการจำและให้นักเรียนรู้วิธีการเตรียมตัวสอบ เป็นต้น

3. ใช้เทคนิคการสอนเสริมโดยเพื่อนต่างระดับ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การรับรู้ความสามารถของตน ฐานะทางสังคมมิติ และพฤติกรรมตั้งใจเรียนของนักเรียนด้วยสัมฤทธิ์

สรุปได้ว่าเทคนิควิธีการช่วยเหลือนักเรียนด้วยสัมฤทธิ์มีหลากหลายวิธีทั้งการใช้กระบวนการกลุ่ม การพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การพัฒนากลยุทธ์ทางการเรียน การสอนเสริมโดยเพื่อนต่างระดับ ซึ่งแต่ละเทคนิควิธีการล้วนเกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทั้งสิ้น เพราะผู้เรียนต้องสมัครใจที่จะเรียนรู้ ริเริ่มการเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้วยการกำหนดสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ เป้าหมายที่ต้องการ พร้อมทั้งวางแผนในการปฏิบัติและประเมินผล โดยมีผู้ช่วยหรือไม่ก็ได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง

งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง

ศรัณย์ ขจรไชยกุล (2542) ศึกษาการใช้โปรแกรมการแนะแนวกลุ่มต่อการเพิ่มความพร้อมของการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองของนักศึกษา รพินิจ ชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยกรุงเทพ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาจำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองได้เข้าร่วมโปรแกรมเพิ่มความพร้อมของการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง จำนวน 12 ครั้ง ครั้งละ 90-120 นาทีเป็นเวลา 6 สัปดาห์ ส่วนกลุ่มควบคุมไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมใดๆ ผลการวิจัยพบว่า ภายหลังการทดลอง นักศึกษากลุ่มทดลองที่ได้เข้าร่วมโปรแกรมการแนะแนวกลุ่มเพื่อเพิ่มความพร้อมของการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง มีคะแนนจากแบบวัดระดับความพร้อมของการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และภายหลังการทดลอง นักศึกษากลุ่มทดลองที่ได้เข้าร่วมโปรแกรมการแนะแนวกลุ่มเพื่อเพิ่มความพร้อมของการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง มีคะแนนจากแบบวัดระดับความพร้อมของการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง สูงกว่านักศึกษากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

รจนา คำนิ้งผล (2542) ทำการศึกษาผลของการสอนโดยใช้วิธีการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองที่มีต่อความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชัยภูมิภักดีชุมพล อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 2 กลุ่ม กลุ่มละ 40 คน โดยนักเรียนกลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มทดลอง ได้รับการสอนโดยใช้วิธีการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง และอีกกลุ่มหนึ่งได้รับการสอนโดยปกติ ผู้วิจัยดำเนินการสอนทั้ง 2 กลุ่ม ใช้เวลาสอนกลุ่มละ 2 คาบต่อสัปดาห์เป็นเวลา 8 สัปดาห์ ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยใช้วิธีการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง ภายหลังการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยใช้วิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามวิธีปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยในองค์ประกอบด้านเนื้อหา การเรียบเรียงความคิด การใช้ถ้อยคำ การใช้ไวยากรณ์ กลไวยากรณ์ สูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กิ่งกาญจน์ ตั้งศรีไพร (2542) ศึกษาวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาการศึกษา
นอกโรงเรียนสายสามัญระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกลในจังหวัดนนทบุรี กลุ่มตัวอย่าง
เป็นนักศึกษาสายสามัญระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 จำนวน 460 คน
ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีวิธีการเรียนรู้ด้วยการอ่าน ฟัง สอบถาม ดูและสังเกตและการลง
มือปฏิบัติในระดับปานกลาง มีระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอยู่ในระดับสูง และ
คะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง มีความสัมพันธ์กับคะแนนวิธีเรียนรู้ทุกวิธี
นอกจากนั้นนักศึกษาที่ให้เหตุผลในการเข้ามาเรียนต่างกัันมีคะแนนเฉลี่ยวิธีการเรียนรู้ด้วยการฟัง
สอบถาม และลงมือปฏิบัติต่างกัน และนักศึกษาที่ระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
ต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยวิธีการเรียนรู้ทุกวิธีต่างกัน ส่วนเพศ อายุ การประกอบอาชีพขณะศึกษาไม่มีผล
ทำให้คะแนนเฉลี่ยวิธีการเรียนรู้แต่ละวิธีต่างกัน

อิสริยา ทองงาม (2545) ทำการศึกษาการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนแบบนำตนเองวิชา
วิทยาศาสตร์ระดับปริญญาตรี เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสรรค์สร้างความรู้ทางวิทยาศาสตร์
การดำเนินการวิจัยมี 2 ขั้นตอน ตอนที่ 1 เป็นการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ตอนที่ 2 เป็นการ
ประเมินรูปแบบการเรียนการสอน โดยนำรูปแบบการเรียนการสอนไปทดลองใช้จริงกับกลุ่ม ตัวอย่าง
ที่เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
จังหวัดตรัง ปีการศึกษา 2544 ภาคเรียนที่ 2 จำนวน 60 คน ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการเรียนการ
สอนที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ มโนทัศน์เนื้อหา กระบวนการเรียนการสอน
และการประเมินผล รูปแบบการเรียนการสอนเน้นการจัดการเรียนการสอนแบบนำตนเอง
โดยกระบวนการเรียนการสอนประกอบด้วย 3 ขั้นตอนคือ ขั้นตอนการเตรียมการ เป็นการเตรียม
ผู้เรียนให้มีความพร้อมก่อนเข้าสู่การเรียนการสอน ขั้นตอนการเรียน เป็นการดำเนินกิจกรรมการ
เรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนเป็นกลุ่ม ผู้เรียนใช้ทักษะการเรียนรู้ คือ เทคนิคแผนที่จิตทัศน์และแผน
ที่มโนทัศน์เป็นยุทธศาสตร์การเรียนรู้ และจัดทำผลงานการเรียนรู้เก็บรวบรวมในแฟ้มสะสมผลงาน
และขั้นตอนการประเมินเป็นการให้ผู้เรียนเสนอผลงานจากการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ และ
ประเมินผลโดยใช้การประเมินตามสภาพจริง โดยผู้สอนประเมินผลงานการเรียนรู้ในแฟ้มสะสม
ผลงานและผู้เรียนประเมินตนเอง ในการเรียนตามรูปแบบการเรียนการสอนผู้เรียนต้องจัดทำโครงการ
วิทยาศาสตร์ เพื่อแสดงความสามารถในการประยุกต์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ ผลการเปรียบเทียบ
ความสามารถของนักศึกษา พบว่านักศึกษากลุ่มทดลองมีลักษณะการเรียนรู้แบบนำตนเอง
ความสามารถสร้างสรรค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ ในด้านการศึกษาค้นคว้าความรู้ด้วยตนเอง การ
ทำงานอย่างเป็นระบบ การปฏิบัติทดลองทางวิทยาศาสตร์ การประมวลความรู้ และการประยุกต์

ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วินุชลักษณ์ ปริยวงศากุล (2547) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนา นักศึกษาพยาบาลด้วยกิจกรรมที่ส่งเสริมความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อเพิ่มความสามารถในการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างในการทดลองรูปแบบเป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพัตน์วิริยะ และวิทยาลัยบรมราชชนนี ชลบุรี ปีการศึกษา 2546 จำนวน 90 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 45 คน รูปแบบการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองเน้นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยกิจกรรม การอบรมและพัฒนา นักศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ระยะที่ 1 เป็นการอบรมจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางและการศึกษาดูงาน ระยะที่ 2 ฝึกปฏิบัติบทบาทการเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ ระยะที่ 3 ระยะติดตาม เสริมแรงให้กำลังนักศึกษาที่มีระดับการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองต่ำ เพิ่มความสามารถในการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า ระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองของนักศึกษาพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนกกระทรวงสาธารณสุข อยู่ในระดับปานกลาง และผลจากการทดลองใช้รูปแบบพบว่า นักศึกษากลุ่มทดลองมีระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการบทบาทผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ โดยการชี้นำตนเองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่ารูปแบบการพัฒนา นักศึกษาพยาบาลด้วยกิจกรรมที่ส่งเสริมความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อเพิ่มความสามารถในการเรียนรู้ มีความเหมาะสมในการนำไปใช้พัฒนา นักศึกษาพยาบาล นอกจากนี้ องค์ประกอบของความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองทั้ง 3 องค์ประกอบ คือ การจัดการตนเอง ความปรารถนาต่อการเรียนรู้ และการควบคุมตนเองของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลอง สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิชัย พุ่มเข็ม (2547) ได้ศึกษาลักษณะการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ทำโครงการวิทยาศาสตร์ โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบวรนิเวศสาธิต จังหวัดนครปฐม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ทำโครงการวิทยาศาสตร์ โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบวรนิเวศสาธิต จังหวัดนครปฐม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 47 คน เป็นชาย 18 คน หญิง 29 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ คู่มือการสอนและแผนดำเนินงานทำโครงการวิทยาศาสตร์ แบบวัดลักษณะการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองของนักเรียนที่ทำโครงการวิทยาศาสตร์โดยรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาองค์ประกอบรายด้านพบว่าอยู่ในระดับสูง 5 ด้าน คือ ด้านการมีความรักในการเรียน การมองอนาคต

ในแง่ดี การมีแนวคิดเป็นของตนเองในด้านการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ การยอมรับความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตน และความสามารถในการใช้ทักษะขั้นพื้นฐานและทักษะการแก้ปัญหา ส่วนด้านอื่นอยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน คือ ด้านการเปิดโอกาสต่อการคิดสร้างสรรค์ การมีความคิดริเริ่ม และมีความอิสระในการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังพบว่าลักษณะการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองของนักเรียนที่ทำโครงการวิทยาศาสตร์เพศชายกับเพศหญิงโดยรวมและองค์ประกอบรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

งานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง

Reio and Davis (n.d.) ศึกษาเปรียบเทียบอายุและเพศที่แตกต่างกันต่อระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง ศึกษาในกลุ่มประชากร 3 กลุ่ม คือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษา นักศึกษามหาวิทยาลัย และนักศึกษาผู้ใหญ่ ผลการวิจัยพบว่าประชากรที่มีอายุแตกต่างกันมีระดับคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยประชากรที่มีอายุ 30 ปี, 40 ปี และ 50 ปี มีระดับคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองสูงกว่าวัยรุ่นและผู้ใหญ่ตอนต้น ดังนั้นการพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองควรพัฒนาตามกลุ่มอายุ ช่วงอายุที่สามารถพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองให้เพิ่มขึ้นได้เริ่มจากวัยรุ่นหนุ่มสาว จนถึงอายุ 50 ปีทั้งในเพศหญิงและเพศชาย สำหรับความแตกต่างของเพศไม่มีผลต่อระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง แต่ผลการวิจัยพบว่าช่วงอายุ 14-20 ปี เพศหญิงมีระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองมากกว่าเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

Mok and Lung (n.d.) ศึกษาวิธีการพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองของนักเรียนครู กลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 คน เป็นนักเรียนครู สาขาการสอนภาษาจีน ชั้นปีที่ 2 ใน Hong Kong Institute of Education ผลการวิจัยพบว่า 1. การสอนแบบ Know –Want-Learn (KWL) คือ การสอนโดยการตั้งคำถาม เช่น “สิ่งที่คุณเรียนรู้จากหัวข้อนี้คืออะไร? (What do you already know (K) about the topic ?) “คุณต้องการเรียนรู้อะไรจากหัวข้อนี้” (What do you want (W) to know about the topic?) และ “คุณได้ประสบการณ์เรียนรู้อะไรจากหัวข้อนี้” (What have you learned (L) about the topic?) 2. การใช้แผนที่ความคิด และ 3. การถาม-ตอบ โดยใช้ข้อมูลปลายทางเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองได้

Cleary and Freeman (n.d.) ศึกษาการพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองและการพัฒนาแฟ้มสะสมผลงานของนางพยาบาลโดยใช้สมุดบันทึกการทำงาน กลุ่มตัวอย่างเป็นนางพยาบาลใน

คลินิกที่สนใจเข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองโดยใช้สมุดบันทึกการทำงาน ผลการวิจัยพบว่า สมุดบันทึกการทำงานทำให้สามารถมองเห็นภาพรวมทักษะการทำงานของตนเอง และสามารถพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองโดยดูรูปแบบการทำงานจากสมุดบันทึกการทำงานได้ นอกจากนี้สมุดบันทึกการทำงานสามารถสร้างเป็นแฟ้มสะสมผลงานเพื่อนำมาพัฒนา รูปแบบการทำงานในคลินิกให้มีคุณภาพมากขึ้นได้

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง พบว่าการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองสามารถพัฒนาให้มากขึ้นได้ โดยใช้วิธีการต่าง ๆ ได้แก่ โปรแกรมการแนะแนวกลุ่ม การจัดการเรียนการสอน การใช้กิจกรรมการฝึกอบรม นอกจากนี้การเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองยังสามารถพัฒนาความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทย ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ ความสามารถในการเรียนรู้ ทักษะการทำงาน ซึ่งการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองสามารถส่งเสริมให้เพิ่มขึ้นได้ทุกช่วงอายุ โดยเฉพาะช่วงวัยหนุ่มสาวถึงอายุห้าสิบปี

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ

งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ

จุฑารัตน์ วิบูลผล (2539) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองกับความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย จำนวน 302 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย เพื่อตอบแบบวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองและแบบสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ และแบบสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวม 8 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่ามัชฌิมเลขคณิตเท่ากับ 3.48 มีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ อยู่ในเกณฑ์ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ โดยมีค่ามัชฌิมเลขคณิตเท่ากับ 53.29 และมีความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง โดยมีค่ามัชฌิมเลขคณิตเท่ากับ 61.52 นอกจากนี้ยังพบว่าความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษแต่ไม่มีความสัมพันธ์กับการเขียนภาษาอังกฤษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คณาพร คมสัน (2540) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการวิจัยได้รูปแบบที่เน้นกระบวนการเรียนที่ผู้เรียนมีอิสระในการวางแผนกิจกรรมการเรียนให้บรรลุเป้าหมายระยะยาวของการเรียนโดยลำพังหรือโดยร่วมมือกับผู้อื่นก็ได้ โดยใช้สัญญาการเรียนเป็นเครื่องมือในการกำหนดเป้าหมายการเรียนที่มาจากประเมินความต้องการที่แท้จริงของตนเอง ผู้เรียนกำหนดกิจกรรมที่จะทำให้บรรลุเป้าหมาย กำหนดวิธีประเมินผลงานแล้วรับผิดชอบควบคุมตนเองให้ปฏิบัติตามสัญญาการเรียน รวมทั้งรับความรู้เสริมการอ่านจากครู รูปแบบได้รับการประเมินโดยการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิและการนำไปใช้ ผู้วิจัยได้นำไปใช้กับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว จำนวน 2 ห้อง โดยแบ่งเป็นกลุ่มควบคุม 1 ห้องเรียนมีนักเรียน 40 คน ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ใช้เวลา 12 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 คาบ รวม 24 คาบ ผลการวิจัยพบว่า คะแนนความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจหลังการเรียนของผู้เรียนทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน แต่คะแนนของผู้เรียนที่มีความสามารถอยู่ในระดับต่ำของกลุ่มทดลองสูงกว่าคะแนนของผู้มีความสามารถอยู่ในระดับต่ำของกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คะแนนเฉลี่ยหลังการเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยรูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นสูงกว่าคะแนนก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนคะแนนเฉลี่ยลักษณะการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองของผู้เรียนทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน คะแนนเฉลี่ยลักษณะการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองหลังการเรียนของกลุ่มทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จิรวรรณ ธาณี (2542) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (แผนการเรียนศิลป์ภาษา) ในโรงเรียนรัฐบาล เขตการศึกษา 10 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (แผนการเรียนศิลป์ภาษา) ในโรงเรียนรัฐบาล เขตการศึกษา 10 จำนวน 129 คน ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยรวมกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการทดสอบต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ และผลสัมฤทธิ์ในทักษะการพูดของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ ส่วนทักษะการฟัง การอ่าน และเขียนอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ

อารีพร หลงสมบุญ (2542) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (แผนการเรียนศิลป์ภาษา) ในโรงเรียนรัฐบาล เขตการศึกษาที่ 1 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (แผนการเรียนศิลป์ภาษา) ในโรงเรียนรัฐบาล เขตการศึกษาที่ 1 จำนวน 140 คน จากโรงเรียนทั้งหมด 5 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการทดสอบแตกต่างจากเกณฑ์ร้อยละ 60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการ

ทดสอบจากนักเรียนกลุ่มตัวอย่างเทียบกับเกณฑ์การประเมินผลของกระทรวงศึกษาธิการ อยู่ในระดับผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ โดยได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 53.55 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษแยกตามรายทักษะดังนี้ ทักษะการฟังและทักษะการพูดอยู่ในระดับดี คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 73.80 และ 70.33 ตามลำดับ ทักษะการอ่านและทักษะการเขียนอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 43.76 และ 40.55

สุริย์ จงสถาพรสิทธิ์ (2543) ศึกษาวิธีการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 825 คน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีวิธีการเรียนภาษาอังกฤษแบบผิวเผิน รองลงมาคือ วิธีการเรียนภาษาอังกฤษแบบใฝ่สัมฤทธิ์ และวิธีการเรียนภาษาอังกฤษแบบลึก ตามลำดับ นักเรียนที่มีแผนการเรียนต่างกันมีวิธีการเรียนภาษาอังกฤษไม่แตกต่างกันและนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษต่างกัน มีวิธีการเรียนภาษาอังกฤษต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นุชนาฏ วรยศศรี (2544) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครใต้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านตัวผู้เรียน คือ นิัยการเรียนรู้ และเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ปัจจัยด้านสังคม คือ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว และการส่งเสริมที่บ้าน ปัจจัยด้านการเรียนการสอน คือ บรรยากาศทางวิชาการและการรับรู้พฤติกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตพระนครใต้ รวม 154 คน ผลการวิจัยพบว่า นิัยในการเรียนและเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และปัจจัยด้านตัวผู้เรียน ได้แก่ เจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษ เป็นปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครใต้ ได้ร้อยละ 21.80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ทรงศณีย์ ศิริศรี (2547) ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคใต้ สงขลา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคใต้ สงขลา ปีการศึกษา 2546 จำนวน 302 คน และอาจารย์จำนวน 13 ท่าน

ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรที่สามารถอธิบายความแปรปรวนในผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน 1 ได้มากที่สุดคือ ตัวแปรด้านผู้เรียน คิดเป็นร้อยละ 97 รองลงมาคือ ด้านครอบครัว ด้านกลุ่มเพื่อน ครู และสถาบัน คิดเป็นร้อยละ 4.8 , 3.0 และ 2.3 ตามลำดับ

จิรากุล พิพัฒน์ตันติศักดิ์ (2548) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมีจุดประสงค์เพื่อศึกษาระดับของปัจจัยด้านตัวผู้เรียน ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนภาษาอังกฤษ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 383 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดบุรีรัมย์ มีความเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านตัวผู้เรียน ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยสภาพแวดล้อมในโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง สำหรับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษคือ เจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ปรับแล้ว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กไม่มีปัจจัยใดส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ปรับแล้ว โรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่พิเศษ ปัจจัยด้านเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษที่ปรับแล้ว สำหรับโรงเรียนขนาดใหญ่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษที่ปรับแล้ว

อารมย์ อำพันธ์ (2550) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้วิธีการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนปายวิทยาคาร อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 40 คน ได้รับการสอนโดยใช้วิธีการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง และวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณก่อนและหลังการเรียน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้วิธีการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ยังพบว่าลักษณะการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณอย่างมีนัยสำคัญอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

งานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ

Keitges (1987) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติ แรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ และความสามารถในการใช้ไวยากรณ์ภาษาอังกฤษของนักศึกษาญี่ปุ่น กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชาวญี่ปุ่น

จำนวน 168 คน ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษมีความสัมพันธ์กับทัศนคติและแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ

Machin and McNally (2005) ศึกษาปัจจัยที่มีต่อเพศและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน โดยทำการสำรวจและรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนที่เรียนจบหลักสูตรของโรงเรียนแล้ว ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อเพศและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน คือ จำนวนนักเรียนของโรงเรียน พฤติกรรมการสอนของครู หลักสูตรการเรียนการสอนของโรงเรียน ฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจของครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดามารดา

Cassen and Kingdon (2007) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ประเทศอังกฤษ ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษต่ำ คือ ลักษณะบุคลิกภาพของนักเรียน เพศ เชื้อชาติหรือวัฒนธรรม พื้นฐานความรู้เดิม คุณภาพของโรงเรียนหรือความสนใจในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียน สภาพแวดล้อมในชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวและการสนับสนุนหรือส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครอบครัว

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านผู้เรียน ซึ่งเป็นปัจจัยที่สามารถส่งเสริมพัฒนาด้วยการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองได้ ซึ่งผลการวิจัยยังแสดงให้เห็นว่าการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษ กล่าวคือ หากพัฒนาระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองให้สูงขึ้น ความสามารถทางการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษสูงตามไปด้วย

สมมติฐานการวิจัย

1. หลังการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนความพร้อมของในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. หลังการทดลองกลุ่มทดลอง มีคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. หลังการทดลองกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. หลังการทดลองกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่องผลของโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนด้อยสมรรถนะระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนรัชดาวิทยา (นครปฐม) เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Research) โดยใช้รูปแบบการทดลองที่มีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ที่มีการวัดตัวแปรตามก่อนและหลังการทดลอง (Pre test-Post test Control Group Design)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนรัชดาวิทยา (นครปฐม) จำนวน 160 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนรัชดาวิทยา (นครปฐม) ซึ่งผู้วิจัยทำการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง โดยมีวิธีการดังนี้

1. ผู้วิจัยนำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษไปใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนรัชดาวิทยา (นครปฐม) จำนวน 160 คน หลังจากนั้นให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด และคัดเลือกเฉพาะนักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ได้จำนวน 80 คน
2. นำแบบทดสอบ TONI-2 มาใช้กับนักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ที่สมัครใจเข้าร่วมทดสอบความสามารถทางสติปัญญา ได้กลุ่มนักเรียนที่สมัครใจเข้าร่วมทดสอบ TONI-2 จำนวน 50 คน ทำการแปลผลการทดสอบของนักเรียนแต่ละคนเพื่อคัดเลือกนักเรียนที่มี

ความสามารถทางสติปัญญาอยู่ในระดับเหนือเกณฑ์ปกติขึ้นไป ได้แก่นักเรียนที่มีความสามารถทางสติปัญญาอยู่ในระดับเหนือเกณฑ์ปกติขึ้นไป จำนวน 45 คน

3. สัมภาษณ์นักเรียนที่มีคะแนนจากแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมาและนักเรียนที่มีคะแนนจากแบบทดสอบ TONI-2 อยู่ในระดับเหนือเกณฑ์ปกติขึ้นไป จำนวน 45 คน เพื่อหาผู้สมัครใจเข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองได้นักเรียนจำนวน 40 คน

4. จากนั้นจัดนักเรียนโดยการสุ่มแบบเข้ากลุ่ม แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 20 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ประเภท คือ

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ โปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ

2.2 แบบวัดระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง

2.3 แบบทดสอบวัดสติปัญญา TONI-2

2.4 แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

โปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองของนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง เนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย องค์กรประกอบหรือปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและวิธีการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษและศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองและการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดแนวคิด วิธีการและขั้นตอนการสร้างโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งสามารถแสดงกรอบแนวคิดที่ใช้ในการดำเนินโปรแกรมได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการสร้างโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการ
ชี้นำตนเอง

จุดประสงค์	หลักการเรียนรู้	ลำดับขั้นของกิจกรรม	กิจกรรม
เพื่อให้นักเรียนเกิดการพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง ซึ่งมีองค์ประกอบ 8 ด้าน ดังนี้ 1. การเปิดโอกาสต่อการเรียนรู้ 2. มีอัธยาศัยในด้านการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ 3. ความคิดริเริ่มและการเรียนรู้ด้วยตนเอง 4. ความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง 5. รักการเรียนรู้ 6. ความคิดสร้างสรรค์ 7. การมองอนาคตในแง่ดี 8. ความสามารถในการใช้ทักษะในการศึกษาหาความรู้และการแก้ปัญหา	ใช้หลักการเรียนรู้ดังนี้ 1. ให้นักเรียนเรียนรู้ทฤษฎีและนำไปปฏิบัติจริง 2. ใช้หลักการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนผู้วิจัยและวิทยากร 3. ใช้หลักการสอนความรู้บรรยายให้กับนักเรียน 4. นักเรียนเรียนรู้จากตัวแบบทั้งที่เป็นตัวแบบจริงและสัญลักษณ์ 5. ใช้หลักการเสริมแรงเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้	1. ชี้นำ เป็นการสร้างความกระตือรือร้น ความสนใจหรือสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 2. ชี้นำ ดำเนินกิจกรรมเป็นขั้นที่นักเรียนได้เรียนรู้เนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของแต่ละกิจกรรมด้วยการเรียนรู้โดยตรงและการมีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่ม 3. ชี้นำ ช่วยกันสรุปสาระสำคัญที่ได้เรียนรู้ร่วมกัน 4. ชี้นำ ประเมินผลเป็นขั้นที่ตรวจสอบว่านักเรียนมีพฤติกรรมหรือลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยการใช้ใบงาน การสังเกต ผลงาน การตอบคำถาม เป็นต้น	1. เกม ได้แก่ “เขาคือใครหนอ” “เกม ข.ไขอะไรเอ๋ย” เป็นต้น 2. การเขียนแผนที่ความคิด 3. การอภิปรายร่วมกัน 4. การใช้แบบวัดหรือแบบสำรวจ 5. การใช้ภาพยนตร์และสไลด์ประกอบเพลง 6. ฟังบรรยายจากวิทยากร “ฟัง พูด” “อ่าน เขียน” 7. การเขียนสัญญาการเรียน

2. ผู้วิจัยสร้างโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่บ่งชี้การเป็นผู้เรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง ได้แก่ การเปิดโอกาสต่อการเรียนรู้ มีอัธยาศัยในด้านการเป็นผู้เรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ความคิดริเริ่มและการเรียนรู้ด้วยตนเอง ความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน รักการเรียนรู้ ความคิดสร้างสรรค์ การมองอนาคตในแง่ดีและความสามารถในการใช้ทักษะในการศึกษาหาความรู้และการแก้ปัญหา โดยใช้เวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที รวมทั้งหมด 12 ครั้ง ซึ่งมีรายละเอียดโครงสร้างดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 โครงสร้างโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง

ครั้งที่/เรื่อง	วัตถุประสงค์	กิจกรรม	สื่อและอุปกรณ์	การประเมินผล
1. “วันแรกพบ”	1. รู้จักผู้วิจัยและสมาชิกในกลุ่ม 2. บอกจุดประสงค์และข้อตกลงเบื้องต้นของการเข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง 3. อธิบาย ความหมาย ความสำคัญ ประโยชน์ และกระบวนการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองได้	1. เกม “เขาคือใครหนอ” 2. แจกใบความรู้ 3. ปฐมนิเทศ 4. แบ่งกลุ่มนำเสนองาน 5. เขียนแผนที่ความคิด 6. เกม “ข. ไข่อะไรเอ๋ย”	1. เกม 2. ใบความรู้ 3. คำถามเกม “ข. ไข่อะไรเอ๋ย”	1. การสังเกต 2. การเขียนแผนที่ความคิด 3. การนำเสนอ

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ครั้งที่/เรื่อง	วัตถุประสงค์	กิจกรรม	สื่อและอุปกรณ์	การประเมินผล
2. “เรียนรู้ สู่ความ สำเร็จ”	1. วิเคราะห์ระดับความ สามารถของตนเอง ในการเป็นผู้ที่เรียนรู้ ด้วยการชี้นำตนเอง ได้ 2. ระบุวิธีการพัฒนาการ เรียนรู้ด้วยการชี้นำ ตนเองในด้านที่ นักเรียนได้คะแนน บกพร่องได้ 3. บอกลักษณะของ บุคคลที่รักการ เรียนรู้ได้	1. ยกตัวอย่างบุคคลที่ ประสบความสำเร็จ จากการเรียนรู้ด้วย การชี้นำตนเอง 2. วิเคราะห์ตนเองด้วย แบบวัดระดับความ พร้อมในการเรียนรู้ ด้วยการชี้นำตนเอง 3. อภิปรายกลุ่ม	1. แบบวัดระดับ ความพร้อม ในการเรียนรู้ ด้วยการชี้นำ ตนเอง	1. การสังเกต 2. ผลงานและ การเสนอผล งานของ นักเรียน
3. “คิดอย่าง สร้าง สรรค์”	1. อธิบายลักษณะความ สำคัญของความคิด สร้างสรรค์ได้ 2. ยกตัวอย่างวิธีการ ฝึกฝนตนเองเพื่อให้ เป็นคนที่มีความคิด สร้างสรรค์ได้	1. เกม“ปริศนาล้านกิ้ง” “ตัดเค้ก” “เก้าจุด” 2. ศึกษาไปความรู้ 3. กิจกรรมฝึกคิดอย่าง อย่างสร้างสรรค์ 4. อภิปรายกลุ่ม 5. การตอบคำถาม	1. เกม 2. อุปกรณ์ฝึก คิดอย่างสร้าง สรรค์ เช่น ขันน้ำ ไม้จิ้มฟัน 3. ใบงาน 4. ใบความรู้	1. การสังเกต 2. ผลงานและ การนำเสนอ ผลงาน 3. ใบงาน 4. บัตรคำ 5. บัตรคำ

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ครั้งที่/เรื่อง	วัตถุประสงค์	กิจกรรม	สื่อและอุปกรณ์	การประเมินผล
4. “จัดเวลา ค้นหา ความ สำเร็จ”	1. ยกตัวอย่างแผนการ ใช้เวลาในหนึ่ง สัปดาห์ได้ 2. ประเมินผลการ นำแผนการใช้เวลา ไปทดลองปฏิบัติจริง เป็นเวลาหนึ่งสัปดาห์ ได้	1. ดูตัวอย่างรูปแบบการ ใช้เวลาจากภาพยนตร์ “Final Score 365 วัน ตามติดชีวิตเด็กเอ็นท์” 2. ศึกษาใบงาน 3. ดูตัวอย่างการวางแผน ใช้เวลา 4. ทดลองเขียนแผนการ ใช้เวลา 5. นำเสนอหน้าชั้นเรียน 6. อภิปรายกลุ่ม 7. นำแผนไปปฏิบัติจริง	1. ภาพยนตร์ 2. ใบความรู้ 3. ใบงาน 4. ตัวอย่างแผน การใช้เวลา	1. การสังเกต 2. ผลงาน และการ นำเสนอ ผลงาน 3. ใบงาน
5. “ฟัง พูด”	1. อธิบายความสำคัญ ของทักษะการฟัง และการพูดได้ 2. ยกตัวอย่างวิธีการ ฝึกฝนตนเองเพื่อ พัฒนาทักษะการฟัง และการพูดได้	1. เกม “ฟังไม่ได้ศัพท์” 2. ดู “เคี้ยวไมโครโฟน ของ อุดม แต้พานิช” 3. อภิปรายแสดงความ คิดเห็น 4. ฟังบรรยายจากวิทยากร 5. ตอบคำถามในใบงาน 6. เขียนวิธีการฝึกฝนตนเอง ให้เป็นผู้มีทักษะการฟัง และการพูดในบัตรคำ	1. เกม 2. DVD และ เครื่องฉาย 3. ใบงาน 4. บัตรคำ	1. การสังเกต 2. ใบงาน 3. การตอบ คำถาม

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ครั้งที่/เรื่อง	วัตถุประสงค์	กิจกรรม	สื่อและอุปกรณ์	การประเมินผล
6. “อ่านเขียน”	1. อธิบายความสำคัญ ของทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนได้ 2. ยกตัวอย่างวิธีการ ฝึกฝนตนเอง เพื่อพัฒนาทักษะ การอ่านและการเขียน ของตนเองได้	1. ศึกษาวิธีการคัด เลือกบุคคลเข้า ศึกษาในระดับ อุดมศึกษา 2. ฟังบรรยายจาก วิทยากร 3. การตอบคำถาม ในใบงาน 4. เขียนวิธีการฝึกฝน ตนเองให้มีทักษะ การอ่านและการ เขียนที่ดีลงในบัตร คำ	1. PowerPoint แสดงการคัด เลือกบุคคลเข้า ศึกษาในระดับ อุดมศึกษา 2. ใบงาน 3. บัตรคำ	1. การสังเกต 2. ใบงาน 3. ตอบคำ ถามใน บัตรคำ
7. “สำรวจ ตรวจสอบ”	1. อธิบายได้ว่ากิจ นิสัยในการเรียน ของตนเองเป็น อย่างไร 2. ระบุวิธีการแก้ ปัญหาด้านกิจนิสัย ได้ 3. บอกประโยชน์ ของการรู้จักตนเอง รู้จุดดี จุดบกพร่อง ของตนเองในด้าน กิจนิสัยในการเรียน	1. ภาพพฤติกรรมไม่ ตั้งใจเรียนพร้อมร่วม แสดงความคิดเห็น 2. แบ่งกลุ่มทำแบบ ตรวจสอบกิจนิสัย ในการเรียน 3. อภิปรายกลุ่ม 4. แสดงความคิดเห็น ในบัตรคำ	1. ภาพพฤติกรรม หลับในห้อง เรียน คูย โทรศัพท์ขณะ ครูสอน นำการ บ้านวิชาอื่นขึ้น มาทำในขณะ ครูสอน 2. แบบตรวจสอบ และเฉลยแบบ ตรวจสอบกิจ นิสัยในการเรียน	1. การสังเกต 2. ผลการ ตรวจสอบ กิจนิสัยใน การเรียน 3. การ นำเสนอ แนวทาง การแก้ ปัญหา กิจนิสัย ในการเรียน

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ครั้งที่/เรื่อง	วัตถุประสงค์	กิจกรรม	สื่อและอุปกรณ์	การประเมินผล
8.“มุ่งสู่ เป้า หมาย”	1. บอกเป้าหมาย ใน อนาคตด้านการ ศึกษาและอาชีพ ในระยะ 3-5 ปี ของตนได้ 2.ระบุวิธีการที่จะ ทำให้บรรลุเป้าหมาย ในอนาคตด้านการ ศึกษาและอาชีพ ในระยะ 3-5 ปี ปัญหาที่อาจเกิดขึ้น ตลอดจนแนวทาง ในการแก้ปัญหา เพื่อให้บรรลุ เป้าหมายของตนเองได้	1. ภาพสไลด์ ประกอบเพลง เริ่มจากภาพ นักเรียน นักศึกษา รับปริญญา ประกอบอาชีพ 2. อภิปรายแสดง ความคิดเห็น 3.ศึกษาใบความรู้ 4.เขียนแผนที่ ความคิด ลงสื่อหัวข้อ “ฉันอยากเป็น”	1. ภาพสไลด์ ประกอบ เพลง 2. อุปกรณ์การ วาด สื่อ ฟูกัน สี กระดาษ A4 ดินสอ 3.ใบความรู้	1. การสังเกต 2. การอภิปราย 3. การแสดง ความคิดเห็น 4. ผลงานและ การนำเสนอ ผลงาน
9. “สัญญา สร้าง ฝัน 1”	1. นักเรียนสามารถ อธิบายกระบวนการ เรียนรู้โดยใช้สัญญา การเรียนรู้ได้	1. สัญญาต่าง ๆ เช่น สัญญาซื้อ-ขาย สัญญาเช่าตึก เป็นต้น และร่วมกันอภิปราย หน้าที่ของสัญญา เหล่านี้ 2. การอภิปรายกลุ่ม และการนำเสนอ หน้าชั้นเรียน	1. ตัวอย่าง สัญญาฉบับ จริง 2.ใบความรู้	1.การสังเกต 2.การตอบ คำถาม 3. การอภิปราย ผล 4. การสรุป สาระสำคัญ ที่ได้จาก ใบความรู้ 5. เสนอผลงาน

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ครั้งที่/เรื่อง	วัตถุประสงค์	กิจกรรม	สื่อและอุปกรณ์	การประเมินผล
10. “สัญญา สร้าง ฝัน 2 ”	1. เขียนสัญญาการเรียน ในหัวข้อ“ เรียนภาษา อังกฤษอย่างไรให้ได้ เกรด.....” 2.ระบุความรับผิดชอบ ต่อตนเองที่มีต่อสัญญา การเรียนได้	1. แบ่งกลุ่มเขียนสัญญา การเรียน 2. นักเรียนร่วมกัน ประเมินสัญญา การเรียน 3. การอภิปรายกลุ่ม 4. การนำสัญญาการเรียน ไปทดลอง ปฏิบัติจริง	1. แบบฟอร์ม สัญญาการเรียน 2. ตัวอย่าง สัญญาการเรียน 3. เกณฑ์ใน พิจารณา สัญญาการเรียน	1. การสังเกต 2.การแสดงความ ความคิดเห็น 3.การเขียน สัญญา การเรียน 4. การนำ เสนอ สัญญา การเรียน 5.ใบงาน
11.“สัญญา สร้าง ฝัน 3”	1.นักเรียนสามารถ ปฏิบัติตามสัญญา การเรียนในหัวข้อ “เรียนภาษาอังกฤษ อย่างไรให้ได้เกรด..” ตามที่คาดหวัง เป็นเวลาหนึ่งสัปดาห์ ได้	1. นักเรียนนำเสนอ ผลการปฏิบัติตาม สัญญาการเรียน 2. การอภิปรายแสดง ความคิดเห็น		1. การสังเกต 2. การนำเสนอ ผลการ ปฏิบัติตาม สัญญา เรียนเป็น เวลาหนึ่ง สัปดาห์ 3.การอภิปราย แสดงความ ความเห็น

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ครั้งที่/เรื่อง	วัตถุประสงค์	กิจกรรม	สื่อและอุปกรณ์	การประเมินผล
12. “วัน อำลา”	1. นักเรียนสามารถ ทบทวนความรู้ ในการเข้าร่วม กิจกรรมทั้งหมด และสามารถถ่าย ทอดให้ผู้อื่นฟังได้	1. นักเรียนดูสไลด์ ภาพประกอบเพลง รวมภาพกิจกรรม ที่ทำร่วมกันตั้งแต่ วันแรกจนถึงวันสุด ท้าย 2. นักเรียนเขียนเล่า เหตุการณ์ตั้งแต่วัน แรกจนถึงวันสุดท้าย พร้อมนำเสนอ 3. ทำแบบสอบถามฯ	1. สไลด์ภาพ ประกอบเพลง 2. กระดาษ A 4 ปากกา สี ดินสอ	1. การสังเกต 2. การนำเสนอ ผลงาน

3. ผู้วิจัยนำโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา(Content) และความเหมาะสมของโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง ผู้วิจัยตรวจสอบแก้ไข แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านจิตวิทยาและการแนะแนว ด้านการสอนภาษาอังกฤษ และผู้เชี่ยวชาญด้านการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง จำนวน 3 ท่าน (ภาคผนวก ข) ตรวจสอบพิจารณาความตรงตามเนื้อหาและความตรงตามโครงสร้าง ดังมีข้อเสนอแนะสรุปได้ดังนี้

3.1 แก้ไขคำผิดและปรับรูปแบบการใช้ภาษาให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น

3.2 เรียบเรียงกิจกรรมแต่ละครั้งให้มีความต่อเนื่องกัน เช่น จากกิจกรรมครั้งที่ 5 “ฟังพูด” และกิจกรรมครั้งที่ 6 “อ่าน เขียน” นักเรียนได้เรียนรู้ทักษะการฟังและการพูด กิจกรรมครั้งที่ 7 “สำรวจ ตรวจสอบ” นักเรียนสำรวจกิจนิสัยในการเรียนของตนเองและสามารถนำทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนมาใช้ในการปรับปรุงนิสัยการเรียนได้

3.3 กิจกรรมครั้งที่ 3 “ความคิดสร้างสรรค์” ควรอธิบายคำว่า ความคิดวิพากษ์ให้นักเรียนฟังเพื่อให้ นักเรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาสาระในใบความรู้เรื่อง “ความคิดสร้างสรรค์” มากขึ้น

3.4 กิจกรรมครั้งที่ 7 “สำรวจ ตรวจสอบ” ควรมีเครื่องคิดเลขให้นักเรียนเพื่อความรวดเร็วในการคิดคะแนนจากแบบตรวจสอบกิจนิสัยในการเรียน

3.5 กิจกรรมครั้งที่ 8 “มุ่งสู่เป้าหมาย” ควรมีใบงานเพิ่มอีก 1 ใบเพื่อให้ นักเรียนได้ร่างคำตอบของนักเรียนก่อนนำเสนอหน้าชั้นเรียน

3.6 กิจกรรมครั้งที่ 9 “สัญญาสร้างฝัน 1” ควรเรียบเรียงภาษาในใบความรู้เรื่องสัญญาการเรียนเพื่อให้เหมาะสมกับการนำมาใช้กับนักเรียน

4. นำโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองมาปรับปรุงตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์และนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

5. นำโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนรัชดาวิทยา (นครปฐม) ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างแต่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน เพื่อตรวจสอบความเข้าใจในคำสั่ง การใช้ภาษา ความเหมาะสมของเวลา การดำเนินการ การใช้สื่ออุปกรณ์ เพื่อเตรียมความพร้อมและประเมินประสิทธิภาพของโปรแกรมที่จะนำมาใช้จริง เมื่อนำโปรแกรมที่ 3 “คิดอย่างสร้างสรรค์” ไปทดลองใช้แล้วพบว่าเวลา 60 นาทีไม่เพียงพอต่อการทำกิจกรรม เนื่องจากโปรแกรมนี้อีกกิจกรรมที่ หลากหลาย มีการสร้างผลงานและการนำเสนอผลงาน ผู้วิจัยจึงต้องปรับรูปแบบกิจกรรมและพยายามควบคุมเวลาในแต่ละกิจกรรมให้เป็นไปตามที่กำหนด เพื่อให้มีความเหมาะสมก่อนที่จะนำไปใช้ในการทดลองจริง รายละเอียดของโปรแกรกดังภาคผนวก ค

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ แบบวัดระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง แบบทดสอบวัด

สถิติปัญญา TONI-2 และแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง

2.1 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ

แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ เป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยพัฒนามาจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนวิชาภาษาอังกฤษของโรงเรียนรัชดาวิทยา (นครปฐม) ลักษณะของแบบทดสอบเป็นข้อสอบปรนัย 4 ตัวเลือกแต่มีคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียวแบ่งเป็น 3 ตอนคือ Section I: Grammar Structure จำนวน 25 ข้อ Section II : Vocabulary จำนวน 10 ข้อ Section III: Reading Comprehension จำนวน 15 ข้อรวม 50 ข้อ

การให้คะแนน

ในแต่ละข้อมีคะแนนเต็มข้อละ 1 คะแนน และมีคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว สำหรับนักเรียนตอบถูกได้ 1 คะแนน สำหรับนักเรียนที่ตอบผิดได้ 0 คะแนน คะแนนรวมทั้งฉบับ คือ 50 คะแนน

ความเชื่อมั่นและความตรงของแบบทดสอบ (Reliability และ Validity)

แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ เป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยพัฒนามาจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนวิชาภาษาอังกฤษของโรงเรียนรัชดาวิทยา (นครปฐม) ผู้วิจัยนำแบบทดสอบดังกล่าวไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษตรวจสอบภาษาและคำถาม และนำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษไปให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจสอบความเหมาะสมของภาษาและความเหมาะสมของข้อคำถามกับความรู้ที่ต้องการวัด คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านได้ให้ข้อเสนอแนะว่า คำสั่งไม่ควรยาวจนเกินไปเพราะนักเรียนอาจไม่ให้ความสนใจในการอ่านหรือเกิดความสับสนในข้อคำถามได้ และในแต่ละ section ควรกำหนดให้นักเรียนทราบว่า มีคะแนนกี่คะแนน ต้องเริ่มทำข้อใดและสิ้นสุดที่ข้อใด ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน จากนั้นจึงนำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนรัชดาวิทยา (นครปฐม) ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างแต่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์คุณภาพของข้อสอบด้วยการหาค่าดัชนีความยากง่าย ค่าดัชนีอำนาจจำแนก และคำนวณค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงโดยการคำนวณสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.82 (ภาคผนวก ง)

2.2 แบบวัดระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง

แบบวัดระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง (SDLR) ของ Guglielmino ซึ่งแปลและเรียบเรียงโดย ศศิธร กุลศิริสวัสดิ์ (2537) ลักษณะของแบบวัดเป็นคำตอบที่เลือกตอบ rating scale 5 ระดับ คือ 1 2 3 4 และ 5 ซึ่ง ศศิธร กุลศิริสวัสดิ์ ทดลองได้ค่าความเชื่อมั่น $r = 0.98$ แบบวัดนี้มีจำนวน 58 ข้อ ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย 8 ด้าน

1. การเปิดโอกาสต่อการเรียนรู้	9 ข้อ
2. มีอัตรานวัตกรรมในด้านของการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ	8 ข้อ
3. ความคิดริเริ่มและการเรียนรู้ด้วยตนเอง	12 ข้อ
4. ความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน	7 ข้อ
5. รักการเรียนรู้	9 ข้อ
6. ความคิดสร้างสรรค์	4 ข้อ
7. การมองอนาคตในแง่ดี	7 ข้อ
8. ความสามารถในการใช้ทักษะในการศึกษาหาความรู้และการแก้ปัญหา	2 ข้อ

การให้คะแนน

ลักษณะของแบบวัดมีข้อคำถามทั้งคำถามเชิงนิมิต และคำถามเชิงนิเสธ สำหรับคำถามเชิงนิมิต ให้คะแนนเป็น 1, 2, 3, 4 และ 5 ตามลำดับ สำหรับคำถามเชิงนิเสธ ให้คะแนนเป็น 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ

ความเชื่อมั่นและความตรงของแบบวัด (Reliability และ Validity)

แบบวัดที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยพัฒนามาจากแบบวัดระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง (SDLR) ของ Guglielmino ซึ่งแปลและเรียบเรียงโดย

ศศิธร กุลศิริสวัสดิ์ (2537) โดยนำแบบวัดดังกล่าวไปหาคุณภาพความตรงโดยใช้คณะกรรมการที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้องของภาษาและความหมาย แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข จากนั้นจึงทำการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยนำแบบวัดไปใช้กับนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรกรรม กรมอาชีวศึกษา ที่มีคุณสมบัติเดียวกับประชากรที่ศึกษาและไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จากวิทยาลัยเกษตรกรรมจะเชิงเตรา ต่อจากนั้นนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยใช้วิธีการหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทั้งฉบับเท่ากับ 0.98

สำหรับในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแบบวัดระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนรัชดา-วิทยา (นครปฐม) ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างแต่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน หาค่าความเชื่อมั่น(reliability) โดยใช้วิธีการหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทั้งฉบับเท่ากับ 0.897 สรุปได้ว่าแบบสอบถามฉบับนี้มีค่าความเชื่อมั่นสูงจึงสามารถนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ทำการวิจัยได้ต่อไป

2.3 แบบทดสอบวัดสติปัญญา TONI-2

แบบทดสอบ TONI-2 เป็นแบบทดสอบสติปัญญาที่วัดการแก้ปัญหาเชิงนามธรรม โดยไม่มีการใช้ภาษาและใช้กลไกการเคลื่อนไหวทางร่างกายน้อยมาก ความสามารถในการแก้ปัญหาเป็นองค์ประกอบหลักของสติปัญญา แบบทดสอบ TONI-2 ใช้ได้กับบุคคลทั่วไปที่มีอายุ 5 ปี 0 เดือนถึง 85 ปี 11 เดือน รวมทั้งบุคคลกลุ่มพิเศษบางกลุ่ม เช่น บุคคลที่อ่านเขียนไม่ได้ บุคคลที่ขาดทักษะทางภาษา บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ (learning disabilities) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน บุคคลที่ได้รับการกระทบกระเทือนทางสมอง (cerebral palsy) และบุคคลที่มีลักษณะอื่น ๆ ที่คล้ายคลึงกันนี้

แบบทดสอบ TONI-2 มี 2 ชุด คือ ชุด A และ ชุด B ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบทดสอบคู่ขนาน จัดพิมพ์ไว้ในสมุดภาพชุดละ 55 ข้อ หน้าละ 1 ข้อ มีข้อทดสอบสำหรับการฝึกหัด 6 ข้อ ก่อนที่จะทำการทดสอบด้วยข้อทดสอบจริง 55 ข้อ ข้อทดสอบในแบบทดสอบ TONI-2 เป็นรูปภาพเชิงนามธรรม แสดงลักษณะใดลักษณะหนึ่งหรือมากกว่าดังต่อไปนี้ คือ รูปร่าง ตำแหน่ง ทิศทาง การหมุน การตัดกัน การระบายเงา ขนาด ความยาว การเคลื่อนย้าย และรูปทรงของรูปภาพ สำหรับภาพที่ยากมากจะประกอบด้วยลักษณะหลาย ๆ ลักษณะข้างต้น ส่วนภาพที่ง่ายประกอบด้วยหนึ่งหรือสอง

ลักษณะเท่านั้น สำหรับข้อที่ยากมาก อาจจะมีคำตอบที่เป็นไปได้หลาย ๆ คำตอบ แต่มีคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว

การให้คะแนนและการแปลผล

1.การกำหนดจำนวนข้อที่ตอบถูกและข้อที่ตอบผิด

ระหว่างดำเนินการทดสอบ ผู้ให้การทดลองเขียน “X” ทับตัวเลขข้อที่ผู้รับการทดสอบเลือก ถ้าเป็นคำตอบที่ถูกต้อง (X ทับตัวเลขที่มีวงกลมล้อมรอบ) ให้ 1 คะแนน โดยเขียนเลข 1 หน้าเลขที่ข้อ ถ้าเป็นคำตอบที่ผิด (X ทับตัวเลขที่ไม่มีวงกลมล้อมรอบ)ให้ 0 คะแนน โดยเขียนเลข 0 หน้าเลขที่ข้อ

2. การใช้ฐาน (basal) และเพดาน (ceiling)

หลังการตรวจคำตอบที่ถูกและผิดแล้ว ผู้ให้การทดสอบต้องกำหนดข้อฐาน (basal item) การได้ฐานคือการทำทดสอบตอบถูกติดต่อกัน 5 ข้อ ข้อฐานคือข้อสุดท้าย หรือข้อสูงสุดของข้อที่ตอบถูก 5 ข้อติดกัน เขียนวงกลมล้อมรอบข้อฐาน แล้วเขียนเลขที่ข้อลงในช่องสำหรับเติมข้อฐาน ถ้าผู้รับการทดสอบไม่สามารถทำฐานได้ เขียน 0 ลงในช่องสำหรับเติมข้อฐาน บางครั้งผู้รับการทดสอบอาจจะทำฐานได้ 2 ฐาน ฐานที่ถูกต้องคือฐานที่ใกล้กับเพดานมากที่สุด

การได้เพดาน คือ การที่ผู้รับการทดสอบตอบผิด 3 ข้อใน 5 ข้อติดต่อกัน ข้อเพดานคือข้อสุดท้ายหรือข้อสูงสุดที่ตอบผิด เขียนวงกลมล้อมรอบข้อเพดาน บางครั้งในการทดสอบอาจได้ 2 เพดาน เพดานที่ถูกต้อง คือ เพดานที่อยู่ติดกับฐานมากที่สุด

3. คำนวนคะแนนดิบ

เริ่มต้นด้วยตัวเลขที่แสดงข้อฐาน ต่อมานับจำนวนข้อที่ตอบถูกที่อยู่ระหว่างข้อฐานและข้อเพดาน ถ้าไม่มีเพดาน ให้นับจำนวนที่ตอบถูกที่อยู่ระหว่างข้อฐานและข้อสุดท้ายของการทดสอบ แล้วรวมสองจำนวนเข้าด้วยกันก็จะได้คะแนนดิบ แล้วนำไปแปลงเป็นคะแนนมาตรฐาน เพื่อตรวจสอบดูว่านักเรียนแต่ละคนมีความสามารถทางด้านสติปัญญาอยู่ในระดับใด

วิธีดำเนินการทดสอบ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เตรียมความพร้อมก่อนดำเนินการทดสอบวัดความสามารถทางสติปัญญาด้วยแบบทดสอบวัดสติปัญญา TONI-2 ของกลุ่มตัวอย่างโดยการศึกษาคู่มือแบบทดสอบวัดสติปัญญา TONI-2 ของผกามาศ สิทธิกุล (2540) ทบทวนความรู้จากเอกสารรายวิชา 166551 Use of Psychological Tests for Guidance และ ฝึกวิธีการใช้แบบทดสอบวัดสติปัญญา TONI-2 กับอาจารย์ศิริสุดา ตดาวัลย์ ณ อยุธยา อาจารย์ศูนย์บริการจิตวิทยาและแนะแนว โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา (บางเขน) จากนั้นผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการทดสอบนักเรียนกลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคล ระหว่างวันที่ 21-27 มกราคม 2552 แล้วนำข้อมูลที่ได้มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ระบุไว้ในคู่มือแบบทดสอบ

2.4 แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง

แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง สร้างขึ้นเพื่อให้นักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองเป็นผู้ตอบแบบสอบถามนี้ภายหลังเข้าร่วมโปรแกรมครบทั้ง 12 ครั้ง ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง ลักษณะของแบบสอบถามเป็นประเภทมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ประกอบด้วยระดับการประเมินค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ผู้ตอบต้องพิจารณาในแต่ละข้อและเลือกระดับคะแนนที่ตรงกับความคิดเห็นของตนเองมากที่สุด

ตอนที่ 2 เป็นแบบปลายเปิดให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ โดยผู้ตอบสามารถแสดงความคิดเห็น เจตคติ และความรู้สึกที่มีต่อการเข้าร่วมโปรแกรมได้อย่างอิสระ

แบบสอบถามนี้ผู้วิจัยสร้างขึ้นและนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เป็นผู้ตรวจสอบรูปแบบ ความเหมาะสมในการใช้ภาษาและความตรงตาม

เนื้อหา หลังจากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ แล้วจึงนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

การดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลองเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยดำเนินการดังนี้

ขั้นที่ 1 ก่อนการทดลอง

1. ผู้วิจัยทำหนังสือจากภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ถึงผู้อำนวยการสอนโรงเรียนรัชดาภิเษก (นครปฐม) ขอความร่วมมือในการทำการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนรัชดาภิเษก (นครปฐม)

2. ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนรัชดาภิเษก (นครปฐม) ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง มีวิธีการดังนี้

2.1 ผู้วิจัยนำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษไปใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนรัชดาภิเษก (นครปฐม) จำนวน 160 คน หลังจากนั้นตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดเรียงคะแนนจากสูงไปต่ำ และคัดเลือกเฉพาะนักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ได้จำนวน 80 คน

2.2 นำแบบทดสอบ TONI-2 มาใช้กับนักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ที่สมัครใจเข้าร่วมทดสอบความสามารถทางสติปัญญา ได้กลุ่มนักเรียนที่สมัครใจเข้าร่วมทดสอบ TONI-2 จำนวน 50 คน ทำการแปลผลการทดสอบของนักเรียนแต่ละคนเพื่อคัดเลือนักเรียนที่มีความสามารถทางสติปัญญาอยู่ในระดับเหนือเกณฑ์ปกติขึ้นไป ได้นักเรียนที่มีความสามารถทางสติปัญญาอยู่ในระดับเหนือเกณฑ์ปกติขึ้นไป จำนวน 45 คน

3. สัมภาษณ์นักเรียนที่มีคะแนนจากแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมาและนักเรียนที่มีคะแนนจากแบบทดสอบ TONI-2 อยู่ในระดับเหนือเกณฑ์ขึ้นปกติขึ้นไป จำนวน 45 คน เพื่อหา ผู้สมัครใจเข้าร่วม โปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง ได้นักเรียนจำนวน 40 คน

4. จัดนักเรียนโดยการสุ่มแบบเข้ากลุ่ม แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 20 คน โดยมีการทดสอบความไม่แตกต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษทั้งสองกลุ่มและกำหนดนักเรียนชายหญิงทั้งสองกลุ่มให้เท่าเทียมกันหรือใกล้เคียงกัน

5. ทำการวัดระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองของนักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พร้อมทั้งตรวจให้คะแนน

ขั้นที่ 2 ทดลอง

ดำเนินการทดลองตามโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองโดยนักเรียนกลุ่มทดลองจำนวน 20 คนเข้าร่วมโปรแกรมฯ ซึ่งมีผู้วิจัยเป็นผู้นำกลุ่มจำนวน 12 ครั้ง ภายในระยะเวลา 6 สัปดาห์ ๆ ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที รวม 12 ครั้ง ส่วนกลุ่มควบคุมให้เรียนตามปกติ ระยะเวลาในการทดลองโปรแกรมตั้งแต่ 28 มกราคม 2552 ถึงวันที่ 3 มีนาคม 2552

ขั้นที่ 3 วัดผลและประเมินผล

เมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินการโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมตอบแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษและแบบวัดระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง หลังสิ้นสุดการเข้าโปรแกรม 1 สัปดาห์ หลังจากนั้นนำมาตรวจให้คะแนนและวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

1. อธิบายลักษณะของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง
2. เปรียบเทียบคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้สถิติพารามेटริก (Parametric Statistics) Paired-Samples t-test
3. เปรียบเทียบคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้สถิติพารามेटริก (Parametric Statistics) Independent – Samples t-test
4. เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้สถิติพารามेटริก (Parametric Statistics) Paired-Samples t-test
5. เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ก่อนและหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้สถิติพารามेटริก (Parametric Statistics) Independent – Samples t-test
6. การวิเคราะห์ผลจากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นต่อโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองของกลุ่มทดลอง ซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 สอบถามความคิดเห็นที่มีต่อโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง ลักษณะของแบบสอบถามเป็นประเภทมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 17 ข้อ ใช้วิธีวิเคราะห์ค่าร้อยละ สำหรับตอนที่ 2 เป็นการแสดงความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาและความถี่
7. กำหนดระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 4

ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

ผลการวิจัย

การวิจัยเพื่อศึกษาผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนค้อยสัมฤทธิ์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนรัชดาวิทยา (นครปฐม) ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง และผลการทดสอบสมมติฐาน

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง และผลการทดสอบสมมติฐาน

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ผลจากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มทดลองที่มีต่อโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง

ตอนที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำ
ตนเองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำ
ตนเองของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง

กลุ่มทดลองคนที่	คะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง	
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
1	221	245
2	242	232
3	216	238
4	217	206
5	207	241
6	206	227
7	207	215
8	195	208
9	218	228
10	185	222
11	168	224
12	218	252
13	199	214
14	211	222
15	180	184
16	240	235
17	236	246
18	202	212
19	191	207
20	209	211
$\bar{X}$	208.40	223.45
S.D.	19.17	16.81

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง
ของกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง

กลุ่มควบคุมคนที่	คะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง	
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
1	189	172
2	200	205
3	217	186
4	200	175
5	234	221
6	192	185
7	196	230
8	172	176
9	197	203
10	198	209
11	232	201
12	226	190
13	202	193
14	204	204
15	197	254
16	259	265
17	223	264
18	141	182
19	200	235
20	191	238
$\bar{X}$	203.50	209.40
S.D.	24.60	29.46

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง
ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	คะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง			
	ก่อนทดลอง		หลังการทดลอง	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
กลุ่มทดลอง	208.40	19.17	223.45	16.81
กลุ่มควบคุม	203.50	24.60	209.40	29.46

จากตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ยของคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง ก่อนการทดลอง กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ย 208.40 กลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ย 203.50 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 19.17 และ 24.60 ตามลำดับ และหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ย 223.45 กลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ย 209.40 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีค่าเท่ากับ 16.81 และ 29.46 ตามลำดับ

**ตอนที่ 2 เปรียบเทียบคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองของกลุ่มทดลอง
และกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง และผลการทดสอบสมมติฐาน**

ก่อนดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยได้ทดสอบคุณสมบัติและความเท่าเทียมของการจัดกระทำของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติทดสอบที (t-test) ซึ่งผลปรากฏดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลองโดยการทดสอบด้วยสถิติที (Independent –Samples t-test)

กลุ่มตัวอย่าง	n	$\bar{X}$	S.D.	t	p
กลุ่มทดลอง	20	208.40	19.17	0.703	0.244
กลุ่มควบคุม	20	203.50	24.60		

จากตารางที่ 6 การเปรียบเทียบคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าก่อนการทดลอง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองไม่แตกต่างกัน

ดังนั้นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคุณสมบัติและความเท่าเทียมกันเหมาะสมที่จะจัดเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้

ภายหลังดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเพื่อทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ

สมมติฐานที่ 1 หลังการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนความพร้อมของการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังแสดงผลในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง โดยการทดสอบแบบจับคู่ด้วยสถิติที (Paired-Samples t-test)

ระยะการทดลอง	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ก่อนการทดลอง	208.40	19.17	4.073	0.000
หลังการทดลอง	223.45	16.81		

จากตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์พบว่าหลังการกลุ่มทดลองมีคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับ

สมมติฐานการวิจัย กล่าวคือ หลังการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนความพร้อมของการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองสูงกว่าก่อนทดลอง

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองของกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง โดยการทดสอบแบบจับคู่ด้วยสถิติที (Paired-Samples t-test)

ระยะการทดลอง	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ก่อนการทดลอง	203.50	24.60	0.934	0.181
หลังการทดลอง	209.40	29.46		

จากตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์พบว่าหลังการทดลองกลุ่มควบคุมมีคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ หลังการทดลองกลุ่มควบคุมมีคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองไม่แตกต่างจากก่อนการทดลอง

สมมติฐานที่ 2 หลังการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังแสดงผลในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม หลังการทดลองโดยการทดสอบด้วยสถิติที (Independent – Samples t-test)

กลุ่มตัวอย่าง	n	$\bar{X}$	S.D.	t	p
กลุ่มทดลอง	20	223.45	16.81	1.852	0.037
กลุ่มควบคุม	20	209.40	29.46		

จากตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์พบว่าหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย กล่าวคือ หลังการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองสูงกว่ากลุ่มควบคุม

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง และผลการทดสอบสมมติฐาน

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง

กลุ่มทดลองคนที่	คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ	
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
1	14	26
2	14	14
3	14	15
4	14	12
5	14	19
6	11	12
7	9	12
8	8	13
9	13	16
10	15	16
11	10	15
12	10	16
13	10	18
14	16	21
15	15	17
16	8	12
17	8	17
18	8	13
19	11	13
20	13	16
$\bar{X}$	11.75	15.65
S.D.	2.73	3.51

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ
ของกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง

กลุ่มควบคุมคนที่	คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ	
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
1	16	17
2	16	15
3	15	10
4	15	11
5	14	13
6	14	12
7	13	20
8	12	17
9	12	24
10	12	12
11	11	9
12	11	10
13	10	9
14	10	16
15	15	14
16	15	14
17	12	11
18	14	13
19	9	8
20	14	13
$\bar{X}$	13.00	13.40
S.D.	2.10	3.97

ก่อนดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยได้ทดสอบคุณสมบัติและความเท่าเทียมของการจัดกระทำของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติทดสอบที (t-test) ซึ่งผลปรากฏดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลองโดยการทดสอบด้วยสถิติที (Independent – Samples t-test)

กลุ่มตัวอย่าง	n	$\bar{X}$	S.D.	t	p
กลุ่มทดลอง	20	13.00	2.10	-1.622	0.944
กลุ่มควบคุม	20	11.75	2.73		

จากตารางที่ 12 การเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าก่อนการทดลอง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษไม่แตกต่างกัน

ดังนั้นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคุณสมบัติและความเท่าเทียมกันเหมาะสมที่จะจัดเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้

ภายหลังดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเพื่อทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้คือ

สมมติฐานที่ 3 หลังการทดลองกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังแสดงผลในตารางที่ 13

ตารางที่ 13 เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง โดยการทดสอบแบบจับคู่ด้วยสถิติที (Paired-Samples t-test)

ระยะเวลาการทดลอง	n	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ก่อนการทดลอง	20	11.75	2.73	5.325	0.000
หลังการทดลอง	20	15.65	3.51		

จากตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์พบว่าหลังการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย กล่าวคือ ภายหลังจากทดลองกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนการทดลอง

ตารางที่ 14 เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของกลุ่มควบคุม ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการทดสอบแบบจับคู่ด้วยสถิติที (Paired-Samples t-test)

ระยะเวลาการทดลอง	n	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ก่อนการทดลอง	20	13.00	2.10	0.442	0.332
หลังการทดลอง	20	13.40	3.97		

จากตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์พบว่าหลังการทดลองกลุ่มควบคุมมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ หลังการทดลองกลุ่มควบคุมมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษไม่แตกต่างจากก่อนการทดลอง

สมมติฐานที่ 4 หลังการทดลองกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังแสดงผลในตารางที่ 15

ตารางที่ 15 เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษหลังการทดลองระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง โดยการทดสอบด้วยสถิติที (Independent – Samples t-test)

กลุ่มตัวอย่าง	n	$\bar{X}$	S.D.	t	p
กลุ่มทดลอง	20	15.65	3.51	1.899	0.033
กลุ่มควบคุม	20	13.40	3.97		

จากตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์พบว่าหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย กล่าวคือ หลังการทดลองกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษสูงกว่ากลุ่มควบคุม

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ผลจากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มทดลองที่มีต่อโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง

หลังจากกลุ่มทดลองจำนวน 20 คน เข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง จำนวน 12 ครั้ง ผู้วิจัยให้กลุ่มทดลองทำแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง จำนวน 17 ข้อ ผลปรากฏในตารางที่ 16

ตารางที่ 16 แสดงค่าร้อยละระดับความคิดเห็นต่อการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นต่อโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองของนักเรียนกลุ่มทดลอง

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
เกี่ยวกับสมาชิกกลุ่ม					
1. ความสนใจในการทำกิจกรรมของสมาชิกกลุ่ม	50.00	45.00	5.00	-	-
2. ความร่วมมือในการทำกิจกรรมของสมาชิกกลุ่ม	50.00	50.00	-	-	-
3. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม	55.00	35.00	10.00	-	-
เกี่ยวกับผู้นำกลุ่ม					
4. บทบาทของผู้วิจัย	80.00	20.00	-	-	-
5. ความชำนาญของผู้วิจัย	75.00	25.00	-	-	-
6. ความเหมาะสมในการควบคุมดูแลนักเรียนแต่ละคน	55.00	45.00	-	-	-
เกี่ยวกับกิจกรรมของโปรแกรมฯ ในภาพรวม					
7. ความรู้ที่ได้รับ	80.00	20.00	-	-	-
8. การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้	75.00	25.00	-	-	-

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ข้อความ	มาก		ปานกลาง		น้อย	
	ที่สุด	มาก	กลาง	น้อย	ที่สุด	
9. ความน่าสนใจของกิจกรรม	75.00	25.00	-	-	-	
10.ความเหมาะสมของเวลา	45.00	50.00	5.00	-	-	
. เกี่ยวกับความสามารถในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง						
11. การริเริ่มเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ด้วยตนเอง	55.00	45.00	-	-	-	
12. ความมั่นใจในการเรียนรู้ด้วยตนเอง	60.00	40.00	-	-	-	
13. ความคิดริเริ่มและความคิดสร้างสรรค์	65.00	35.00	-	-	-	
14. ความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเอง	45.00	55.00	-	-	-	
15. ความกระตือรือร้นและความชื่นชอบในการเรียนรู้	55.00	45.00	-	-	-	
16. การกำหนดเป้าหมายในอนาคต	65.00	35.00	-	-	-	
17. ความสามารถใช้						
– ทักษะการฟัง	50.00	50.00	-	-	-	
– ทักษะการพูด	50.00	35.00	15.00	-	-	
– ทักษะการอ่าน	50.00	45.00	5.00	-	-	
– ทักษะการเขียน	45.00	35.00	25.00	-	-	

จากตารางที่ 16 เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของกลุ่มทดลองที่มีต่อโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง พบว่าด้านที่กลุ่มทดลองมีความคิดเห็นในระดับมากถึงมากที่สุดมีจำนวน 14 ข้อ ดังนี้

- ด้านเกี่ยวกับสมาชิกกลุ่ม ข้อ 2 ได้แก่ ความร่วมมือในการทำกิจกรรมของสมาชิกกลุ่ม
- ด้านเกี่ยวกับผู้นำกลุ่ม ข้อ 4, 5, 6, ได้แก่ บทบาทของผู้วิจัย ความชำนาญของผู้วิจัยและความเหมาะสมในการควบคุมดูแลนักเรียนแต่ละคน
- ด้านเกี่ยวกับกิจกรรมของโปรแกรมฯ ในภาพรวมข้อ 7, 8, 9 ได้แก่ ความรู้ที่ได้รับ การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้และความน่าสนใจของกิจกรรม

- ด้านเกี่ยวกับความสามารถในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง ข้อ 11, 12, 13, 14, 15, 16 และ 17 ได้แก่ การริเริ่มเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ด้วยตนเอง ความมั่นใจในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ความคิดริเริ่มและความคิดสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเอง ความกระตือรือร้นและความชื่นชอบในการเรียนรู้ การกำหนดเป้าหมายในอนาคต และความสามารถใช้ทักษะการฟัง

สำหรับด้านเกี่ยวกับสมาชิกกลุ่มข้อ 1 ความสนใจในการทำกิจกรรมของสมาชิกกลุ่ม ข้อ 3 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม ด้านเกี่ยวกับกิจกรรมของโปรแกรมฯ ในภาพรวม ข้อ 10 ความเหมาะสมของเวลาและด้านเกี่ยวกับความสามารถในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง ข้อ 17 ความสามารถใช้ทักษะการพูด การอ่านและการเขียน กลุ่มทดลองมีความคิดเห็นกระจายตั้งแต่ระดับปานกลางไปถึงมากที่สุด

ส่วนข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่นักเรียนมีต่อโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง ซึ่งกลุ่มทดลองสามารถแสดงความคิดเห็นเจตคติ และความรู้สึกที่มีต่อโปรแกรมได้อย่างอิสระ พบว่ากลุ่มทดลองที่เข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองได้แสดงความคิดเห็น สรุปได้ดังนี้

1. ความรู้สึกของกลุ่มทดลองที่ได้เข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง กลุ่มทดลองมีความรู้สึก ดังนี้

- สนุกสนานจากการเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 11 คน
- รู้สึกดีที่ได้มีโอกาสเข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง จำนวน 10 คน
- รู้สึกตื่นเต้นกับการพบเพื่อนใหม่ การทำกิจกรรมใหม่จำนวน 2 คน

2. ประโยชน์ที่กลุ่มทดลองได้รับจากโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง กลุ่มทดลองมีความคิดเห็น ดังนี้

- ได้พัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ เช่น การตรงต่อเวลา การจัดแบ่งเวลา ความรับผิดชอบ เป็นต้น จำนวน 20 คน

- มีมนุษยสัมพันธ์และรู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่น จำนวน 6 คน
- ได้สำรวจตรวจสอบตนเองทำให้รู้จักตนเองมากขึ้น จำนวน 5 คน
- ได้ฝึกทักษะ การฟัง การอ่าน การพูด และการเขียน จำนวน 5 คน
- มีความกระตือรือร้นมากขึ้น จำนวน 4 คน
- รู้จักวางแผนและกำหนดเป้าหมายในอนาคต จำนวน 3 คน

3.การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับกลุ่มทดลองเกี่ยวกับความสามารถในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง กลุ่มทดลองมีความคิดเห็น ดังนี้

- ตรงต่อเวลา และรู้จักจัดแบ่งเวลาได้ดีขึ้น จำนวน 16 คน
- มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ จำนวน 6 คน
- เข้าใจในบทเรียนได้ง่ายขึ้น จำนวน 3 คน
- มีทักษะในการทำข้อสอบมากขึ้น จำนวน 3 คน
- รู้จักกำหนดเป้าหมายในอนาคต จำนวน 2 คน

4. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ กลุ่มทดลองได้แสดงความคิดเห็นไว้ ดังนี้

- ควรเพิ่มเวลาของโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองให้มากขึ้น จำนวน 11 คน
- ควรมีกิจกรรมให้มากขึ้น จำนวน 10 คน
- ควรจัดโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองทุกปี จำนวน 2 คน

จากความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของกลุ่มทดลองแสดงให้เห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจที่ได้เข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง เพราะได้รับประโยชน์ต่าง ๆ ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ จึงมีกลุ่มทดลอง เสนอแนะให้เพิ่มกิจกรรมและเพิ่มเวลาของโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองให้มากขึ้น

ข้อวิจารณ์

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนรัชดาวิทยา (นครปฐม) ซึ่งผลการวิจัยอธิบายได้ดังนี้

1. ผลจากสมมติฐานข้อที่ 1 หลังการทดลองกลุ่มทดลองที่ได้เข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองมีคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง พบว่าภายหลังการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองก่อนการทดลอง เท่ากับ 208.40 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 19.17 และมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง หลังการทดลองเท่ากับ 223.45 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 16.81 แสดงว่ากลุ่มทดลองมีคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองสูงขึ้นหลังเข้าร่วม โปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 1

นอกจากนี้ผลจากสมมติฐานข้อที่ 2 หลังการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง พบว่าหลังการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองเท่ากับ 223.45 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 16.81 ส่วนกลุ่มควบคุมภายหลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองเท่ากับ 209.40 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ

29.46 แสดงว่าหลังการทดลองกลุ่มทดลองมีระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองสูงกว่ากลุ่มควบคุม ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 2

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองสามารถพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองให้สูงขึ้นได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีนัย ขจรไชยกุล (2542) ที่ได้ศึกษาการใช้โปรแกรมการแนะแนวกลุ่มต่อการเพิ่มความพร้อมของการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองของนักศึกษารอพินิจ ชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยกรุงเทพ พบว่าภายหลังการทดลองนักศึกษาในกลุ่มทดลองที่ได้เข้าร่วมโปรแกรมการแนะแนวกลุ่มเพื่อเพิ่มความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง มีคะแนนจากแบบวัดระดับความพร้อมของการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง สูงกว่าก่อนการทดลองและมีคะแนนจากแบบวัดระดับความพร้อมของการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของวิบูลย์ลักษณ์ ปริยาواسากุล (2547) ที่ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนานักศึกษาพยาบาลด้วยกิจกรรมที่ส่งเสริมความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อเพิ่มความสามารถในการเรียนรู้ พบว่า นักศึกษากลุ่มทดลอง มีระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้แนวคิดของ Guglielmino (1997: 34) พัฒนาลักษณะการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองของกลุ่มทดลอง 8 ด้าน คือ การเปิดโอกาสต่อการเรียนรู้ อัตมโนทัศน์ในด้านของการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ ความคิดริเริ่มและการเรียนรู้ด้วยตนเอง ความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน รักการเรียนรู้ ความคิดสร้างสรรค์ การมองอนาคตในแง่ดี และความสามารถในการใช้ทักษะในการศึกษาหาความรู้และการแก้ปัญหา โดยยึดหลักกระบวนการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองดังที่ Knowles (1975: 18) กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง ผู้เรียนเป็นผู้ริเริ่มการเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักกำหนดสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ กำหนดเป้าหมาย วางแผนการเรียนรู้ รู้จักหาแหล่งวิทยาการและสื่อต่าง ๆ มีการประเมินผล โดยเรียนรู้ด้วยความสนใจ จึงส่งผลทำให้กลุ่มทดลองซึ่งได้เข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองให้ความร่วมมือกับกิจกรรมในโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองอย่างเต็มที่ ดังผลการวิเคราะห์ค่าร้อยละของการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นต่อโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองในข้อความร่วมมือในการทำกิจกรรมของสมาชิกกลุ่มที่ได้คะแนนระดับมากที่สุดและระดับมากรวมกันถึงร้อยละเก้าสิบสี่ สอดคล้องกับแนวคิดของ Hillman และคณะ (1975: 761-767) กล่าวว่า การรวมตัวของกลุ่ม กลุ่มจะพัฒนาได้ดีเมื่อสมาชิกส่วนใหญ่ของกลุ่มมีความเห็นใจช่วยเหลือซึ่งกันและกัน นอกจากนี้การแนะแนวกลุ่มยังช่วยชี้นำแนวทางให้กับสมาชิกกลุ่มได้เกิดแนวคิดและวิธีปฏิบัติในทางที่ดีที่ถูกจนทำให้เข้าใจถึงวิธีการ

ต่าง ๆ ในการแก้ปัญหา เกิดความเข้าใจในตนเองมากขึ้นและในที่สุดสามารถที่จะเกิดการนำตนเองได้ (สุโท, 2520: 131)

นอกจากนี้การเข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองมีประโยชน์และก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่พึงประสงค์กับกลุ่มทดลอง ดังที่นักเรียนได้ให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่มีต่อโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองไว้ว่า ประโยชน์ที่กลุ่มทดลองได้รับจากโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง คือ ได้พัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ เช่น การตรงต่อเวลา การจัดแบ่งเวลา ความรับผิดชอบ มีมนุษยสัมพันธ์ และรู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้สำรวจตรวจสอบตนเองทำให้รู้จักตนเองมากขึ้น ได้ฝึกทักษะ การฟัง การอ่าน การพูด และการเขียน มีความกระตือรือร้นมากขึ้น และรู้จักวางแผนกำหนดเป้าหมายในอนาคต ส่วนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับกลุ่มทดลองเกี่ยวกับความสามารถในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง คือ ตรงต่อเวลา รู้จักจัดแบ่งเวลาได้ดีขึ้น มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เข้าใจในบทเรียนได้ง่ายขึ้น มีทักษะในการทำข้อสอบมากขึ้น และรู้จักกำหนดเป้าหมายในอนาคต เมื่อนักเรียนกลุ่มทดลองปฏิบัติตามกิจกรรมแล้วเกิดผลที่พึงประสงค์จึงทำให้เห็นคุณค่าของโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองจึงให้ความร่วมมืออย่างเต็มความสามารถด้วยความสมัครใจ ทำให้หลังการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองสูงกว่าก่อนการทดลอง และมีคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองหลังการทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม

2. ผลจากสมมติฐานข้อที่ 3 หลังการทดลองกลุ่มทดลองที่ได้เข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ พบว่าภายหลังการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ก่อนการทดลอง เท่ากับ 11.75 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 2.73 และมีค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ หลังการทดลองเท่ากับ 15.65 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 3.51 แสดงว่ากลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนการทดลองซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 3

นอกจากนี้ผลจากสมมติฐานข้อที่ 4 ภายหลังการทดลองกลุ่มทดลองที่ได้เข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนภาษาอังกฤษ พบว่าภายหลังการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนจากแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษเท่ากับ 15.65 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 3.51 ส่วนกลุ่มควบคุม หลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษเท่ากับ 13.40 คะแนนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 3.97 แสดงว่าหลังการทดลองกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษสูงกว่ากลุ่มควบคุม ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 4

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองสามารถพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองให้สูงขึ้นได้และส่งผลทำให้หลังการทดลองกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนการทดลองและสูงกว่ากลุ่มควบคุม สอดคล้องกับงานวิจัยของวินูลักษณ์ ปริยวงศากุล(2547) ที่ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนานักศึกษาพยาบาลด้วยกิจกรรมที่ส่งเสริมความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อเพิ่มความสามารถในการเรียนรู้ พบว่าองค์ประกอบของความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทั้ง 3 องค์ประกอบ คือ การจัดการตนเอง ความปรารถนาต่อการเรียนรู้ และการควบคุมตนเองของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลองสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของรจนา คำนิ้งผล (2542) ที่ได้ศึกษาผลของการสอนโดยใช้วิธีการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองที่มีต่อความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่าความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยใช้วิธีการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองหลังการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังที่ Knowles (1975: 15) กล่าวว่าบุคคลที่เรียนรู้ด้วยการริเริ่มด้วยตนเองจะเรียนได้มากกว่า ดีกว่า มีความตั้งใจ มีจุดมุ่งหมายและมีแรงจูงใจสูงกว่าสามารถนำประโยชน์จากการเรียนรู้ไปใช้ได้ดีกว่าและยาวนานกว่าคนที่เรียนโดยเป็นผู้รับหรือรอการถ่ายทอดจากครูเพียงอย่างเดียว ส่งผลให้นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้เข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษหลังการทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม

จากแนวคิดของการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองเป็นวิธีการเรียนที่ผู้เรียนริเริ่มเรียนด้วยตนเองด้วยความสมัครใจ โดยกำหนดสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ เป้าหมาย วางแผน หาแหล่งเรียนรู้ สามารถเรียนได้ตลอดเวลา ไม่ว่าที่ไหน เมื่อไหร่ก็ตาม สามารถเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต แนวคิดนี้สอดคล้องกับการพัฒนาความสามารถทางภาษาที่รอการเรียนการสอนเฉพาะในห้องเรียนอย่างเดียวไม่เพียงพอ

ต้องมีการเรียนรู้ภายนอกห้องเรียนเพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้และฝึกทักษะในการเรียนรู้ภาษาให้มากขึ้น ดังที่ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2544: 2) กล่าวไว้ว่า

...การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศแตกต่างจากการเรียนสาระการเรียนรู้อื่น เนื่องจากผู้เรียนไม่ได้เรียนภาษาเพื่อความรู้เกี่ยวกับภาษาเท่านั้น แต่เรียนเพื่อให้สามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้ตามความต้องการในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในชีวิตประจำวัน และการทำงานอาชีพ การที่ผู้เรียนจะใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องคล่องแคล่วและเหมาะสมนั้นขึ้นอยู่กับทักษะการใช้ภาษา ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนภาษาที่ดี ผู้เรียนจะต้องมีโอกาสได้ฝึกทักษะการใช้ภาษาให้มากที่สุด ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน การจัดกระบวนการเรียนการสอนต้องสอดคล้องกับธรรมชาติ และลักษณะเฉพาะของภาษา การจัดการเรียนการสอนภาษาจึงควรจัดกิจกรรมให้หลากหลาย ทั้งกิจกรรมการฝึกทักษะทางภาษา และกิจกรรมฝึกผู้เรียนให้รู้วิธีการเรียนภาษาด้วยตนเองควบคู่ไปด้วย อันจะนำไปสู่การเป็นผู้เรียนที่พึ่งตนเองได้ และสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิตทั้งด้านภาษาต่างประเทศ โดยใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือในการค้นคว้าหาความรู้ในการเรียนวิชาอื่น ๆ ในการศึกษาต่อรวมทั้งประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นจุดหมายสำคัญประการหนึ่งของการปฏิรูปการเรียนรู้...

และสิ่งที่ส่งเสริมให้นักเรียนสามารถนำแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองมาพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษได้มากขึ้นคือ สภาพแวดล้อมในปัจจุบันที่มีแหล่งเรียนรู้มากมายให้นักเรียนได้ศึกษา เช่น อินเทอร์เน็ต ห้องสมุด เพลงภาษาอังกฤษ ภาพยนตร์ ซีดี ดีวีดี หนังสือ จดลึกลับคำ หรือการสื่อสารกับเจ้าของภาษา เป็นต้น จึงจะเห็นได้ว่าเมื่อผู้เรียนได้รับการส่งเสริมหรือพัฒนาให้มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองสูงขึ้นก็จะส่งผลให้มีความสามารถในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเองได้มากขึ้นด้วย

นอกจากนี้แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองยังสอดคล้องกับแนวทางในการพัฒนานักเรียนด้วยสัมฤทธิ์ และเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ดังที่ Slavin (1990 : 527) กล่าวว่า นักเรียนด้วยสัมฤทธิ์ คือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถทางสติปัญญาที่คาดหวังหรือความสามารถทางสติปัญญาที่แท้จริง เป็นนักเรียนที่เห็นคุณค่าในตนเองและมีความสามารถในการเริ่มต้นการเรียนต่ำ ไม่มีความพยายามในการเรียนรู้ มีความคิดต่อตนเองไม่ดี และหลีกเลี่ยงการเรียนรู้ แสดงว่านักเรียนด้วยสัมฤทธิ์เป็นเด็กที่สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ เพราะมีระดับความสามารถทางสติปัญญาอยู่ในระดับสูงกว่าความสามารถที่แท้จริง เมื่อผ่านการร่วมโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง นักเรียนด้วย

สัมฤทธิ์ได้รับความรู้ แนวคิดและหลักปฏิบัติในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ของโปรแกรมซึ่งมีทั้งหมด 12 ครั้ง ครั้ง 60 นาที รวม 6 สัปดาห์ ส่งผลให้นักเรียนค่อยๆ สัมฤทธิ์มีความสามารถในการเริ่มต้นเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ให้กับตนเองสูงขึ้น สังเกตได้จากร้อยละของการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นต่อโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง ด้านเกี่ยวกับกิจกรรมโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง ข้อการริเริ่มเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ด้วยตนเอง กลุ่มทดลองแสดงความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ระดับมากรวมกันถึงร้อยละ 97 เมื่อนักเรียนค่อยๆ สัมฤทธิ์มีความคิดริเริ่มเรียนรู้สิ่งใหม่ด้วยตนเองส่งผลให้มีความพยายามที่จะเรียนรู้ และเมื่อเรียนรู้ได้ตามเป้าหมายที่กำหนดนักเรียนค่อยๆ สัมฤทธิ์เห็นคุณค่าในตนเองและมีแรงจูงใจที่จะเรียนรู้ต่อไป

การพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองยังเป็นปัจจัยหนึ่งที่สอดคล้องกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษดังที่ ทรรศนีย์ ศิริศรี (2547) ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตภาคใต้ สงขลา จำนวน 302 คน พบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน 1 มากที่สุดคือ ปัจจัยด้านผู้เรียนคิดเป็นร้อยละ 97 ดังที่ Stern (1983: 332-342) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ด้านผู้เรียนคือ วิธีการเรียน พฤติกรรมการเรียนทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน เจตคติต่อภาษาที่เรียน ความสนใจที่จะเรียน การทบทวนและการวางแผนการเรียน ซึ่งจากการที่นักเรียนกลุ่มทดลองได้เข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง อันมีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักวิธีการเรียน โดยใช้ทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ซึ่งเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน ซึ่งอยู่ในโปรแกรมครั้งที่ 5 “ฟัง พูด” และ โปรแกรมครั้งที่ 6 “อ่าน เขียน” และในโปรแกรมครั้งที่ 7 “สำรวจ ตรวจสอบ” ยังเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ตรวจสอบกิจนิสัยในการเรียนเพื่อจะทำให้ ผู้เรียนได้ทราบพฤติกรรมการเรียนของตนเองทั้งจุดดีและจุดบกพร่อง อันจะเป็นแนวทางในการพัฒนาหรือปรับปรุงพฤติกรรมการเรียนของตนเองให้ดีขึ้น และทำให้มีผลการเรียนที่ดีขึ้นตามมาด้วย นอกจากนี้กิจกรรมในแต่ละครั้งมีการให้นักเรียนทบทวนสิ่งที่ได้เรียนรู้ ด้วยการตอบคำถามในใบงาน บัตรคำ และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ด้วยการทดลองปฏิบัติจริง ซึ่งเป็นการฝึกให้นักเรียนรู้จักทบทวนบทเรียนที่ได้เรียนรู้ในแต่ละครั้ง และรู้จักวางแผนการเรียนด้วยการรู้วางแผนการใช้เวลาในโปรแกรมครั้งที่ 4 “จัดสรรเวลาค้นหาความสำเร็จ” ตลอดจนรู้วิธีการกำหนดเป้าหมายในชีวิตในโปรแกรมครั้งที่ 8 “มุ่งสู่เป้าหมาย” ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาในการปฏิบัติตนให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างคุ้มค่า จึงส่งผลให้นักเรียนกลุ่มทดลองที่เข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองมีระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองสูง

กว่าก่อนการทดลองและสูงกว่ากลุ่มควบคุม ซึ่งส่งผลทำให้กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนการทดลองและสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องผลของโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนรัชดาวิทยา (นครปฐม) เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง โดยใช้รูปแบบการทดลองที่มีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมที่มีการวัดตัวแปรตามก่อนและหลังการ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนรัชดาวิทยา (นครปฐม) โดยเปรียบเทียบคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษและแบบวัดระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทั้งก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

สมมติฐานการวิจัย

1. หลังการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนความพร้อมของในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. หลังการทดลองกลุ่มทดลอง มีคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. หลังการทดลองกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. หลังการทดลองกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษสูงกว่า กลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนรัชดาวิทยา (นครปฐม) จำนวน 160 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนรัชดาวิทยา (นครปฐม) ซึ่งผู้วิจัยทำการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง จากนักเรียนที่ได้คะแนนจากแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 และได้คะแนนจากแบบทดสอบ TONI-2 อยู่ในระดับเหนือเกณฑ์ปกติและสมัครใจเข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง จำนวน 40 คน จากนั้นจัดนักเรียนโดยการสุ่มแบบเข้ากลุ่ม แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 20 คนและกลุ่มควบคุม 20 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ประเภท คือ

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่

โปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองของนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยสร้างขึ้นประกอบด้วยกิจกรรมทั้งหมด 12 ครั้ง ใช้เวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

2.1 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ

2.2 แบบวัดระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองแบบวัดระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง

2.3 แบบทดสอบวัดสติปัญญา TONI-2

2.4 แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง

การดำเนินการทดลอง

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยดำเนินการดังนี้

ขั้นที่ 1 ก่อนการทดลอง

1. ผู้วิจัยทำหนังสือจากภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ถึงผู้อำนวยการสอนโรงเรียนรัชดาวิทยา (นครปฐม) ขอความร่วมมือในการทำการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนรัชดาวิทยา (นครปฐม)

2. ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนรัชดาวิทยา (นครปฐม) โดยการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง จากนักเรียนที่ได้คะแนนจากแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 และได้คะแนนจากแบบทดสอบ TONI-2 อยู่ในระดับเหนือเกณฑ์ปกติและสมัครใจเข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง จำนวน 40 คน จากนั้นจัดนักเรียนโดยการสุ่มแบบเข้ากลุ่ม แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 20 คนและกลุ่มควบคุม 20 คน

3. ทำการวัดระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองของนักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พร้อมทั้งตรวจให้คะแนน

ขั้นที่ 2 ทดลอง

ดำเนินการทดลองตามโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง โดยนักเรียนกลุ่มทดลองจำนวน 20 คนเข้าร่วมโปรแกรมฯ ซึ่งมีผู้วิจัยเป็นผู้นำกลุ่มจำนวน 12 ครั้ง ภายในระยะเวลา 6 สัปดาห์ ๆ ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที รวม 12 ครั้ง ส่วนกลุ่มควบคุมให้เรียนตามปกติ ระยะเวลาในการทดลองโปรแกรมตั้งแต่ 28 มกราคม 2552 ถึงวันที่ 3 มีนาคม 2552

ขั้นที่ 3 วัดผลและประเมินผล

เมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินการโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมตอบแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ และแบบวัดระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง หลังสิ้นสุดการเข้าโปรแกรม 1 สัปดาห์ หลังจากนั้นนำมาตรวจให้คะแนนและวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

1.อธิบายลักษณะของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง

2. เปรียบเทียบคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้สถิติพารามตริก Paired-Samples t-test

3. เปรียบเทียบคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้สถิติพารามตริก Independent – Samples t-test

4. เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้สถิติพารามตริก Paired-Samples t-test

5. เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ก่อนและหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้สถิติพารามेटริก Independent – Samples t-test

6. การวิเคราะห์ผลจากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นต่อโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองของกลุ่มทดลอง ซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 สอบถามความคิดเห็นที่มีต่อ โปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง ลักษณะของแบบสอบถามเป็นประเภทมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 17 ข้อ ใช้วิธีวิเคราะห์ค่าร้อยละ สำหรับตอนที่ 2 เป็นการแสดงความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาและความถี่

7. กำหนดระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนรัชดาวิทยา (นครปฐม) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. มีความแตกต่างของคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง
2. มีความแตกต่างของคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง
3. มีความแตกต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง
4. มีความแตกต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการทำวิจัยครั้งนี้

1. จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่ากลุ่มทดลองที่ได้เข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง มีคะแนนความพร้อมของการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองสูงกว่าก่อนทดลอง และหลังการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนความพร้อมของการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองสูงกว่ากลุ่มควบคุม นอกจากนี้กลุ่มทดลองยังมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนการทดลองและหลังการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษสูงกว่ากลุ่มควบคุม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองสามารถเพิ่มระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองและสามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษได้ จึงควรส่งเสริมให้นำโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองไปใช้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ โดยผู้ใช้ต้องศึกษาและทำความเข้าใจวิธีการใช้โปรแกรมนี้อย่างละเอียดและศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการของกระบวนการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง เพื่อสามารถใช้โปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

2. ในการดำเนินกิจกรรมตามโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง ผู้วิจัยพบว่าการแสดงความเป็นกันเองกับนักเรียนด้วยความจริงใจ นักเรียนไม่รู้สึกลัวผู้วิจัยอยู่ในฐานะอาจารย์หรือผู้นำ แต่อยู่ในฐานะเพื่อนหรือพี่ที่ทำกิจกรรมเพื่อเรียนรู้ร่วมกัน ส่งผลให้นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นและให้ความร่วมมือกับกิจกรรมอย่างเต็มที่ ตลอดจนช่วยให้บรรยากาศในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เกิดความสนุกสนานมากขึ้น ดังนั้นการนำโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองไปใช้ควรตระหนักถึงบทบาทของผู้นำกิจกรรมว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่จะสร้างบรรยากาศภายในกลุ่มที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง

3. การนำโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองไปใช้ควรมีการเพิ่มเวลาที่ใช้ในการทำกิจกรรมโปรแกรมที่ 3 “คิดอย่างสร้างสรรค์” โปรแกรมที่ 5 “ฟัง พูด” โปรแกรมที่ 6 “อ่าน เขียน” และโปรแกรมที่ 8 “มุ่งสู่เป้าหมาย” เพราะเมื่อปฏิบัติกิจกรรมจริงผู้วิจัยต้องควบคุมเวลาแต่ละกิจกรรมไม่ให้เกินเวลาที่กำหนด 1 ชั่วโมง บางกิจกรรมใช้เวลาน้อยเกินไป ทำให้นักเรียนเสนอความคิดเห็นในแบบสอบถามความคิดเห็นต่อโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการ

ชี้ว่าตนเองว่าควรเพิ่มเวลาของโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้ว่าตนเองให้มากขึ้น

4. หลังจากสิ้นสุดการทำกิจกรรมตามโปรแกรมในแต่ละครั้ง ควรมีการประเมินกิจกรรมด้วยการเปิดโอกาสให้กับนักเรียนได้แสดงความคิด ความรู้สึก หรือสิ่งที่ต้องการในการดำเนินกิจกรรมครั้งต่อไป เพื่อนำความคิดเห็นของนักเรียนมาปรับปรุงกิจกรรมให้ตรงกับความต้องการของนักเรียนมากที่สุด

5. ในการดำเนินโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้ว่าตนเอง นอกจากช่วยพัฒนาระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้ว่าตนเองและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษให้สูงขึ้นแล้ว ควรฝึกให้นักเรียนเป็นคนที่มีระเบียบวินัยโดยการปฏิบัติตามข้อตกลงเบื้องต้นของการเข้าร่วมโปรแกรม ฯ เช่น ตรงต่อเวลา ฝึกเป็นผู้ฟังและผู้พูดที่ดี กล่าวแสดงความคิดเห็นและพร้อมที่จะรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนในกลุ่ม เป็นต้น จะทำให้นักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้ว่าตนเอง ได้พัฒนาทั้งระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้ว่าตนเอง พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ และยังพัฒนาลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ให้กับนักเรียนอีกด้วย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการติดตามผลนักเรียนด้วยสัมฤทธิ์ที่มีคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้ว่าตนเองและคะแนนจากแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นว่านักเรียนมีระดับคะแนนเฉลี่ยวิชาภาษาอังกฤษสูงขึ้นหรือไม่ หากเพิ่มขึ้น ครู อาจารย์ นักเรียนหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องจะได้นำกระบวนการเรียนรู้ด้วยการชี้ว่าตนเองไปปรับใช้กับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมากขึ้น

2. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาผลของโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้ว่าตนเองต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาอื่น ๆ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หรือระดับชั้นอื่น ๆ และควรศึกษาผลของโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้ว่าตนเองต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษกับนักเรียนด้วยสัมฤทธิ์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีระดับความสามารถทางสติปัญญาจากแบบทดสอบ TONI-2 ในระดับเกณฑ์ปกติ

3. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการเปรียบเทียบความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองเป็นรายองค์ประกอบ เพื่อให้เห็นถึงประสิทธิภาพของโปรแกรมที่ใช้พัฒนาอย่างชัดเจนว่าสามารถพัฒนาได้ทุกองค์ประกอบหรือไม่

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2544. **คู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ**. กรุงเทพฯ ฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กึ่งกาญจน์ ตั้งศรีไพร. 2542. **วิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาการศึกษาออกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกลจังหวัดนนทบุรี**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการศึกษาผู้ใหญ่, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เกษมศรี วงศ์เลิศวิทย์. 2538. **การเรียนการสอนภาษา**. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. แปลจาก Earl W.Stevick. 1982. **Teaching and Learning Language**. CambridgeUniversity.
- โกศล มิตรชื่น. 2547. **ผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยใช้รูปแบบการเรียนแบบ TAI (Team Assisted Individualization) ที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และทางการเรียนในวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- คณาพร คมสัน. 2540. **การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จุฑารัตน์ วิบูลผล. 2539. **ความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับความสามารถในการอ่านเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาอังกฤษ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิรากุล พิพัฒน์ตันติศักดิ์. 2548. **การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดบุรีรัมย์**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- จิรวรรณ ธานี. 2542. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (แผนการเรียนศิลปภาษา) ในโรงเรียนรัฐบาล เขตการศึกษา 10. วิทยานิพนธ์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาอังกฤษ, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชิดขงค์ ส. นันทนาเนตร. 2549. ทฤษฎีการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่. นครปฐม : คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร
- ณัตตินา สุวัฒน์วิทยากร. 2550. เรียนภาษาอังกฤษแบบธรรมชาติ (Online).
<http://www.nationejobs.com/content/interview/template.asp?conno=16> ,14 ตุลาคม 2551.
- ทรรศนีย์ คีรีศรี. 2547. องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของ
นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคใต้
สงขลา. สงขลา: สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคใต้ สงขลา.
- นุชนาฏ วรยศศรี. 2544. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของ
นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาอุดมศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นุศรา สรรพกิจกำจร. 2539. ผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่
สัมฤทธิ์และผลสัมฤทธิ์ในวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขามัธยมศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บรรเจอดพร รัตนพันธุ์. 2540. การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมผลการเรียนของนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์
ระดับประถมศึกษาโดยใช้เทคนิคการสอนเสริมเพื่อนต่างระดับ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร
ดุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญเรียง ขจรศิลป์. 2545. สถิติวิจัย 1. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: พี.เอ็น.การพิมพ์
- _____. 2548. การวิเคราะห์และการแปลความหมายข้อมูลในการวิจัยโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
SPSS for Windows Version 10-12. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: เอส.พี.เอ็น การพิมพ์จำกัด.

ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา, ชมพร ขงกิตติกุล และ รุจิระ สุภรณ์ไพบูลย์. 2520. การศึกษาเด็กที่มี
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าความสามารถ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พจมาน ทรัพย์สมาน. 2549. การจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนแสวงหาและค้นพบความรู้ด้วยตนเอง
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รจนา คำนิ่งผล. 2542. ผลการสอนโดยวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองที่มีต่อความสามารถใน
การเขียนความเรียงภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร
มหาบัณฑิต สาขามัธยมศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รังสรรค์ สุกันทา. ม.ป.ป. **Self-Directed Learning and Web-Based Training** (Online).
http://thailandfuture.org/article/detail.php?artid_id=16, 30 กันยายน 2551.

รุ่ง แก้วแดง. 2541. ประวัติการศึกษาไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มติชน.

วิชัย พุ่มเข็ม. 2547. ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ทำ
โครงการวิทยาศาสตร์ โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบวรนิเวศศาลายา. เขตพื้นที่การศึกษา
นครปฐมเขต 2 จังหวัดนครปฐม.

วิบูลย์ลักษณ์ ปริยาواسากุล. 2547. รูปแบบการพัฒนานักศึกษาพยาบาลด้วยกิจกรรมที่ส่งเสริม
ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเพื่อเพิ่มความสามารถในการเรียนรู้.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาอุดมศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศศิธร กุลศิริสวัสดิ์. 2537. ระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองของนักศึกษาวิทยาลัย
เกษตรกรรม กรมอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการศึกษาผู้ใหญ่,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ศรัณย์ ขจรไชยกุล. 2542. การใช้โปรแกรมการแนะแนวกลุ่มต่อการเพิ่มความพร้อมของการเรียนรู้
โดยการชี้นำตนเองของนักศึกษารอปริญญาปีที่ 2 มหาวิทยาลัยกรุงเทพ. วิทยานิพนธ์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สมคิด อิศระวัฒน์. 2538. **ลักษณะการเรียนรู้ของคนไทย**. รายงานการวิจัยคณะสังคมศาสตร์และ
มนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.

_____. 2541. “การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง กลวิธีสู่การศึกษาเพื่อความสมดุล” วารสารครูสภา
ฉบับที่ 1 (กรกฎาคม-ตุลาคม 2541)

สมบัติ สุวรรณพิทักษ์. 2541. **เทคนิคการสอนแนวใหม่: สำหรับศึกษานอกโรงเรียน**.
กรุงเทพมหานคร: กรมการศึกษานอกโรงเรียน.

_____. 2541. **เทคนิคการสอนแนวใหม่**. กรุงเทพมหานคร: รั้งมีการพิมพ์

ส่องหล้า เทพชาวันะ. 2534. **ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนทางไกลในจังหวัด
นครปฐม**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษา
ต่อเนื่อง, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สายฝน สุวรรณ และคณะ. 2546. **เรียนให้เก่ง สอบให้ผ่าน**. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนสามัญสื่อสิ่งพิมพ์.

สุโท เจริญสุข. 2520. **เทคนิคการจัดงานแนะแนวในโรงเรียน**. กรุงเทพมหานคร: เทพนิมิตร
การพิมพ์.

เสงี่ยม ไตรรัตน์. 2540. “ศูนย์การเรียนรู้ภาษาแบบพึ่งพา” วารสารทับแก้ว 2, 3 (มิถุนายน 2540):
95-108.

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). 2551. **สถิติคะแนนสอบทางการศึกษา
แห่งชาติ 0-NET (Online)**. <http://www.niets.or.th/o-net.html> , 30 กันยายน 2551.

- สุดธิดา มีสวัสดิ์ และ ชัยฤทธิ์ โพธิสุวรรณ. 2547. “ความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง การเห็นคุณค่าในตนเองและความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกของผู้เข้ารับการฝึกอบรม โครงการอบรมวิชาชีพสำหรับประชาชน สำนักงานส่งเสริมและฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์” วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์ 19 (3): 14.
- สุริย์ จงสถาพรสิทธิ์. 2543. การศึกษาวิธีการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขามัธยมศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ. 2545. 20 วิธีจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม การเรียนรู้โดยการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด การพิมพ์.
- สินีนากู ค้วงเพียร . ม.ป.ป. รูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (Self - Directed Approach) (Online). http://www.hrd.ru.ac.th/substance/html/ER644_4.html 30 กันยายน 2551.
- อมรรัตน์ จันทวงศ์. 2549. การเรียนรู้ด้วยตนเอง Self-directed learning (Online). <http://gotoknow.org/blog/amornrat/39420>, 30 กันยายน 2551.
- อารมย์ อัมพันธ์. 2550. การพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้วิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. แม่ฮ่องสอน: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- อารีพร หลงสมบุญ. 2542. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (แผนการเรียนศิลป์ภาษา) ในโรงเรียนรัฐบาล เขตการศึกษา 1. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสอน, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด. 2542. “รายงานการวิจัยนักเรียนไทยอ่อนภาษาอังกฤษ” วารสารสานปฏิรูป
3, 5 (พฤษภาคม 2542) : 69-73.

อิสริยา ทองงาม. 2545. การพัฒนารูปแบบการสอนแบบนำตนเองของวิชาวิทยาศาสตร์ระดับ
ปริญญาตรี เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสร้างสรรค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาอุดมศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

แอนดรูว์ บีกส์. 2543. เรียนภาษาอังกฤษให้เก่ง (Online).

<http://www.komchadluek.net/column/english/2003/02/21.php> 14 ตุลาคม 2551.

อำพนนาฏ ดวงสุวรรณ. 2549. ผลของการใช้โปรแกรมพัฒนากลยุทธ์ในการเรียนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียน
เทศบาล 4 วัดโพธิ์วราราม จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

Bolhuis, S. 1996. **Towards Active and Self-directed Learning** (Online).

www.selfdirectedlearning.com, 30 September 2008.

Brookfield, S.D. 1984. “Self-Directed about Learning: A Critical Paradigm” **Adult Education Quarterly**. 35(2): 59-71.

Butler-Por, N. 1987. **Underachievers in School Issues and Intervention**. New York: John Wiley & Sons.

Cassen, R. and G.G. Kingdon, 2007. **Understanding Low Achievement in English School**
(Online). <http://sticerd.lse.ac.uk/dps/case/cp/CASEpaper118.pdf> , 27 October 2008.

Cleary, M. and A. Freeman, n.d. **Self-Directed Learning and Portfolio Development for Nurses: Developing Workbooks as a Facilitative Tool** (Online).

<http://www.contemporarynurse.com/archives/vol/20/issue/1/article/2130/selfdirected-learning-and-portfolio-development>, 27 October 2008.

- Finocchiaro, M. 1974. **English as a Second Language: From Theory to Practice**. New York : Regents
- Griffin, C. 1983. **Curriculum Theory in Adult and Lifelong Education**. London: Croom Helm
- Guglielmino, L.M. 1977. **Development of the Self-Directed Learning Readiness Scale**.
Georgia: Unpublished Ed.D. Dissertation, University of Georgia.
- Hildreth, G.H. 1966. **Introduction to the Gifted**. New York: McGraw-Hill
- Hillman, B.W., J.T. Penczar and R. Barr. 1975. "Activity Group Guidance: A Development Approach for Counselors" **The Personal and Guidance Journal**. 10 (November 1975) : 761-767.
- Jakobovits, L.A. 1971. **Foreign Language Learning: A Psycholinguistic Analysis of the Issues**. Rowley Mass: Newbury House Publishers.
- Keitges, D.J. 1986. "Relationship between foreign-language attitudes, motivation and the attained English language proficiency of Japanese university students" **Dissertation Abstracts Internatioan 47 (March 1986)**
- Knowles, M. S. 1975. **Self-Directed Learning : A Guide for Learner and Teacher**.
Chicago: Associaton Press
- Machin, S. and S. McNally, 2005. **Gender and Student Achievement in English Schools**.
(Online). <http://ideas.repec.org/a/oup/oxford/v21y2005i3p357-372.html> , 27 October 2008.
- Maurice, G. n.d. **The Self-Directed Learning Handbook** (Online).
www.selfdirectedlearning.com , 30 September 2008.

Mok, M.M.C. and C.L. Lung, n.d. “Developing Self-Directed Learning in Teachers”

International Journal of Self-Directed Learning. 1(2): 18-39.

Reio, T.G. and W. Davi, n.d. “Age and Gender Differences in Self-Directed Learning Readiness:

A Developmental Perspective” **International Journal of Self-Directed Learning.** 1(2):

40-49.

Skager, R. 1977. **Curriculum Evaluation for Lifelong Education.** Oxford : Pergamon Press.

_____. 1978. **Lifelong Education and Evaluation Practice.** Hamburg: Pergamon Press and
the UNESCO Institution for Education.

Slavin, E. 1990. **Cooperative Learning : Theory, Research and Practice .** Englewood Cliffs,

New Jersey: Prentice Hall

Stern, H.H. 1983. **Fundamental Concepts of Language Teaching.** London: Oxford University.

Taylor, B. 1995. **Self-Directed Learning: Revisiting an Idea Most Appropriate for Middle**

School Students (Online). www.selfdirectedlearning.com , 30 September 2008.

Tough, A. 1979. **The Adult's Learning Projects : A Fresh Approach to Theory and Practice in**

Adult Learning. Austin, Texas: Learning Concepts

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ ม.ทอ. 1847

ที่ ศธ 0513.10903/194

วันที่ 8 ธันวาคม 2551

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

เรียน รศ.ดร.ชัยฤทธิ์ โพธิสุวรรณ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. โครงร่างวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด
 2. โปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง จำนวน 1 ชุด
 3. แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ จำนวน 1 ชุด
 4. แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาวภาวนา ชาวโลกหม้อ นิสิตปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนรัชดาวิทยา (นครปฐม)"

ในการนี้ ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย เพื่อผู้วิจัยจะได้นำไปปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาให้เหมาะสมกับการวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

(ผศ.วรพิมพ์ จิระวัฒน์)

หัวหน้าภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มก. โทร. 1847 .

ที่ ศร 0513.10903/ 194 วันที่ 8 ธันวาคม 2551

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

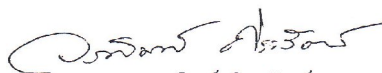
เรียน ผศ.อัญชัน เกียรติบุตร

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. โครงร่างวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด
 2. โปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง จำนวน 1 ชุด
 3. แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ จำนวน 1 ชุด
 4. แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการเข้าร่วม โปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาวภาวณา ชาวโคกหม้อ นิสิตปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนรัชดาวิทยา (นครปฐม)”

ในการนี้ ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย เพื่อผู้วิจัยจะได้นำไปปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาให้เหมาะสมกับการวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

(ผศ.วรพิมพ์ ธีระวัฒน์)

หัวหน้าภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว

ที่ ศธ 0513.109/๕๓๙

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 พลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

๙ ธันวาคม 2551

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการวิจัย

เรียน อาจารย์ชัยสิทธิ์ ตั้งธงทองกุล

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. โครงร่างวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด
 2. โปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง จำนวน 1 ชุด
 3. แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ จำนวน 1 ชุด
 4. แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาวภาวา ชาวโลกหม้อ นิสิตปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนรัชดาวิทยา (นครปฐม)”

ในการนี้ ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว จึงขอ เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย เพื่อผู้วิจัยจะได้นำไปปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาให้เหมาะสมกับการวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร. พรทิพย์ ไชยโส)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานเลขานุการคณะฯ

โทร./โทรสาร 0-2561-4889

ที่ ศธ 0513.109/๔๙

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 พหลโยธิน เขตจตุจักร กทม 10900

๖ มกราคม 2552

เรื่อง ขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนรัชดาวิทยา (นครปฐม)

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงร่างวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวกานา ชาวโคกหม้อ นิสิตปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว
ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง "ผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองต่อผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนรัชดาวิทยา
(นครปฐม)"

ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์
จากท่าน อนุญาตให้นิสิตได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าวเพื่อการวิจัยต่อไป โดยนิสิตจะมาติดต่อที่
ทางโรงเรียนและดำเนินการวิจัยด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร. พraphัน โขทัย)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานเลขานุการคณะฯ

โทร. / โทรสาร 0-2561-4889

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มก.โทร. 1847

ที่ ศธ 0513.10903/

วันที่

มกราคม 2552

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แบบทดสอบวัดสติปัญญา TONI-2 เพื่อเป็นเครื่องมือประกอบการวิจัย

เรียน อาจารย์ใหญ่โรงเรียนลาซาลแห่งประเทศไทย

ด้วย นางสาวภาวนา ชาวโลกหม้อ นิสิตปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนด้วยสัมฤทธิ์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเรียนรัชดาวิทยา (นครปฐม)" ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ นิสิตมีความประสงค์ขอความอนุเคราะห์แบบทดสอบความสามารถทางสติปัญญาของกลุ่มตัวอย่าง ด้วยแบบทดสอบวัดสติปัญญา TONI-2 (Test of Nonverbal Intelligence Second Edition) โดยจะทำการทดสอบฯ กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเรียนรัชดาวิทยา (นครปฐม) ระหว่างวันที่ 12 - 20 มกราคม 2552

ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว จึงใคร่ขออนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้ นางสาวภาวนา ชาวโลกหม้อ ใช้แบบทดสอบดังกล่าว โดย นางสาว ภาวนา ชาวโลกหม้อ จะเป็นผู้มาติดต่อด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

(ศส.วรพิมพ์ ถิระวัฒน์)

หัวหน้าภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว

ภาคผนวก ข

ข้อมูลผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. รศ.ดร. ชัยฤทธิ์ โพธิสุวรรณ

- อาจารย์ภาควิชาอาชีวศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2. ผศ.อัญญ์ เกียรติบุตร

- รองคณบดี ฝ่ายบริหาร คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- อาจารย์ประจำภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3. อาจารย์ชัยสิทธิ์ ตั้งธงทองกุล

- อาจารย์ประจำหมวดวิชาภาษาอังกฤษ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาคผนวก ก

โปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง

วัน-เวลาในการทดลองโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง

ที่	รายการ	ว/ด/ป	เวลา
1	Pre-test ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษและ วัดระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง	10-11 ม.ค.52	17.00-18.30
2	ทดสอบความสามารถทางสติปัญญาด้วยแบบทดสอบ TONI-2 (Test of Nonverbal Intelligence Second Edition)	21-27 ม.ค.52	17.00-18.30
3	สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง	24-27 ม.ค.52	17.00-18.30
4	โปรแกรมครั้งที่ 1 "วันแรกพบ"	28-ม.ค.-52	17.00-18.00
5	โปรแกรมครั้งที่ 2 "เรียนรู้สู่ความสำเร็จ"	29-ม.ค.-52	17.00-18.00
6	โปรแกรมครั้งที่ 3 "คิดอย่างสร้างสรรค์"	4-ก.พ.-52	17.00-18.00
7	โปรแกรมครั้งที่ 4 "จัดเวลา ค้นหาความสำเร็จ"	5-ก.พ.-52	17.00-18.00
8	โปรแกรมครั้งที่ 5 "ฟัง พูด"	11-ก.พ.-52	17.00-18.00
9	โปรแกรมครั้งที่ 6 "อ่าน เขียน"	12-ก.พ.-52	17.00-18.00
10	โปรแกรมครั้งที่ 7 "สำรวจ ตรวจสอบ"	18-ก.พ.-52	17.00-18.00
11	โปรแกรมครั้งที่ 8 "มุ่งสู่เป้าหมาย"	19-ก.พ.-52	17.00-18.00
12	โปรแกรมครั้งที่ 9 "สัญญาสร้างฝัน 1"	25-ก.พ.-52	17.00-18.00
13	โปรแกรมครั้งที่ 10 "สัญญาสร้างฝัน 2"	26-ก.พ.-52	17.00-18.00
14	โปรแกรมครั้งที่ 11 "สัญญาสร้างฝัน 3"	2-มี.ค.-52	17.00-18.00
15	โปรแกรมครั้งที่ 12 "วันอำลา"	3-มี.ค.-52	17.00-18.00
16	Post-test ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษและ วัดระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง	10-มี.ค.-52	17.00-18.00

ตัวอย่างโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง

โปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง ครั้งที่ 1

หัวข้อกิจกรรม

“วันแรกพบ”

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

เวลา 60 นาที

วันที่จัดกิจกรรม.....

เวลา.....น.

แนวคิด

กระบวนการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นผู้ริเริ่มเรียนรู้ โดยการกำหนดสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ กำหนดเป้าหมาย วางแผนการปฏิบัติ หาแหล่งวิทยาการต่าง ๆ และสามารถประเมินผลได้ด้วยตนเอง โดยเรียนรู้ด้วยความสมัครใจ ซึ่งกระบวนการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองเป็นสิ่งที่ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเพื่อทำให้เกิดความเข้าใจและสามารถนำไปใช้กับการเรียนรู้ทั้งในปัจจุบันและอนาคตได้

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนผ่านโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองครั้งนี้แล้ว
นักเรียนสามารถ

1. รู้จักผู้วิจัยและเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม
2. บอกวัตถุประสงค์และข้อตกลงเบื้องต้นของการเข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองได้
3. อธิบาย ความหมาย ความสำคัญ ประโยชน์ และกระบวนการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองได้

ขั้นตอนกิจกรรม

ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยกล่าวต้อนรับและทักทายนักเรียนทุกคน พร้อมทั้งแนะนำตนเองให้นักเรียนรู้จัก
2. นักเรียนแต่ละคนแนะนำตนเองด้วยกิจกรรม “เขาคือใครหนอ?” โดยการตอบคำถามตามข้อความที่กำหนดให้ด้วยการเขียนชื่อของนักเรียนในห้องที่นักเรียนเห็นว่าเป็นคำตอบของคำถามในข้อนั้น ๆ เช่น ใครหนอ? สวดยี่สิบในหานี้ ใครหนอ ? เรียนโรงเรียนราชินีบูรณะ ใครหนอ? ชอบเรียนวิชาภาษาอังกฤษ? จากนั้นให้นักเรียนแต่ละคนนำเสนอข้อมูลของตนเองต่อเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม

ขั้นดำเนินกิจกรรม

3. ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง จากนั้นนักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่องข้อตกลงเบื้องต้นของโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง โดยมีผู้วิจัยอธิบายข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจมากขึ้น
4. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 4 กลุ่ม แล้วส่งตัวแทนมาจับสลากเพื่อเลือกศึกษาใบความรู้ 4 เรื่อง คือ
 - 4.1) ความหมายของการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง
 - 4.2) ความสำคัญของการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง
 - 4.3) ประโยชน์ของการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง
 - 4.4) กระบวนการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง
5. นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปสาระสำคัญของแต่ละเรื่องโดยนำเสนอในรูปแบบของ “แผนที่ความคิด” และส่งตัวแทนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน

ขั้นสรุป

6. นักเรียนและผู้วิจัยร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ด้วย “เกม ข.ไข่ อะไรเอ๋ย?” โดยให้นักเรียนเลือกไข่พลาสติกคนละ 1 ใบแล้วตอบคำถามที่ซ่อนไว้ในไข่พลาสติกเหล่านั้น

สื่อประกอบกิจกรรม

1. กิจกรรม “เขาคือใครหนอ”
2. ใบความรู้เรื่อง 5 เรื่อง
 - 2.1 ใบความรู้เรื่องที่ 1 วัตถุประสงค์และข้อตกลงเบื้องต้นของการเข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง
 - 2.2 ใบความรู้เรื่องที่ 2 ความหมายของการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง
 - 2.3 ใบความรู้เรื่องที่ 3 ความสำคัญของการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง
 - 2.4 ใบความรู้เรื่องที่ 4 ประโยชน์ของการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง
 - 2.5 ใบความรู้เรื่องที่ 5 กระบวนการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง
4. เกม “ข.ไปอะไรเอ๋ย”

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจในการฟัง การตอบคำถามและการแสดงความคิดเห็น
2. สมาชิกให้ความสนใจสมาชิกคนอื่นๆ ด้วย พูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน
3. การเขียนแผนที่ความคิดและการนำเสนอผลงาน

กิจกรรม “เขาคือใครหนอ”

 ใครหนอ ? สวยที่สุดในห้องนี้	 ใครหนอ ? เรียนโรงเรียนราชินีบูรณะ
 ใครหนอ ? เรียนภาษาอังกฤษได้เกรด 4	 ใครหนอ ? หน้าเหมือน เคน ชีรเดช
 ใครหนอ ? จั๊มมอเตอร์ไซด์มาเรียน	 ใครหนอ ? มีหูซ้ายข้างเดียว
 ใครหนอ ? บ้านอยู่ต่างจังหวัด	 ใครหนอ ? ชอบกินผัดไทย
 ใครหนอ ? นั่งอยู่ข้าง ๆ เรา	 ใครหนอ ? หมายอินเตอร์

ใบความรู้เรื่องที่ 1

จุดประสงค์และข้อตกลงเบื้องต้นของการเข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการ
ชี้นำตนเอง

วัตถุประสงค์

เมื่อนักเรียนผ่านโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองครั้งนี้แล้ว
นักเรียนสามารถ

1. รู้จักผู้วิจัยและเพื่อนสมาชิกในกลุ่มพร้อมทั้งสร้างสัมพันธภาพที่ดีร่วมกันกับผู้อื่น
2. บอกความหมาย ความสำคัญ ประโยชน์และกระบวนการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองได้
3. วิเคราะห์ความสามารถของตนเองในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง วิธีการพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองและบอกลักษณะของบุคคลที่รักการเรียนรู้ได้
4. อธิบายลักษณะและความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์ พร้อมทั้งยกตัวอย่างวิธีการฝึกฝนตนเองเพื่อเป็นคนที่มีความคิดสร้างสรรค์ได้
5. ยกตัวอย่างแผนการใช้เวลาและนำไปประเมินผลด้วยการทดลองปฏิบัติเป็นเวลาหนึ่งสัปดาห์ได้
6. อธิบายความสำคัญของทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนและยกตัวอย่างวิธีการฝึกฝนตนเองเพื่อพัฒนาทักษะเหล่านี้ได้
7. อธิบายกิจนิสัยในการเรียนของตนเอง ระบุวิธีการแก้ปัญหา และบอกประโยชน์ของการรู้จักตนเองในด้านกิจนิสัยได้
8. บอกเป้าหมายในอนาคตด้านการศึกษาและอาชีพในระยะ 3-5 ปี พร้อมทั้งระบุวิธีการที่ทำให้บรรลุเป้าหมาย ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาได้
9. อธิบายกระบวนการเรียนรู้โดยใช้สัญญาการเรียน เขียนสัญญาการเรียน และทดลองปฏิบัติตามสัญญาเป็นเวลา 1 สัปดาห์ได้

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ตรงเวลาและเข้าร่วมโปรแกรมทุกครั้ง หากมีความจำเป็นไม่สามารถเข้าร่วมโปรแกรมได้ ต้องแจ้งล่วงหน้ากับผู้วิจัยโดยตรง
 2. เป็นผู้ฟังที่ดี ตั้งใจฟังและจับประเด็นสำคัญได้ ไม่พูดคุย หยอกล้อ เหม่อลอย ไม่สนใจฟัง ในขณะที่เพื่อนพูด
 3. รับฟังความคิดเห็นของเพื่อนสมาชิก
 4. แสดงความคิดเห็นของตนเองต่อเพื่อนสมาชิก
 5. ให้ความร่วมมือกับกิจกรรมทุก ๆ ครั้ง
-

ใบความรู้เรื่องที่ 2 “ความหมายของการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง”

คำชี้แจง : นักเรียนอ่านใบความรู้เรื่อง “ความหมายของการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง” แล้วสรุปสาระของเรื่องนี้ ในรูปของแผนที่ความคิด

การเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง มีนักการศึกษาหลาย ๆ ท่านให้ความหมายไว้อย่างต่าง ๆ ดังนี้

Knowles (1975: 18) กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง ผู้เรียนเป็นผู้คิดริเริ่มการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยมีการกำหนดความต้องการในการเรียนรู้ กำหนดเป้าหมาย สื่อการสอน หาแหล่งความรู้ เลือกกลวิธีการเรียนรู้ และประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง โดยอาจมีผู้ช่วยหรือไม่มีก็ได้

Skager (1977: 133) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้ส่วนบุคคลที่ผู้เรียนมีเป้าหมายในการพัฒนาทักษะ สามารถวางแผน บริหาร จัดการและประเมินผลการเรียนรู้ของตนเองและในฐานะสมาชิกกลุ่มได้

Griffin (1983: 153) สรุปว่า การเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง คือ วิธีการเรียนและวิธีการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง ซึ่งการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองผู้เรียนสามารถควบคุมการเรียนและสร้างความเข้าใจเนื้อหาได้ด้วยตนเอง

Brookfield (1984: 61) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองว่าเป็นการแสวงหาความรู้โดยผู้เรียนเป็นผู้กำหนดเป้าหมายการเรียนที่ชัดเจน ควบคุมกิจกรรมการเรียนของตนในด้านเนื้อหาและวิธีการเรียน โดยอาจขอความช่วยเหลือในด้านต่างๆ เช่น การกำหนดและใช้หนังสือประกอบการเรียนหรือบทความต่างๆจากบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเลือกวิธีการประเมินผลด้วยตนเอง

Maurice (n.d.) กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง คือ การที่บุคคลได้สำรวจตนเองและตอบสนองต่อความใคร่รู้ของตนเอง เป็นการเลือกที่จะเรียนรู้ จัดการ และประเมินผลกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยจะทำในเวลาใดก็ได้ สถานที่ใดก็ได้ และเมื่อตอนอายุเท่าไรก็ได้ ในโรงเรียนก็สามารถนำเทคนิคการเรียนรู้ด้วยตนเองไปใช้ได้ โดยการสอนที่เน้นทักษะกระบวนการเรียนรู้ด้วย

ตนเองมากกว่าการสอนแบบเน้นเนื้อหาและการสอบ การเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นการเริ่มต้นด้วยกิจกรรมที่ทำท่ายและพัฒนาไปสู่กิจกรรมที่ซับซ้อนขึ้น

สุทธิดา มีสวัสดิ์ และ ชัยฤทธิ์ โพธิสุวรรณ (2547:14) กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง คือ การที่บุคคลมีความสามารถในการนำพาตนเองในด้านการเรียนรู้ มีจุดมุ่งหมาย สนใจในการใฝ่หาความรู้แบบสมัครใจและสามารถบอกได้ว่าตนเองต้องการความรู้และต้องการเรียนอะไร สามารถคิดริเริ่มและวางแผนสิ่งที่จะศึกษาด้วยตนเอง โดยมีผู้อื่นช่วยหรือไม่ก็ตาม

สมบัติ สุวรรณพิทักษ์ (2541: 7) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองว่า หมายถึง กระบวนการพัฒนาทักษะและแสวงหาความรู้ใหม่ๆด้วยตนเอง โดยผู้เรียนได้ทำกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นอย่างหลากหลาย ทั้งครู ผู้สอน ผู้ให้คำแนะนำ วิทยากร และเพื่อน ซึ่งการเรียนรู้ด้วยตนเองจะประกอบไปด้วย การวิเคราะห์และกำหนดความต้องการของตนเอง การกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้ การหาแหล่งวิธีการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้ การเลือกวิธีการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ และการกำหนดวิธีการประเมินผลการเรียนรู้

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545: 14) กล่าวว่า การเรียนรู้โดยการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เป็นลีลาการเรียนรู้ที่ตรงกับความสนใจ ความสามารถและความถนัดของผู้เรียน โดยจะเน้นกระบวนการเรียนรู้แต่ละครั้งเกิดขึ้นอย่างไรเรียนรู้ด้วยวิธีใด มีขั้นตอนตั้งแต่เริ่มต้นจนจบอย่างไร โดยเปิดโอกาสและจัดสถานการณ์ให้แก่ผู้เรียนได้ศึกษา วิเคราะห์ ประเมินจุดดีจุดด้อยและปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ของตนเองเพื่อนำไปสู่การปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนรู้ให้เหมาะสมพร้อมที่จะนำไปใช้ในกระบวนการเรียนรู้ครั้งต่อไป

พจนา ทรัพย์สมาน (2549: 2) กล่าวว่า การเรียนรู้ที่ผู้เรียนแสวงหาความรู้และค้นพบความรู้ด้วยตนเอง หมายถึง การที่ผู้เรียนสร้างความรู้ของตนเองจากความคิดและปฏิบัติตามขั้นตอน เพื่อวิเคราะห์ความสำคัญจำเป็นของสิ่งที่ได้เรียนรู้ วางแผนกำหนดขอบเขตวิธีการเรียนรู้ ลงมือเรียนรู้ตามแผน นำเสนอข้อมูลที่ได้จากการเรียนรู้ วิเคราะห์อภิปรายสรุปความรู้ ข้อคิดแนวทางปฏิบัติ จัดทำผลงานรายงานผลการเรียนรู้และวิธีการเรียนรู้ของตนในรูปแบบต่างๆ ตามความถนัดความสนใจ

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

- พจมาน ทรัพย์สมาน. 2549. การจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนแสวงหาและค้นพบความรู้ด้วยตนเอง
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมบัติ สุวรรณพิทักษ์. 2541. เทคนิคการสอนแนวใหม่: สำหรับการศึกษานอกโรงเรียน.
กรุงเทพมหานคร: กรมการศึกษานอกโรงเรียน.
- สุดธิดา มีสวัสดิ์และชัยฤทธิ์ โพธิ์สุวรรณ. 2547. “ความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองการ
เห็นคุณค่าในตนเองและความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกของผู้เข้ารับการฝึกอบรม
โครงการอบรมวิชาชีพสำหรับประชาชน สำนักงานส่งเสริมและฝึกอบรม
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์” วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์ 19 (3): 14.
- สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ. 2545. 20 วิธีจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม การเรียนรู้
โดยการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดการพิมพ์.
- Brookfield, S. D. 1984. “Self-Directed about Learning: A Critical Paradigm” **Adult Education
Quarterly**. 35(2): 59-71.
- Griffin, C. 1983. **Curriculum Theory in Adult and Lifelong Education**. London: Croom Helm
- Knowles, M. S. 1975. **Self-Directed Learning : A Guide for Learner and Teacher**.
Chicago: Associaton Press.
- Maurice, G. n.d. **The Self-Directed Learning Handbook** (Online).
www.selfdirectedlearning.com , 30 September 2008.
- Skager, R. 1977. **Curriculum Evaluation for Lifelong Education**. Oxford : Pergamon Press.

ใบความรู้เรื่องที่ 3 “ความสำคัญของการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง”

คำชี้แจง : นักเรียนอ่านใบความรู้เรื่อง“ความสำคัญของการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง” แล้วสรุปสาระของเรื่องนี้ ในรูปของแผนที่ความคิด

ความสำคัญของการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง มีนักการศึกษาหลายๆท่านได้กล่าวไว้ดังนี้

Knowles (1975: 15) ซึ่งเป็นนักการศึกษาที่มีชื่อเสียงได้กล่าวถึงความสำคัญของการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองไว้ดังนี้

1. บุคคลที่เรียนรู้ด้วยการริเริ่มของตนเองจะเรียนได้มากกว่า ดีกว่า มีความตั้งใจ มีจุดหมายหมาย และมีแรงจูงใจสูงกว่า สามารถนำประโยชน์จากการเรียนรู้ไปใช้ได้ดีกว่าและยาวนานกว่าคนที่เรียนโดยเป็นผู้รับหรือรอการถ่ายทอดจากผู้สอน

2. การเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองสอดคล้องกับพัฒนาการทางจิตวิทยา และกระบวนการธรรมชาติ ทำให้บุคคลมีทิศทางของการบรรลุภาวะจากลักษณะหนึ่งไปสู่อีกลักษณะหนึ่ง เช่น

ความต้องการในการพึ่งพาผู้อื่น/ไม่เป็นตัวของตัวเอง	สู่	ความเป็นตัวของตัวเอง
ความสามารถต่ำ	สู่	ความสามารถสูงขึ้น
ความเห็นแก่ตัว	สู่	การช่วยเหลือผู้อื่น
การไม่ยอมรับตนเอง	สู่	การยอมรับตนเอง
การเลียนแบบ	สู่	การริเริ่ม
ความหุนหัน	สู่	ความมีเหตุผล

3. การเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองทำให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ ซึ่งเป็นลักษณะที่สอดคล้องกับพัฒนาการใหม่ ๆ ทางการศึกษา เช่น หลักสูตรห้องเรียนแบบเปิด ศูนย์บริการวิชาการ การศึกษาอย่างอิสระ มหาวิทยาลัยเปิด ล้วนเน้นให้ผู้เรียนรับผิดชอบการเรียนรู้เอง

4. การเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองทำให้นุช้อยู่รอด การมีความเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ เกิดขึ้นเสมอทำให้มีความกระตือรือร้นที่จะต้องศึกษาเรียนรู้ การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองจึงเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องตลอดชีวิต

สมคิด อิศระวัฒน์ (2541: 38) ได้สรุปความสำคัญของการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองไว้ดังนี้

1. ทำให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข
2. ทำให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีความสนใจใคร่รู้
3. ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้มากที่สุด
4. ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องด้วยตนเอง

สมบัติ สุวรรณพิทักษ์ (2541: 3) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ที่ได้ผลว่าควรจะเป็นการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รู้จักวิธีการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง โดยมีสาเหตุ 2 ประการคือ

1. การเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองสอดคล้องกับสภาพและกระบวนการพัฒนาทางจิตวิทยา คือเมื่อนุช้อยืมตามองโลก นุช้อยังไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ต้องพึ่งพ่อแม่และคนอื่นๆ ตลอดเวลา ต่อมาเมื่อนุช้อย่อยโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ก็สามารถที่จะช่วยเหลือเองได้ มีความรับผิดชอบในชีวิตของตนเอง ไม่พึ่งพาคนอื่น เป็นการพัฒนาไปสู่การเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง

2. มีหลักฐานอ้างอิงแน่ชัดว่า ผู้ใหญ่ที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ส่วนมากมีความคิดเป็นของตนเองและเข้ามาเรียนด้วยความสมัครใจ การเรียนรู้สิ่งต่างด้วยความสมัครใจจะทำให้เรียนรู้ได้ดีกว่าการถูกบังคับ เพราะเป็นการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองที่ผู้เรียนมีเป้าหมาย มีแรงจูงใจ และสามารถนำผลที่ได้จากการเรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและยาวนานกว่า

พจนา ทรัพย์สมาน (2549: 3) กล่าวถึงความสำคัญของการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองว่าเป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนแสวงหาและค้นพบความรู้ด้วยตนเองเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง มีความสุข มีความภาคภูมิใจในตนเองสอดคล้องกับความเชื่อที่ว่าทุก

คนมีศักยภาพในการเรียนรู้และการเรียนรู้ไม่ใช่ถูกสอนอยู่ตลอดเวลา ควรให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการเรียนรู้ในการเรียนรู้ด้วยตนเอง จากการซักถามพูดคุยคิดหาเหตุผล

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

พจมาน ทรัพย์สมาน. 2549. การจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนแสวงหาและค้นพบความรู้ด้วยตนเอง
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมคิด อิศระวัฒน์. 2541. “การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง กลวิธีสู่การศึกษาเพื่อความสมดุล” วารสาร
ครูสภา ฉบับที่ 1 (กรกฎาคม-ตุลาคม 2541)

สมบัติ สุวรรณพิทักษ์. 2541. เทคนิคการสอนแนวใหม่: สำหรับการศึกษาออกโรงเรียน.
กรุงเทพมหานคร: กรมการศึกษานอกโรงเรียน.

Knowles, M.S. 1975. **Self- Directed Learning : A Guide for Learner and Teacher.**
Chicago: Associaton Press

ใบความรู้เรื่องที่ 4 “ประโยชน์ของการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง”

คำชี้แจง : นักเรียนอ่านใบความรู้เรื่อง“ประโยชน์ของการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง” แล้วสรุปสาระของเรื่องนี้ ในรูปของแผนที่ความคิด

ประโยชน์ของการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองมีนักการศึกษาหลายๆท่านได้กล่าวไว้ดังนี้

Taylor (1995: 1) กล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้โดยตรงที่ผู้เรียนพยายามทำกิจกรรมใหม่ๆอย่างหลากหลาย โดยไม่ย่อท้อต่อปัญหา โดยถือว่าปัญหา คือ ความท้าทายและสนุกที่จะเรียน การเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น ความเพียรพยายาม และมีวินัยในการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังสร้างความมั่นใจและความรอบรู้ให้เกิดในตัวผู้เรียนอีกด้วย

Maurice (n.d.) กล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองว่าครูผู้สอนสามารถใช้แนวความคิดแบบการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองไปใช้ในการเรียนการสอน เช่น ใช้ในการกำหนดเป้าหมายของกิจกรรม การเลือกกิจกรรม การนำเข้าสู่บทเรียนหรือเป็นบทสรุปในตอนท้ายของการเรียนการสอนที่ผู้เรียนสามารถเลือกทำงานได้อย่างอิสระ

รุ่ง แก้วแดง (2541: 113) กล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองว่าทำให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังนี้

1. มีความคิดริเริ่มในการวินัยและประเมินความต้องการเรียนรู้ของตนเองโดยไม่ได้รับการช่วยจากบุคคลอื่นหรือไม่ก็ได้

2. สามารถเลือกแหล่งข้อมูลเพื่อช่วยในการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมรู้จักพัฒนาเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ ด้วยวิธีการค้นหาคำตอบและให้เหตุผลรู้จักถามเหตุผลของการมีกฎระเบียบกระบวนการ หลักการและข้อสมมติฐานที่ยอมรับได้โดยปริยาย

3. สามารถปฏิเสธหรือเห็นด้วย หรือปฏิบัติตามในสิ่งที่ผู้อื่นต้องการได้ด้วยการตัดสินใจของตนเอง
4. สามารถเลือกแปลความหมายและเลือกวิธีการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับแนวความคิดและวัตถุประสงค์ของตนเองได้อย่างมีเหตุผล
5. สามารถทบทวนกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องในฐานะที่เป็นพัฒนาการทางความรู้และสังคม ตลอดจนสามารถปรับวิธีการเรียนรู้ของตนเพิ่มศักยภาพในการเรียนรู้
6. สามารถกำหนดเป้าหมาย นโยบาย และวางแผนอย่างอิสระโดยปราศจากความกดดันจากผู้อื่น
7. สามารถพัฒนาความเข้าใจจนสามารถถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจได้
8. สามารถสร้างกรอบแนวคิดได้ชัดเจน อิสระ และพร้อมที่จะเปลี่ยนกรอบแนวคิดเมื่อมีเหตุผล
9. สามารถแสวงความรู้ด้วยความกระตือรือร้นอย่างสม่ำเสมอ โดยไม่ต้องเสริมแรงหรือรางวัลจากผู้อื่น
10. สามารถระบุค่านิยมส่วนตัวและความสนใจของตนเอง
11. สามารถยอมรับความคิดอื่นที่ถูกต้องและเผชิญกับอุปสรรค รวมทั้งข้อวิจารณ์เป้าหมายของตนโดยปราศจากโทสะ
12. สามารถประเมินข้อบกพร่องและข้อจำกัดของตนเองในฐานะผู้เรียนได้
13. รู้จักพัฒนาเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ของตนเองด้วยการค้นหาคำตอบและให้เหตุผล

14. รู้จักถามเหตุผลของการมีกฎระเบียบ กระบวนการ หลักการ และข้อสมมติฐานที่ยอมรับได้โดยปริยาย

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

รุ่ง แก้วแดง. 2541. **ประวัติการศึกษาไทย**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มติชน.

Maurice, G. n.d. **The Self-Directed Learning Handbook** (Online).

www.selfdirectedlearning.com , 30 September 2008.

Taylor, B. 1995. **Self-Directed Learning: Revisiting an Idea Most Appropriate for Middle School Students** (Online). www.selfdirectedlearning.com , 30 September 2008.

ใบความรู้เรื่องที่ 5 “กระบวนการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง”

คำชี้แจง : นักเรียนอ่านใบความรู้เรื่อง“กระบวนการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง” แล้วสรุปสาระของเรื่องนี้ในรูปของแผนที่ความคิด

กระบวนการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง มีนักการศึกษาหลายๆท่านได้กล่าวไว้ดังนี้

Knowles (1975: 34) กล่าวถึง กระบวนการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองประกอบด้วย 7 ขั้นตอน คือ

1.สร้างบรรยากาศในการเรียนรู้โดยการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ มีอิสระให้ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ให้เกียรติ และเคารพในกฎเกณฑ์ที่มีร่วมกัน

2. วางแผนร่วมกันระหว่างครูกับนักเรียน

3. วินิจฉัยความต้องการทางการเรียนร่วมกัน

4. กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ร่วมกัน

5. กำหนดและเลือกกลวิธีในการเรียนรู้ที่จะทำให้บรรลุเป้าหมาย

6. ดำเนินกิจกรรมตามแผนที่ได้กำหนดไว้

7. ประเมินผลกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนและครู

Tough (1979: 95-96) ได้กล่าวถึงกระบวนการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง ไว้ดังนี้

1. กำหนดสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ ทักษะที่ต้องการเรียนรู้ โดยผู้เรียนพิจารณาจากข้อผิดพลาดหรือจุดอ่อนของตนเองในปัจจุบัน

2. ตัดสินใจเลือกกิจกรรมการเรียนรู้ วิธีการ หาแหล่งวิทยาการหรืออุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเรียนรู้ เพื่อใช้ในการรวบรวมความรู้และข้อเท็จจริงต่างๆ

3. เลือกสถานที่เรียนรู้ ซึ่งอาจจะเป็นสถานที่สงบ ๆ หรือสถานที่ที่มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวก

4. วางเป้าหมายหรือกำหนดระยะเวลาการทำงานที่แน่นอน

5. กำหนดวันเวลาที่เริ่มเรียน โดยตัดสินใจว่าจะเริ่มเรียนเรื่องใด เมื่อใด

6. ตัดสินใจว่าช่วงระยะเวลาใด เนื้อหาควรก้าวไปเท่าใด

7. พยายามหาเหตุผลที่เป็นอุปสรรค ที่จะทำให้การเรียนรู้ไม่ประสบความสำเร็จ หรือหาขั้นตอนส่วนที่ทำให้กระบวนการเรียนรู้ในปัจจุบันไม่มีประสิทธิภาพ

8. หาเวลาสำหรับการเรียนรู้ ขั้นตอนนี้จะเกี่ยวข้องกับการลดเวลา หรือจัดเวลาให้เหมาะสมกับการทำงาน กิจกรรมในครอบครัวหรือการพักผ่อน

9. คำนวณความก้าวหน้าของตนในด้านการเรียนรู้หรือทักษะที่ต้องการ

10. การเข้าถึงแหล่งวิทยาการที่เหมาะสม หรืออุปกรณ์ที่เหมาะสม อาทิ หนังสือ ห้องสมุด ตลอดจนการเข้าพบบุคคลสำคัญที่เอื้อประโยชน์ต่อการเรียนรู้

11. การสะสมหรือหาเงินที่จำเป็น สำหรับประโยชน์ในการหาแหล่งวิทยาการ การซื้อหนังสือ การเช่าอุปกรณ์บางอย่าง ตลอดจนค่าใช้จ่ายในการศึกษา

12. เตรียมสถานที่หรือดัดแปลงห้องเรียนที่เหมาะสมสำหรับการเรียน โดยคำนึงถึงความร้อนหนาว อากาศถ่ายเทและแสงสว่าง

13. เพิ่มขึ้นตอนที่เพิ่มแรงจูงใจในการเรียนรู้ ผู้เรียนอาจหาวิธีเพิ่มแรงจูงใจเพื่อที่จะเพิ่มความก้าวหน้าในการเรียน หรือเพิ่มความพอใจ พยายามเน้นความสำคัญของการเรียน ซึ่งสิ่งที่จะทำได้ ได้แก่ หาสาเหตุของการขาดแรงจูงใจ เพิ่มความสุข ความยินดีและความสนใจในกิจกรรมการเรียนรู้ เอาชนะความผิดหวังหรือข้อแตกต่าง ๆ และบอกกล่าวถึงความสำเร็จของตน

กมลพร กมสัน (2540:9) ได้พัฒนารูปแบบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน โดยดำเนินการสอนตามกระบวนการ 3 ขั้นตอนและกิจกรรมตามรูปแบบ 7 กิจกรรมดังนี้

1. ก่อนเรียน

1.1. สำรวจความต้องการความรู้เสริมการอ่าน

1.2. วางโครงการเรียน เป็นขั้นตอนที่ครูกับนักเรียนร่วมกันกำหนดเป้าหมายในการเรียน

1.3. เตรียมความพร้อมนักเรียนเป็นขั้นตอนที่ครูเป็นผู้ดำเนินการเป็นหลักโดยให้ความรู้กับนักเรียนเกี่ยวกับขั้นตอนการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง เอกสารที่นำมาประกอบการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง และประเมินความเข้าใจของนักเรียนเพื่อให้แน่ใจว่าผู้เรียนสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองได้

2. ขั้นตอนการเรียนตามรูปแบบ เป็นขั้นตอนที่เรียนหลังจากผ่านขั้นเตรียมความพร้อมแล้ว ซึ่งในแต่ละคาบเรียนนักเรียนจะดำเนินกิจกรรมตามรูปแบบ ได้แก่ การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่พอใจ การวินิจฉัยความต้องการทางการอ่าน กำหนดเป้าหมายการอ่าน การวางแผนกิจกรรมที่นักเรียนร่วมกันคิด กำหนดกิจกรรมที่ต้องทำเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ปฏิบัติตามแผน ประเมินผลการปฏิบัติ และการอภิปรายเกี่ยวกับวิธีการที่นักเรียนปฏิบัติและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ พร้อมทั้งรับความรู้เสริมการอ่านเพิ่มเติมเพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการอ่าน

3. ขั้นตอนการประเมินผลการเรียน เป็นขั้นตอนที่ดำเนินการเกี่ยวกับการวัดผลการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยครอบคลุมการวัดทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียนและวัดผลภายหลังเรียน

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

คณาพร คมสัน. 2540. การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อ
ความเข้าใจ สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎี
บัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Knowles, M.S. 1975. **Self-Directed Learning : A Guide for Learner and Teacher.**
Chicago: Associaton Press

Tough, A. 1979. **The Adult's Learning Projects : A Fresh Approach to Theory and Practice
in Adult Learning.** Austin, Texas: Learning Concepts

โปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง ครั้งที่ 3

หัวข้อกิจกรรม

“ คิดอย่างสร้างสรรค์ ”

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

เวลา 60 นาที

วันที่จัดกิจกรรม.....

เวลา.....น.

แนวคิด

ความคิดสร้างสรรค์ คือ ความสามารถในการคิดค้นสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์และเอื้ออำนวยความสะดวกต่อสังคม อาจคิดค้นสิ่งแปลกใหม่ที่ไม่เหมือนใคร ไม่มีใครเคยคิดมาก่อนหรือการนำความคิดที่มีอยู่เดิมมาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้เกิดประโยชน์มากขึ้น ความคิดสร้างสรรค์ไม่ใช่ความคิดที่ติดตัวมาแก่นักเรียนบางคนเท่านั้น แต่นักเรียนสามารถพัฒนาให้มีความคิดสร้างสรรค์ได้ด้วยตนเอง ด้วยวิธีการริเริ่ม ฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อออกมาจากกรอบแนวคิดเดิมและพัฒนาสู่การเป็นนักคิดอย่างสร้างสรรค์ได้

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนผ่านโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองครั้งนี้แล้ว นักเรียนสามารถ

1. อธิบายลักษณะและความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์ได้
2. ยกตัวอย่างวิธีการฝึกฝนตนเองเพื่อให้เป็นคนที่มีความคิดสร้างสรรค์ได้

ขั้นตอนกิจกรรม

ขั้นนำ

1. นักเรียนเล่นเกมปริศนาล้านักซึ่ง เกมตัดเค้ก และเกม 9 จุด
2. ผู้วิจัยเฉลยคำตอบ พร้อมทั้งอธิบายให้เห็นว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นกระบวนการที่สามารถฝึกฝนพัฒนาได้ ซึ่งกระบวนการคิดสร้างสรรค์จะต้องใช้กระบวนการคิดหลาย ๆ อย่างมา

รวมกันเพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่หรือแก้ปัญหาที่มีอยู่ให้ดีขึ้น ความคิดสร้างสรรค์จะเกิดขึ้นได้ ก็ต่อเมื่อนักเรียนมีอิสรภาพทางความคิด

ขั้นตอนกิจกรรม

3. นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง “ความคิดสร้างสรรค์” พร้อมทั้งตอบคำถามในใบงานเรื่อง “ความคิดสร้างสรรค์”

4. นักเรียนและผู้วิจัยร่วมกันเฉลยคำตอบในใบงานเรื่อง “ความคิดสร้างสรรค์”

5. นักเรียนฝึกการคิดอย่างสร้างสรรค์ด้วยการดู “ขันน้ำ” แล้วเขียนประโยชน์ของขันน้ำให้ได้มากที่สุด จากนั้นให้นักเรียนที่ได้มากที่สุด น้อยที่สุดออกมานำเสนอให้เพื่อน ๆ ฟัง

6. นักเรียนฝึกการคิดอย่างสร้างสรรค์ โดยการแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน พร้อมทั้งแจก “ไม้จิ้มฟัน” ให้กับทุกกลุ่ม แล้วให้ทุกกลุ่มร่วมกันระดมความคิดว่าจะนำไม้จิ้มฟันไปประดิษฐ์เป็นสิ่งของอะไร พร้อมทั้งนำเสนอหน้าชั้นเรียน

ขั้นสรุป

7. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันบอกลักษณะและความสำคัญของ ความคิดสร้างสรรค์

8. นักเรียนแสดงความคิดเห็นในประเด็น “นักเรียนมีวิธีการฝึกฝนตนเองให้เป็นคนที่มีความคิดสร้างสรรค์ได้อย่างไรบ้าง” ให้นักเรียนแต่ละคนเขียนคำตอบลงในบัตรคำ อย่างน้อย 5 ข้อ

สื่อประกอบกิจกรรม

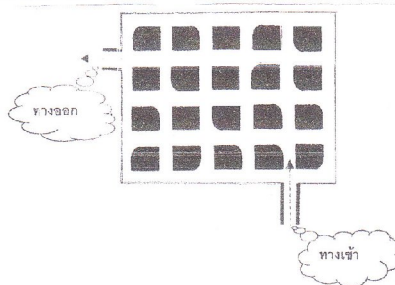
1. เกมปริศนาพาซิ่ง เกมตัดเค้ก และเกม 9 จุด
2. เฉลยเกมปริศนาพาซิ่ง เกมตัดเค้ก และเกม 9 จุด
3. ขันน้ำ
4. ไม้จิ้มฟัน
5. บัตรคำ
6. ใบความรู้เรื่อง “ความคิดสร้างสรรค์”
7. ใบงานเรื่อง “ความคิดสร้างสรรค์”

การประเมินผล

1. สัมผัสจากความสนใจในการฟัง การซักถาม การตอบคำถาม และการแสดงความคิดเห็น
ของนักเรียน
2. ผลงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียน
3. การตอบคำถามในใบงานเรื่อง “ความคิดสร้างสรรค์” และ การตอบคำถามในบัตรคำ

เกมปริศนาถ่านกิ้ง

คำชี้แจง : จากภาพด้านล่างสมมติว่านักเรียนเป็นคนขับรถบรรทุก ให้ขับผ่านจัตุรัสในภาพออกไป โดยใช้เส้นทางที่สั้นที่สุด แต่อย่าลืมว่า รถบรรทุกมีขนาดใหญ่มาก จะเลี้ยวโค้งได้เฉพาะ หัวถนนที่มีมุมโค้งเท่านั้น

เกมตัดเค้ก

คำชี้แจง: มีเค้กอยู่ชิ้นหนึ่งให้นักเรียนตัดออกเป็น 8 ส่วน โดยตัดได้ไม่เกิน 3 ครั้ง

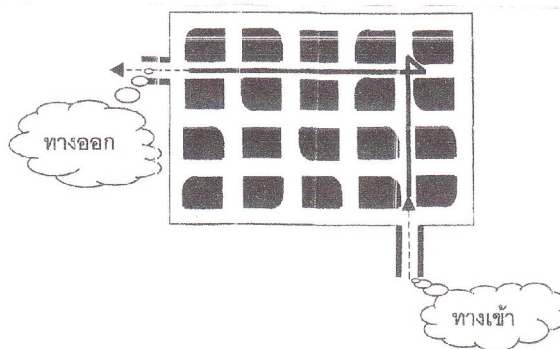
เกม 9 จุด

คำชี้แจง: ให้นักเรียนลากเส้น 4 เส้นโดยห้ามยกดินสอ ให้เชื่อมทุก ๆ จุดเพียงครั้งเดียว

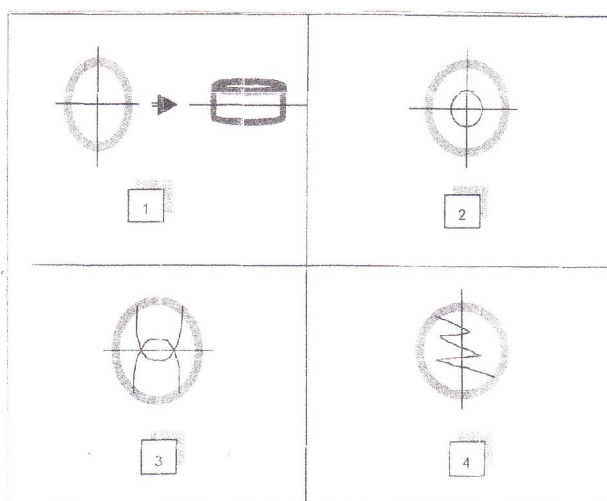

เฉลยคำตอบ

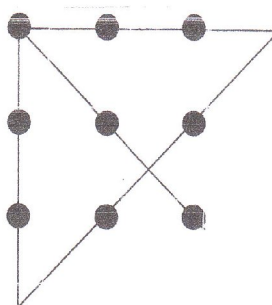
เกมปริศนาล้านกึ่ง

เกมตัดเค้ก

เกม 9 จุด

ใบความรู้เรื่อง “ความคิดสร้างสรรค์”

ความคิดสร้างสรรค์ คือ ความสามารถในการค้นพบสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ ที่มีประโยชน์และเอื้ออำนวยความสะดวกแก่สังคม และผลการค้นพบสิ่งนี้ก็จะนำไปสู่การคิดประดิษฐ์สิ่งแปลกใหม่อื่น ๆ ตามมาด้วย ความคิดสร้างสรรค์จึงเน้นในแง่ของความแปลกใหม่ และเป็นประโยชน์ หรือที่เรียกว่า ลักษณะคิดริเริ่ม (Originality) กล่าวคือ มีความแปลกแตกต่างจากเดิมแม้ว่าในความแปลกใหม่นั้น อาจปรับปรุงจากของเดิมก็ได้ แต่ก็ทำให้เกิดสิ่งใหม่ขึ้น ความคิดสร้างสรรค์จึงมิใช่ความคิดที่ลึบรอบและทำลาย หรือก่อความเดือดร้อนวุ่นวายแก่สังคม แต่ความคิดสร้างสรรค์มุ่งสร้างสรรค์และจรรโลงสังคมให้ดีขึ้น

ลักษณะของความคิดสร้างสรรค์

ลักษณะของความคิดสร้างสรรค์อาจอธิบายได้หลายลักษณะ ดังนี้

1. ความคิดจินตนาการ (imagination) ความคิดจินตนาการเป็นลักษณะของความคิดสร้างสรรค์ หมายความว่า คิดในสิ่งที่อาจไม่เกิดขึ้น หรือดูเหมือนจะเป็นไปไม่ได้ยาก หรือไม่อาจเป็นไปได้ แต่เรามักพบว่าผลงานสร้างสรรค์ประเภทใดก็ตาม เช่น ดนตรี ศิลปะ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เป็นต้น ล้วนมีรากฐานมาจากจินตนาการทั้งสิ้น เช่น การประดิษฐ์เครื่องบินของสอง พี่น้องตระกูลไรท์ เป็นต้น ดังนั้น ความคิดจินตนาการจะต้องอาศัยความพยายามหรือแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ที่จะสร้างผลงานควบคู่กันไปด้วย จึงจะทำให้ความคิดนั้นเป็นไปได้ และเกิดความสำเร็จด้วย

2. ความคิดนอกเนกนัย (divergent thinking) คือ ลักษณะความคิดกว้าง คิดได้หลายทิศทาง หลายแง่หลายมุม หลายรูปแบบ ซึ่งลักษณะความคิดเช่นนี้จะนำไปสู่กระบวนการคิดประดิษฐ์สิ่งแปลกใหม่ รวมทั้งการคิดค้นวิธีการแก้ปัญหาได้สำเร็จ

3. การคิดค้นพบสิ่งประดิษฐ์ ตัวอย่างของผลงานสร้างสรรค์ของ โทมัส แอลวา เอดิสัน นักวิทยาศาสตร์ผู้ยิ่งใหญ่ชาวอเมริกัน ที่ค้นพบหลอดไฟฟ้า และเครื่องใช้ไฟฟ้ามากมาย อันเป็นผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อชาวโลกตราบนานทุกวันนี้ และเอดิสันก็ได้รับการยกย่องสูงสุดว่าเป็นนักวิทยาศาสตร์ที่มีความคิดสร้างสรรค์เป็นเลิศ

4. ความรู้สึกไวเข้าใจได้เร็ว และมีปฏิกิริยาตอบสนอง หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่สังเกตเห็นรับรู้และเข้าใจพร้อมทั้งต้องมีปฏิกิริยาตอบสนอง เช่น คนหนึ่งมองเห็นความสวยงามของดอกไม้ก็จะเกิดความซาบซึ้งในความงาม และจะมีปฏิกิริยาโต้ตอบ กล่าววาทะเป็นคำชมและเขียนเป็นบทประพันธ์ หรือเขียนเป็นภาพขึ้น นั้นหมายความว่า เมื่อเกิดแรงบันดาลใจจากการรับรู้ และหาทางตอบสนองด้วยความพยายามให้เกิดงานหรือเกิดผลผลิตขึ้น ดังเช่นบรรดานักประดิษฐ์ทั้งหลาย นิวตันเห็นแอปเปิ้ลหล่น ก็คิดแรงดึงดูดเข้าสู่ศูนย์กลาง หรือ เจมส์วัตต์ เห็นไอน้ำทำให้ฝาภาหุยกัทำให้คิดเครื่องจักรไอน้ำได้สำเร็จ

กลวิธีการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์

1. ฝึกมองต่างมุม นิสัยของนักคิดสร้างสรรค์ จะมองตรงข้ามจากเดิมเพื่อหามุมมองใหม่ ๆ ที่แตกต่างไปจากความเคยชินเดิม
2. ฝึกสร้างจินตนาการอิสระ จินตนาการเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการสร้างความคิดสร้างสรรค์ เราลองฝึกสร้างจินตนาการให้กับสิ่งที่เราไม่เคยพบ เคยเห็น ไม่เคยได้ยิน สิ่งที่เป็นไปไม่ได้ ไม่เคยมีใครทำกัน เราลองสร้างภาพขึ้น และค้นหาวาจินตนาการนั้นมีประโยชน์ไหม เป็นไปได้หรือไม่ในโลกแห่งความจริง
3. ฝึกขยายขอบเขตของความเป็นไปได้ การฝึกจินตนาการเพื่อขยายขอบเขตความเป็นไปได้ของสิ่งต่าง ๆ ช่วยให้ความคิดของเราไม่ยึดติดกับการตีความสิ่งนั้นเพียงมุมมองเดียวตามประสบการณ์ความรู้หรือความเคยชิน นักคิดสร้างสรรค์ จะพยายามใช้อุปกรณ์หรือทรัพยากรที่มีอยู่ในการแก้ไข โดยมองนอกกรอบความจำกัดเดิมที่มีเพื่อความเป็นไปได้อื่น ๆ ทางเลือกใหม่ ๆ ที่ไม่เคยทำมาก่อน
4. ฝึกตั้งคำถามแบบมองต่างมุม การฝึกเป็นนักคิดสร้างสรรค์จะต้องฝึกมองปัญหาในมุมมองที่แตกต่างไปจากเดิม สิ่งที่เราควรทำนั้น คือ เมื่อพบปัญหาให้เราลองตั้งคำถามว่า “เรื่องนี้มองได้กี่มุม ? ” “ มีความเป็นไปได้กี่ทาง ? ” “ มีมุมมองที่แตกต่างกันมากน้อยเพียงไรที่เราสามารถจะพิจารณาเรื่องนี้ได้ ? ” “ ปัญหาอยู่ตรงนี้จริง ๆ หรือ ? ” การมองแบบต่างมุม ควรเริ่มตั้งแต่การตั้งคำถามของปัญหาที่เราคิดว่าเป็นปัญหา ก่อนที่เราจะพยายามคิดหาคำตอบ เราควรตั้งคำถามเพื่อให้เราแน่ใจว่าสิ่งนั้นเป็นปัญหาจริง ๆ อาจทำให้ค้นพบว่าเรากำลังพบปัญหาที่แท้จริง ทำให้เราเห็นปัญหาที่สร้างสรรค์กว่า

5. ฝึกเป็นคนไม่พอใจอะไรง่าย ด้วยคำถาม “ทำไม.....” นักคิดสร้างสรรค์มีแนวโน้มที่จะมีความคิดวิพากษ์ที่ไม่ยอมรับสิ่งต่าง ๆ เช่นที่เคยเป็นมาว่าดีที่สุดเสมอ เขาจึงมองหาคำตอบที่ไม่ธรรมดาและเป็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่นกว่า เป็นผลผลิตทางความคิดใหม่ล่าสุดที่ตนเองคิดออกมาได้ ดังนั้น เราจึงไม่ควรพึงพอใจในคำตอบที่คิดว่าดีหรือดีกว่าเดิม แต่ให้คิดว่า “ทำไมต้องเป็นเช่นนั้น” “ทำไมต้องเป็นทางเลือกนี้ อาจมีคำตอบที่ดีกว่านี้อีกก็เป็นได้”

6. ฝึกกระตุ้นความคิดด้วยคำถาม “อะไรจะเกิดขึ้นถ้า.....” การตั้งคำถามจะช่วยให้เราสามารถมองข้ามกฎ หรือสมมติฐานบางข้อที่เราเชื่อว่าเป็นจริง ทำให้เราไม่ยึดติดกับสิ่งที่เคยรู้มาก่อน ช่วยปลดปล่อยเราออกจากความเป็นทาสของความเคยชิน กระตุ้นให้เกิดความคิดใหม่ ๆ

7. ฝึกมองมุมตรงข้ามตั้งคำถามและหาคำตอบ โดยปกติคนเรามักยอมรับสภาพที่เป็นอยู่โดยไม่ตั้งคำถามให้กับความธรรมดาที่เกิดขึ้น หากเราเป็นคนหนึ่งที่เป็นเช่นนั้น เราจำเป็นต้องฝึกฝนพลังการสร้างจินตนาการของเราซึ่งเป็นขั้นต้นของการคิดสร้างสรรค์ ด้วยการมองมุมตรงข้ามและลองตั้งคำถามแปลก ๆ ให้กับความเคยชินปกติ คำถามที่ไม่คุ้นเคย คำถามที่ดูเหมือนไม่น่าจะเป็นไปได้ ซึ่งจะช่วยกระตุ้นให้เกิดความท้าทายรอบความคิด กรอบความเชื่อของเราที่คิดว่าจะต้องเป็นเช่นนั้นจะนำเราไปสู่การสืบค้น หรือการเห็นภาพใหม่ ๆ จากสิ่งเดิม ๆ เช่น “จะเป็นอย่างไรถ้าโลกไม่มีไฟฟ้า” “ถ้าเราต้องหลับในทำอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ทำนอนทุกวัน จะทำเช่นไรให้หลับได้สบายที่สุด” เป็นต้น

8. ฝึกเชื่อมโยงสิ่งที่ไม่คุ้นเคย นักคิดสร้างสรรค์จะไม่จำกัดความคิดไว้ที่ความจริงทั่วไป สิ่งที่เรายอมรับกัน แต่จะผสมผสาน เชื่อมโยงในสิ่งที่คุณเหมือนเป็นไปไม่ได้ ไม่เคยมีใครทำเช่นนั้นมาก่อน เช่น ดินสอใช้อ่าน อาจทำให้เป็นดินสออิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถบันทึกเบอร์โทรศัพท์ หรือเวลานัดหมายได้ หรือ หมอนใช้ใส่ของ อาจเจาะรูตรงกลางหมอนไว้เพื่อให้ใส่ของสำคัญ หรือใส่เครื่องหอมเพื่อเวลานอนจะได้สูดกลิ่นสดชื่น เป็นต้น

9. ฝึกคิดทางลัด คือ การคิดวิพากษ์ว่า “น่าจะมีทางอื่นที่ทำให้เราพบทางออกที่เร็วกว่านี้ได้ ?” การคิดตามกรอบที่เป็นมาที่ยอมรับกันโดยทั่วไปเป็นปกติวิสัย แม้ว่าจะช่วยให้เราดำเนินชีวิตปกติได้อย่างรวดเร็ว แต่ส่วนหนึ่งจะปิดกั้นเราไม่ให้คิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ หลุดจากกรอบที่เป็นอยู่ได้จึงต้องใช้การคิดวิพากษ์เข้ามาช่วย เพื่อเปิดความคิดสู่ทางเลือกใหม่ที่ดีกว่าเดิม

10. ฝึกค้นหาข้อบกพร่องเพื่อพัฒนา นักคิดสร้างสรรค์จะตั้งเป้าที่สูงกว่าความสามารถที่เราจะทำได้ และตั้งใจทำสิ่งที่เกินกว่าความสามารถที่เราทำได้จริง อันเป็นตัวกระตุ้นให้เราต้องใช้

จินตนาการและออกแรงคิดสร้างสรรค์มากขึ้นไปอีก ดังนั้น เราจึงควรพัฒนาตนเองและงานที่เราทำอยู่เสมอ อย่ายอมให้เรามาถึงจุดที่ทำให้รู้สึกว่าเราทำตามเป้าหมายทุกอย่างครบถ้วนแล้ว เราไม่มีอะไรที่จะทำได้อีกแล้ว เรามีเพียงพอแล้ว เราต้องตระหนักเสมอว่า “สิ่งที่เราควรจะเป็นนั้น ต้องอยู่สูงกว่าสิ่งที่เราเป็นอยู่ในปัจจุบัน” อาจเริ่มต้นด้วยคำถามว่า “งานที่เราทำอยู่มีปัญหาอะไรบ้าง?” “จุดอ่อนของเราอยู่ที่ไหน?” “สิ่งที่เราทำอยู่นั้นดีแล้วหรือ?” “เราจะทำให้มันดีขึ้นกว่านี้อีกได้หรือไม่ ตรงไหนที่ควรปรับปรุงแก้ไข” เป็นต้น

11. ฝึกคิดเอง ทำเอง นักคิดสร้างสรรค์ที่ดีควรมีคติเตือนใจว่า “อย่าเป็นคนทีเอาแต่สะดวกเข้าว่า ง่ายเข้าว่า ต้องคิดเองบ้างทำเองบ้าง”

ในการพัฒนาตนเองสู่ความเป็นนักคิดสร้างสรรค์นั้น เดิมทีเคยมีมนุษย์เชื่อว่า ความคิดสร้างสรรค์มีติดตัวอยู่กับมนุษย์บางคนเท่านั้น แต่ปัจจุบันการศึกษาค้นคว้า และพิสูจน์ได้ว่ามนุษย์ทุกคนมีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ จะต่างกันเพียงระดับ ชีตความสามารถ (degree) ของความคิดว่ามีมากหรือน้อยเท่านั้น ความสามารถในการเชิงสร้างสรรค์ของแต่ละคนที่มีแฝงอยู่ในแต่ละคน จะถูกกระตุ้นขึ้นมาเท่าใดก็ขึ้นอยู่กับบุคคล และมีอยู่ทางหนึ่งซึ่งถือว่าเป็นแนวทางในการกระตุ้นก็คือ การฝึกอบรมในด้านความคิดสร้างสรรค์อันจะช่วยให้บุคคลเพิ่มพูนความสามารถในการสร้างสรรค์ได้

เอกสารและแหล่งอ้างอิง

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2545. การคิดเชิงสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ: ชัคเชลมีเดีย

สมิต สัจฉกร. 2549. “ความคิดสร้างสรรค์เพื่อคุณภาพ” *For Quality* 13 , 105 (ก.ค. 49)

อารี พันธุ์ณี. 2545. การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สู่ความเป็นเลิศ. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา

ใบงานเรื่อง “ความคิดสร้างสรรค์”

คำถาม

1. นักเรียนมีลักษณะใดบ้างที่แสดงให้เห็นว่ามี “ความคิดสร้างสรรค์” และมีลักษณะใดบ้างที่ควรพัฒนาให้เป็นคนที่มี “ความคิดสร้างสรรค์”

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. นักเรียนคิดว่าความคิดสร้างสรรค์มีความสำคัญอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

บัตรคำ

“นักเรียนมีวิธีการฝึกฝนตนเองให้เป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ได้อย่างไรบ้าง”

ชื่อ.....นามสกุล.....

ภาคผนวก ง

แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Section I: Grammar Structure (Items 1-25)

Directions: Choose the best answer.

1. He didn't earn enough money., his wife decided to get a job.

1. Moreover	2. Therefore
3. Although	4. Otherwise

2. That house isn't big enough for us,, it's too expensive.

1. furthermore	2. consequently
3. although	4. nevertheless

3. We have plenty of money and workers;, we hope to finish the house remodeling soon.

1. nevertheless	2. unless
3. consequently	4. however

4. She's extremely rich;, she's not selfish.

1. therefore	2. however
3. otherwise	4. moreover

5. It was a windy and rainy night., I decided to go out.

1. Nevertheless	2. Otherwise
3. As a result	4. Accordingly

6. I was three years old. I was hit down by a car.

1. While	2. Whenever
3. Since	4. For

7. I will not attend the meeting it rains tomorrow.

1. when	2. supposing
3. while	4. as

8. The sports car was traveling fast the traffic
policeman could not catch it.

1. as.....as	2. such a.....that
3. so.....that	4. more.....than

9. Mary is happy today her father has given her a present.

1. and	2. while
3. so	4. for

10. he does not sleep enough, he always looks very active.

1. Because	2. If
3. Though	4. As

11. We a big house on that piece of land next month.

1. build	2. built
3. would build	4. are going to build

12. Please be quiet. The children

1. study	2. studies
3. are studying	4. has studied

13. Tomorrow morning her mom over Manchester.

1. will fly	2. will have flown
3. will be flying	4. will have been flying

14. If you look out of the windows, you fields, trees and hills.

1. will see	2. have seen
3. see	4. saw

15. Their grandfather to see the doctor soon.

1. has gone	2. goes
3. is going	4. are going

16. A : Have you written to Corry yet?

B : No, I don't know her address. If I'd got it, I to her.

1. will write	2. write
3. would write	4. would have written

17. A : Can I borrow your dictionary, please?

B : I am not sure whether or not Jane returned it.

Wait a minute, Iit.

1. will check	2. would check
3. have checked	4. checked

18. One of the problems we in the next century is the
temperature rising.

1. are going to encounter	2. would encounter
3. can encounter	4. counter

19. A : I am going to Trang with my family. We to Krabi
after that.

B : Oh, that's nice!

A : About a week.

1. might go/When are you going?
2. may go/How long does it take you?
3. might go/When will you be back?
4. may go/How long will you be away?

20. A :

B : No, I won't.

1. Will I go to see the doctor with you today?
2. Are you going to see the doctor today?
3. May I go to see the doctor with you today?
4. Shall we go to see the doctor today?

21. By next February, his parents in Japan for two years.

1. are going to live	2. will be living
3. will have lived	4. will have been living

22. A : I can't find Tick and Nick anywhere. Have you seen them?

B : They for you noon.

1. are waiting, at	2. have waited, for
3. have been waiting, since	4. had waited, from

23. There many refugees in our country since we were a child.

1. have been	2. are
3. had been	4. were

24. The man put salt in his coffee instead of sugar.

1. absent -mind	2. absented – mind
3. absent – minded	4. absence of mind

25. It's cold today. Be sure to wear your gloves.

1. fur –line	2. fur – lined
3. furred – line	4. furring – lined

30. 1. complimentary 2. supplementary
3. contemporary 4. temporary

B. Choose the answer which has the same meaning as the word (s) given. (items 31-35)

31. My father has tried many times to **give up** smoking.

1. begin 2. quit
3. give away 4. regulate

32. The owner of this beautiful home is **well-to-do**.

1. happy 2. helpful
3. healthy 4. rich

33. Her first detective story was **denied** by six publishers before it was brought out in 1920.

1. criticized 2. considered
3. ignored 4. refused

34. Her books earned her an **immense** fortune.

1. unexpected 2. enormous
3. moderate 4. sudden

35. No other **significant** anti-government demonstrations were reported.

1. dangerous 2. enthusiastic
3. widespread 4. important

Section III: Reading Comprehension (Items 36-50)

A: Read the following passages and choose the best answer for each item.

Passage I

Each variety of mosquitoes has its favored kind of water accumulation for breeding and almost every imaginable type of still water has been used by at least one kind of mosquitoes to lay its eggs. After the eggs hatch, the larvae continue to be closely associated with the water's surface hanging from the surface film and getting air through tubes that break the water's surface at the tail ends of their bodies. Because their larvae develop this way, they are never found in the open water of lakes where they would merely serve as fish food, or in place where they would be damaged by wave action or water current.

36. Most mosquito larvae develop

1. on plants near water	2. near sources of food
3. under waterproof sac	4. in bodies of still water

37. Most mosquito larvae breath with

1. their wings	2. special tubes
3. their gills	4. modified mouths

38. According to the passage, mosquito larvae are never found in open water because they **cannot**

..... .

1. stand much motion	2. find enough motion
3. obtain enough air there	4. tolerate too much moisture

Passage II

Piranhas live in enormous packs, or shoals. They spend most of their time hunting for food. Rivers are their primary **habitat** although, as a result of massive flooding, they may occasionally find their way into lakes. But it is thought that they are unable to breed outside of rivers. Piranhas have **voracious** appetites, and they seek river locations that have plentiful fish supplies. They are found in any **well-stocked** river within their natural habitat.

The piranha hunts with speed and **by surprise**. The typical way in which the piranha attacks is by swimming directly into a shoal of fish. The attacked shoal scatters in all directions, and the piranha quickly overpowers individual fish. Small fish are swallowed whole. Larger prey have chunks ripped out of **them**, which the piranha swallowed instantly so it can immediately take another bite.

39. It is common for piranhas to

1. hunt in small packs	2. breed outside rivers
3. live in large group	4. search for food in lakes

40. The word "**habitat**" (line 2) refers to

1. a hunting area	2. a living place
3. a habit one develops	4. a strange environment

41. According to the article, piranhas can be found in lakes

when

1. the river overflow after a big flood
2. they are unable to breed in rivers
3. they cannot find enough food in the river
4. there are too many piranhas in the river

42. The word “**voracious**” (line 4) suggests that piranhas are

1. strong fighter	2. bad hunter
3. active swimmers	4. greedy eaters

43. The word “**well-stocked**” (line 5) means

1. there is a lot of food	2. it is a natural environment
3. the water flows strongly	4. it is clean

44. Which statement is **true** about the way piranhas hunt?

1. They wait for each fish to come very close and attack.
2. They hunt only small fish.
3. They attack other fish very fast.
4. They chase individual fish for sport.

45. The expression “**by surprise**” (line 7) means

1. on purpose	2. hopefully
3. without warning	4. accidentally

46. The word “**them**” (line 10) refers to

47. The second paragraph mainly discusses the piranha’s

1. hunting habits	2. favorite prey
3. lack of speed home	4. environment

48. The tone of this article is

1. subjective	2. informative
3. shocking	4. humorous

49. Chukiat : “Mrs.Chatida, you must take two pills every four hours

without fail. And don’t forget to finish the bottle.”

Chatida : “Don’t worry. Doctor,

I want get well as quickly as I can. ”

Question: “What will she probably do?”

1. Take four pills.	2. Hesitate to take any pills.
3. Take the doctor’s advice.	4. Take eight pills.

50. Stefan : “Would you like to join us for a ride around the harbor?”

T.Pancake (T.D.): “What a pleasant way to spend a hot day!”

Question: “What does she imply?”

1. She’d like to come along.	2. She knows her way around that harbor.
3. The warm weather is quite pleasant.	4. The ride will take all day.

แบบวัดระดับความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....แผนการเรียน.....

คำชี้แจง: แบบสอบถามฉบับนี้ สร้างขึ้นเพื่อวัดความชอบและเจตคติเกี่ยวกับการเรียนรู้ของนักเรียน ให้นักเรียนอ่านข้อความเหล่านี้แต่ละข้อด้วยความระมัดระวังแล้วจึงทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงตามความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวนักเรียนมากที่สุด

การตอบแบบสอบถามมีลักษณะดังนี้

ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ต้องการจะตอบหลังข้อความนั้น ในข้อหนึ่ง ๆ จะมีช่องให้เลือกตอบ 5 ช่อง การจะเลือกตอบในช่องใดให้ถือเกณฑ์ดังนี้

เลือกช่องที่ “1” เมื่อคิดว่าข้อความนั้น ไม่เคยเป็นเช่นนั้นเลย หรือ เกือบจะไม่เคยเป็น เช่นนั้นเลย

เลือกช่องที่ “2” เมื่อคิดว่าข้อความนั้น ไม่เกิดขึ้นบ่อยนัก หรือ เป็นจริงบ้างไม่เป็นจริงบ้างไม่บ่อย น้อยกว่าครึ่ง

เลือกช่องที่ “3” เมื่อคิดว่าข้อความนั้น เป็นจริงบ้าง ไม่เป็นจริงบ้าง หรือคิดว่าเป็นเช่นนั้น ครึ่งต่อครึ่ง

เลือกช่องที่ “4” เมื่อคิดว่าข้อความนั้น เกิดขึ้นเสมอ ๆ หรือ เกินครึ่งมักเป็นเช่นนั้น

เลือกช่องที่ “5” เมื่อคิดว่าข้อความนั้น เกือบทุกครั้งเป็นเช่นนั้น หรือมี น้อยครั้งที่คิดว่าไม่ใช่

ตัวอย่าง

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	แทบจะ ไม่เคย เป็นเช่นนี้	เป็น จริง บ้างไม่ บ่อยนัก	จริง บ้างไม่ จริง บ้าง ครึ่งต่อ ครึ่ง	เกิน ครึ่งมัก เป็น เช่นนี้	ส่วนใหญ่ เป็นเช่นนี้ หรือมี น้อยที่ ไม่ใช่
0 ฉันต้องการเรียนรู้อยู่เสมอตลอดชีวิต			√		
00 ฉันทราบดีว่าฉันต้องการเรียนอะไร		√			

จากข้อ (0) เลือกทำเครื่องหมาย √ ลงในช่อง “3” แสดงว่านักเรียนคิดว่าข้อความนั้นเป็นจริงบ้าง ไม่
เป็นจริงบ้างหรือรู้สึกว่าเป็นเช่นนั้นครึ่งต่อครึ่ง

จากข้อ (00) เลือกทำเครื่องหมาย √ ลงในช่อง “2” แสดงว่านักเรียนคิดว่าข้อความนั้น ไม่เกิดขึ้น บ่อย
นัก หรือ เป็นจริงบ้างไม่บ่อยนัก น้อยกว่าครึ่ง

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	แทบจะไม่เคยเป็นเช่นนี้	เป็นจริงบ้างไม่บ่อยนัก	จริงบ้างไม่จริงบ้าง บ้างครั้งต่อครั้ง	เกินครึ่งมักเป็นเช่นนี้	ส่วนใหญ่เป็นเช่นนี้หรือมีน้อยที่ไม่ใช่
1. ข้าพเจ้าต้องการเรียนรู้อยู่เสมอตราบชั่วชีวิต					
2. ข้าพเจ้าทราบว่าข้าพเจ้าต้องการเรียนอะไร					
3. เมื่อประสบกับบางสิ่งบางอย่างที่ไม่เข้าใจ ข้าพเจ้าจะหลีกเลี่ยงไปจากสิ่งนั้น					
4. ถ้าข้าพเจ้าต้องการเรียนรู้สิ่งใด ข้าพเจ้าจะหาทางเรียนรู้ให้ได้.....					
5. ข้าพเจ้ารักที่จะเรียนรู้อยู่เสมอ					
6. ข้าพเจ้าต้องการใช้เวลาพอสมควรในการเริ่มศึกษาเรื่องใหม่ๆ					
7. ในชั้นเรียน ข้าพเจ้าหวังที่จะให้ผู้สอนบอกผู้เรียนทั้งหมด อย่างชัดเจนว่าต้องทำอะไรบ้าง อยู่ตลอดเวลา					
8. ข้าพเจ้าเชื่อว่า การคิดเสมอว่าตัวเราเป็นใคร อยู่ที่ไหนและจะ ทำอะไรเป็นหลักของการศึกษาของทุกคน					
9. ข้าพเจ้าทำงานด้วยตนเองได้ไม่คั่นัก					
10. ถ้าต้องการข้อมูลบางอย่างที่ยังไม่มี ข้าพเจ้าทราบดีว่าจะไป หาได้ที่ไหน					
11. ข้าพเจ้าสามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองได้ดีกว่าคน ส่วนมาก.....					
12. แม้ข้าพเจ้าจะมีความคิดที่ดี แต่ดูเหมือนไม่สามารถนำมาใช้ ปฏิบัติได้					
13. ข้าพเจ้าต้องการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ว่าควรเรียนอะไร และจะเรียนอย่างไร					
14. ข้าพเจ้าไม่เคยทอดทิ้งต่อการเรียนสิ่งที่ยากถ้าเป็นเรื่องที่ ข้าพเจ้าสนใจ					
15. ไม่มีใครอื่นนอกจากตัวข้าพเจ้า ที่จะต้องรับผิดชอบในสิ่งที่ ข้าพเจ้าเลือกเรียน.....					
16. ข้าพเจ้าสามารถบอกได้ว่า ข้าพเจ้าเรียนสิ่งใดได้ดีหรือไม่ ...					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	แทบจะไม่เคยเป็นเช่นนี้	เป็นจริงบ้างไม่บ่อยนัก	จริงบ้างไม่จริงบ้างครั้งต่อครั้ง	เกินครึ่งมักเป็นเช่นนี้	ส่วนใหญ่เป็นเช่นนี้หรือมีน้อยที่ไม่ใช่
17. สิ่งที่ข้าพเจ้าต้องการเรียนรู้มีมากมาย จนข้าพเจ้าอยากให้ได้ ละวันมีมากกว่า 24 ชั่วโมง..... 18. ข้าพเจ้าตัดสินใจที่จะเรียนอะไรก็ตาม ข้าพเจ้าสามารถจะจัด เวลาที่จะเรียนรู้สิ่งนั้นได้ ไม่ว่าจะมีการทักทายเพียงใดก็ตาม 19. ข้าพเจ้ามีปัญหาในการทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน 20. ข้าพเจ้าไม่เรียนก็ไม่ใช่ว่าความผิดของข้าพเจ้า 21. ข้าพเจ้าทราบดีว่า เมื่อใดที่ข้าพเจ้าต้องการจะเรียนรู้ในเรื่องใด เรื่องหนึ่งให้มากขึ้น 22. ข้าพเจ้าขอมีความเข้าใจพอที่จะทำข้อสอบให้ได้คะแนนสูงๆ ก็พอแล้ว ถึงแม้ข้าพเจ้ายังไม่เข้าใจเรื่องนั้นอย่างถ่องแท้ก็ตาม ที่..... 23. ข้าพเจ้าคิดว่า ห้องสมุดเป็นสถานที่ที่น่าเบื่อ..... 24. ข้าพเจ้าชื่นชอบผู้ที่เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ..... 25. ข้าพเจ้าสามารถคิดค้นวิธีการต่าง ๆ ได้หลายแบบ สำหรับ การเรียนรู้หัวข้อใหม่ ๆ 26. ข้าพเจ้าพยายามเชื่อมโยงสิ่งที่กำลังเรียนกับเป้าหมายระยะ ยาวที่ตั้งไว้..... 27. ข้าพเจ้ามีความสามารถเรียนรู้ในเกือบทุกเรื่องที่ข้าพเจ้า ต้องการจะรู้..... 28. ข้าพเจ้าสนุกสนานในการค้นหาคำตอบสำหรับคำถามต่าง ๆ 29. ข้าพเจ้าไม่ชอบคำถามที่มีคำตอบถูกต้องมากกว่าหนึ่งคำตอบ 30. ข้าพเจ้ามีความอยากรู้อยากเห็นเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ มากมาย.....					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	แทบจะไม่เคยเป็นเช่นนี้	เป็นจริงบ้างไม่บ่อยนัก	จริงบ้างไม่จริงบ้าง ครั้งต่อครั้ง	เกินครึ่งมักเป็นเช่นนี้	ส่วนใหญ่เป็นเช่นนี้หรือมีน้อยที่ไม่ใช่
31. ข้าพเจ้าจะดีใจมาก หากการเรียนรู้ของข้าพเจ้าได้สิ้นสุดลง....					
32. ข้าพเจ้าไม่ได้สนใจการเรียนรู้กับผู้อื่น.....					
33. ข้าพเจ้าไม่มีปัญหาเกี่ยวกับทักษะเบื้องต้นในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ทักษะการฟัง อ่าน เขียน และจำ					
34. ข้าพเจ้าชอบทดลองสิ่งใหม่ ๆ แม้ไม่แน่ใจว่าผลนั้นจะออกมาอย่างไรก็ตาม.....					
35. ข้าพเจ้าไม่ชอบ เมื่อมีคนชี้ให้เห็นถึงข้อผิดพลาดในสิ่งที่ข้าพเจ้ากำลังทำอยู่.....					
36. ข้าพเจ้ามีความสามารถในการคิดค้น หาวิธีการแปลก ๆ ที่จะทำสิ่งต่าง ๆ					
37. ข้าพเจ้าชอบคิดถึงอนาคต.....					
38. ข้าพเจ้ามีความพยายามในการค้นหาคำตอบในสิ่งที่ต้องการรู้ได้ดี เมื่อเทียบกับผู้อื่น.....					
39. ข้าพเจ้าเห็นว่าปัญหาเป็นสิ่งที่ทำร้าย ไม่ใช่สัญญาณให้หยุดทำ.....					
40. ข้าพเจ้าสามารถบังคับตนเองให้กระทำการสิ่งที่คิดว่าควรจะทำ...					
41. ข้าพเจ้าชอบวิธีการของข้าพเจ้าในการสำรวจตรวจสอบปัญหาต่าง ๆ					
42. ข้าพเจ้ามักเป็นผู้นำกลุ่มในการเรียนรู้.....					
43. ข้าพเจ้าสนุกที่ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น.....					
44. ข้าพเจ้าไม่ชอบสถานการณ์การเรียนรู้ที่ทำทนาย.....					
45. ข้าพเจ้ามีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ...					
46. ยิ่งได้เรียนรู้มาก ข้าพเจ้าก็ยิ่งรู้สึกว่าการเรียนรู้นี้คุ้มค่า.....					
47. การเรียนรู้เป็นเรื่องสนุก.....					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	แทบจะไม่เคยเป็นเช่นนี้	เป็นจริงบ้างไม่บ่อยนัก	จริงบ้างไม่จริงบ้างครั้งต่อครั้ง	เกินครึ่งมักเป็นเช่นนี้	ส่วนใหญ่เป็นเช่นนี้หรือมีน้อยที่ไม่ใช่
48. การยึดการเรียนรู้ที่ใช้ได้ผลมาแล้วดีกว่าการลองใช้วิธีใหม่ ๆ					
49. ข้าพเจ้าต้องการเรียนรู้ให้มากยิ่งขึ้น เพื่อจะได้เป็นคนที่มีความเจริญก้าวหน้า.....					
50. ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการเรียนรู้ของข้าพเจ้าเอง ไม่มีใครมารับผิดชอบแทนได้.....					
51. การเรียนรู้ถึงวิธีการเรียนเป็นสิ่งสำคัญสำหรับข้าพเจ้า.....					
52. ข้าพเจ้าจะไม่มีวันที่จะแก่เกินไปในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ					
53. การเรียนรู้อยู่ตลอดเวลาเป็นสิ่งที่น่าเบื่อหน่าย.....					
54. การเรียนรู้เป็นเครื่องมือในการดำเนินชีวิต.....					
55. ในแต่ละปีข้าพเจ้าได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ หลาย ๆ อย่างด้วยตนเอง.....					
56. การเรียนรู้ไม่ได้ทำให้ชีวิตของข้าพเจ้าแตกต่างไปจากเดิม...					
57. ข้าพเจ้าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ ทั้งในชั้นเรียนและการเรียนรู้ด้วยตนเอง.....					
58. ข้าพเจ้าเห็นด้วยกับความคิดที่ว่า “ผู้เรียนคือผู้นำ”.....					

แบบสอบถามความคิดเห็นต่อ การเข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง

แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการเข้าร่วม โปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง สร้างขึ้นเพื่อให้นักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองเป็นผู้ตอบแบบสอบถามนี้ภายหลังเข้าร่วมโปรแกรมครบทั้ง 12 ครั้ง ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 สอบถามความคิดเห็นที่มีต่อโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง ลักษณะของแบบสอบถามเป็นประเภทมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ประกอบด้วยระดับการประเมินค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ผู้ตอบต้องพิจารณาในแต่ละข้อและเลือกระดับคะแนนที่ตรงกับความคิดเห็นของตนเองมากที่สุด

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่นักเรียนมีต่อ โปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง ผู้ตอบสามารถแสดงความคิดเห็น เจตคติ และความรู้สึกที่มีต่อการเข้าร่วมโปรแกรมได้อย่างอิสระ

แบบสอบถามความคิดเห็น
ต่อการเข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง

ตอนที่ 1 นักเรียนพิจารณาข้อความในแต่ละข้อและทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง ☐ ที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองมากที่สุด

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
เกี่ยวกับสมาชิกกลุ่ม					
1. ความสนใจในการทำกิจกรรมของสมาชิกกลุ่ม					
2. ความร่วมมือในการทำกิจกรรมของสมาชิกกลุ่ม					
3. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม					
เกี่ยวกับผู้นำกลุ่ม					
4. บทบาทของผู้วิจัย					
5. ความชำนาญของผู้วิจัย					
6. ความเหมาะสมในการควบคุมดูแลนักเรียนแต่ละคน					
เกี่ยวกับกิจกรรมของโปรแกรมฯ โดยภาพรวม					
7. ความรู้ที่ได้รับ					
8. การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้					
9. ความน่าสนใจของกิจกรรม					
10. ความเหมาะสมของเวลา					
เกี่ยวกับความสามารถในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง					
11. การริเริ่มเรียนรู้สิ่งใหม่ๆด้วยตนเอง					
12. ความมั่นใจในการเรียนรู้ด้วยตนเอง					
13. ความคิดริเริ่มและความคิดสร้างสรรค์					
14. ความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเอง					
15. ความกระตือรือร้นและความชื่นชอบในการเรียนรู้					

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
16. การกำหนดเป้าหมายในอนาคต					
17. ความสามารถใช้					
– ทักษะการฟัง.....					
– ทักษะการพูด.....					
– ทักษะการอ่าน.....					
– ทักษะการเขียน.....					

ตอนที่ 2 ขอความร่วมมือนักเรียนทุกคนเขียนข้อเสนอแนะต่างๆที่นักเรียนมีต่อโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองโดยสามารถแสดงความคิดเห็น เจตคติ และความรู้สึกที่มีต่อการเข้าร่วมโปรแกรมตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ความรู้สึกของนักเรียนที่ได้เข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ประโยชน์ที่นักเรียนได้รับจากโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง

.....

.....

.....

.....

.....

3. การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับนักเรียนเกี่ยวกับความสามารถในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาโปรแกรมพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการ
 ชี้นำตนเองครั้งต่อไป

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. อื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ประวัติการศึกษาและการทำงาน

ชื่อ-นามสกุล	นางสาวภาวนา ชาวโคกหม้อ
วัน เดือน ปี เกิด	วันที่ 17 พฤษภาคม 2552
สถานที่เกิด	จังหวัดสุพรรณบุรี
ประวัติการศึกษา	ศึกษาศาสตร์บัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. 2545
ประวัติการทำงาน	ครูแนะแนว โรงเรียนรัชดาวิทยา (นครปฐม)